

جمهوری اسلامی ایران
وزارت جهاد کشاورزی
موسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی،
اقتصاد کشاورزی و توسعه روستایی

آب در آئینه مطبوعات و سایت‌های خبری (۱۹)

(خرداد ۱۳۹۸)

پیش گفتار:

آب مایه حیات است و به گفته خداوند :

وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَاءِ كُلِّ شَيْءٍ حَيٍّ

و هر چیزی را از آب زنده کردیم.

مجموعه حاضر که نوزدهمین جلد از سلسله گزارشات آب در آئینه مطبوعات می باشد که بر آن است با پیش در این خصوص ضمن بررسی اخبار جراید و روزنامه‌ها و سایت‌ها فقط آنچه که در قالب ارایه اخبار، آمار، مقالات و مصاحبه‌های مسئولین و کارشناسان مرتبط با آب در دستگاه‌های مختلف دولتی و موسسات علمی و دانشگاهی و سازمان‌های خصوصی مردم نهاد صورت گرفته و در خبرگزاری‌ها و نشریات به صورت روزانه و هفتگی چاپ گردیده است را در اختیار کارشناسان و محققین قرار داده تا نمایی کلی از وضعیت موجود و مشکلات و کمبودها در بخش آب و منابع طبیعی را نشان دهد. هر چند صحت و سقم اطلاعات به منابع ارائه دهنده و انتشار دهنده بر می گردد. ولیکن با فرض صحت اطلاعات و انحراف اندک تلاش شده است تا مجموعه‌ای تنظیم شود که صرف نظر از درستی اخبار و اطلاعات آن، بیانگر اهمیت و حساسیت جامعه نسبت به مقوله منابع و مصارف آب باشد.

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
بهار ۱۳۹۸.....	۱.....
خرداد ۱۳۹۸.....	۲.....
• از ابتدای سال آبی تا پایان اردیبهشت؛ بارندگی ها در کشور ۱۰۶ درصد افزایش یافت - خبرگزاری ایرنا	
مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۰۱.....	۳.....
• ۹۳ درصد حجم سد امیر کبیر کرج آبگیری شد - خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۰۱.....	۵.....
• هدایت ۶۰ میلیون مترمکعب پساب از طریق خطوط یا رودخانه ها به سمت دریاچه ارومیه؛ پساب ها به یاری	
دریاچه ارومیه شتافتند - نشریه سبزینه مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۰۱.....	۶.....
• مدیرعامل آب منطقه ای تهران در گفت و گو با ایلنا: سدهای تهران نسبت به پارسال ۳۴۲ میلیون متر مکعب	
آب بیشتری دارند/ ظرفیت انتقال محدود است، درست مصرف کنیم - خبرگزاری ایلنا مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۰۱.....	۱۰.....
• آخرین وضعیت بارش های ایران/ عبور بارش های بهار از مرز ۱۰۰ میلی متر+ جدول - خبرگزاری تسنیم مورخ	
۱۳۹۸/۰۳/۰۴.....	۱۲.....
• بارش تمام استانها به بالای ۱۰۰ میلیمتر رسید/ پربارش ترین و کم بارش ترین استانها - خبرگزاری تسنیم	
مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۰۴.....	۱۳.....
• جزئیات رویداد ملی سازگاری با کم آبی اعلام شد - خبرگزاری ایلنا مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۰۴.....	۱۶.....
• رئیس مرکز خشکسالی: تمام استان های کشور بیش از حالت عادی بارش داشته اند - روزنامه کیهان مورخ	
۱۳۹۸/۰۳/۰۵.....	۱۸.....
• آخرین وضعیت بارش های ایران/ بیشترین رشد بارش ها در جنوب کشور+ جدول - خبرگزاری تسنیم مورخ	
۱۳۹۸/۰۳/۰۶.....	۲۰.....
• حسینی میلانی مطرح کرد: تاکید بر تدوین نظام نامه سیل و ایجاد سیستم پایدار برای مقابله با سیلاب -	
خبرگزاری ایلنا مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۰۶.....	۲۱.....
• توهمی که خشکسالی و سدها برای سودجویان ایجاد کرده است - خبرگزاری ایسنا مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۰۷.....	۲۴.....
• پیش بینی وضعیت بارش و دمای هوا تا دو ماه آینده - خبرگزاری تابناک مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۱۰.....	۲۹.....

- ثبت رکورد کم‌نظیر ۳۳۰ میلیمتر بارش در کشور - خبرگزاری تابناک مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۱۱ ۳۰
- مدیرکل دفتر آب و خاک وزارت جهاد کشاورزی: در محاسبه میزان مصرف آب سوء برداشت شد/ هدررفت بخش زیادی از آب مخازن سدها در تبخیر - خبرگزاری ایلنا مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۱۱ ۳۱
- درصد مخازن سدهای کشور پر آب شد - خبرگزاری تابناک مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۱۲ ۳۳
- افزایش ۲۷ درصدی میانگین بارش‌ها در خراسان جنوبی/ خشکسالی همچنان در استان می‌تازد - خبرگزاری فارس مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۱۲ ۳۴
- حجم غیرقابل تصور برداشت از آب‌های زیرزمینی - خبرگزاری تابناک مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۱۲ ۳۶
- بر مبنای داده‌های ماهواره‌ای؛ مساحت آبی دریاچه ارومیه در خردادماه افزایش یافت - خبرگزاری مهر مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۱۳ ۴۰
- یادداشت سدها، ناجیان بی‌ادعا - خبرگزاری تسنیم مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۱۳ ۴۲
- بیشترین کاهش بارندگی در اردبیل روی داد/افزایش ۱۲۵ درصدی بارش در ایلام+نمودار - خبرگزاری فارس مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۱۳ ۵۰
- عضو کمیسیون انرژی: سدها سرریز شده‌اند ولی سطح آب زیرزمینی تعریفی ندارد - خبرگزاری خبر آنلاین مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۱۶ ۵۲
- آخرین وضعیت بارش‌های ایران/عبور بارش‌ها از مرز ۳۳۱ میلیمتر+جدول - خبرگزاری تسنیم مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۱۸ ۵۴
- آب دریاچه ارومیه به بیش از ۵ میلیارد متر مکعب رسید - روزنامه کیهان مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۱۸ ۵۵
- پربارش‌ترین و کم‌بارش‌ترین استان‌های کشور+جدول - خبرگزاری تسنیم مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۱۹ ۵۶
- حل مشکل آب‌های زیرزمینی از چه طریقی ممکن است؟ - خبرگزاری فارس مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۱۹ ۵۸
- معاون وزیر نیرو: تعداد شهرهای با تنش آبی به "صفر" رسید - خبرگزاری تسنیم مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۲۱ ۶۲
- ببین چه رکوردی زدیم! - خبرگزاری تابناک مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۲۳ ۶۳
- آخرین وضعیت بارش‌های ایران/ عبور بارش‌ها از رقم بی‌سابقه ۳۳۲ میلیمتر+جدول - خبرگزاری تسنیم مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۲۲ ۶۴
- شورای هماهنگی حوضه آبریز دریاچه نمک تشکیل شود - خبرگزاری فارس مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۲۲ ۶۵
- کاهش حیات دریایی اروپا بر اثر تغییرات اقلیمی - خبرگزاری ایسنا مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۲۵ ۶۷
- آبی که در بخش‌های کشاورزی و شرب هدر می‌رود، بیش از ۳۰ میلیارد مترمکعب است - روزنامه سبزینه مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۲۵ ۷۰

- آب " حاکمیتی باقی ماند/ منتفی شدن واگذاری چندین زیرمجموعه وزارت نیرو - خبرگزاری تسنیم مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۲۵ ۷۵
- ناگفته‌های مدیریت بحران سیل در شبکه گاز؛ انتقال ۲ میلیارد مترمکعب آب با لوله‌های گاز - خبرگزاری ایسنا مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۲۶ ۷۶
- مدیرعامل شرکت مدیریت منابع آب ایران: هیچ طرح جدیدی در زمینه انتقال آب خوزستان در وزارت نیرو مطرح نیست - خبرگزاری ایسنا مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۲۶ ۷۹
- بیابان‌زایی عامل فروپاشی سرزمین‌ها - خبرگزاری ایسنا مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۲۶ ۸۱
- گرمای جهانی، قاره آفریقا را با خشکسالی و سیلاب درگیر می‌کند - خبرگزاری ایسنا مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۲۶ ۸۴
- این روزها حال دریاچه ارومیه به لطف بارش‌ها و رهاسازی آب از سدها خوب است - روزنامه سبزینه مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۲۶ ۸۵
- احیای دریاچه ارومیه زمینه ساز نشاط اجتماعی است - خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۲ ۹۲
- برای سال آینده آبی ترسالی پیش‌بینی نمی‌شود - خبرگزاری ایسنا مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۲۸ ۹۵
- جدیدترین راهکار مسئولان برای استراحت منابع آب زیرزمینی - خبرگزاری ایسنا مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۲۸ ۹۸
- حدود ۲۳ میلیون نفر درگیر تنش آبی هستند - خبرگزاری ایسنا مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۲۸ ۱۰۱
- جدیدترین راهکار مسئولان برای استراحت منابع آب زیرزمینی - خبرگزاری ایسنا مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۲۸ ۱۰۳
- ۱۰۰ میلیون هکتار از اراضی کشور در معرض بیابانی شدن - خبرگزاری ایسنا مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۲۸ ۱۰۶
- ۱۰۰ میلیون هکتار از اراضی کشور در معرض بیابانی شدن - روزنامه سبزینه مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۲۹ ۱۱۱

بهار

۱۳۹۸

خرداد

۱۳۹۸

از ابتدای سال آبی تا پایان اردیبهشت؛ بارندگی ها در کشور ۱۰۶ درصد افزایش یافت -

خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۰۱

تهران- ایرنا- میزان بارندگی های کشور از ابتدای مهر پارسال تا ۳۱ اردیبهشت امسال نسبت به مدت مشابه سال آبی قبل با ۱۰۶ درصد رشد به ۳۲۶.۲ میلی متر رسید.

بارندگی ها در کشور ۱۰۶ درصد افزایش یافت

تازه ترین بررسی ها نشان می دهد حجم بارش های کشور از ابتدای سال آبی جاری تاکنون نسبت به میانگین دوره های مشابه درازمدت (۲۲۹.۴ میلی متر) ۴۲ درصد رشد دارد.

بر اساس اعلام سازمان هواشناسی، هم اکنون شرایط رگبار و رعدوبرق و وزش بادهای شدید به ویژه در شمال شرق و دامنه های جنوبی البرز مرکزی از شدت بیشتری برخوردار است و احتمال وقوع تگرگ برای استان های خراسان رضوی، خراسان شمالی و بخش های شرقی سمنان وجود دارد.

* بارش ها در حوضه های اصلی

ایران دارای ۶ حوضه اصلی شامل دریای خزر، خلیج فارس، دریای عمان، دریاچه ارومیه، فلات مرکزی، مرزی شرق و قره قوم دارد.

بر اساس گزارش شرکت مدیریت منابع آب ایران، میانگین حجم بارش ها در حوضه خلیج فارس و دریای عمان ۵۳۰.۲ میلی متر بود که نسبت به میانگین سال آبی پارسال (۲۰۹ میلی متر) از ۴۳ درصد رشد برخوردار بوده و نسبت به میانگین دوره ۵۰ ساله (۳۵۲.۲ میلی متر) رشد ۵۱ درصدی دارد.

بر اساس این گزارش، میانگین حجم بارش ها در حوضه دریای خزر در سال آبی جاری ۴۹۹.۳

میلیمتر گزارش شد که نسبت به میانگین دوره مشابه پارسال (۳۳۵.۴ میلی متر) حدود ۴۹ درصد رشد را نشان می دهد.

میانگین بارش های این حوضه آبی کشورمان در دوره درازمدت به ۳۴۵.۴ میلیمتر رسید که با رشدی ۴۵ درصدی همراه شد.

میانگین حجم بارش ها در حوضه دریاچه ارومیه نیز در سال آبی جاری ۴۸۱.۱ میلیمتر بود که نسبت به میانگین دوره مشابه پارسال (۳۷۷.۲ میلی متر) حدود ۲۸ درصد رشد و نسبت به میانگین دوره ۵۰ ساله (۳۱۰ میلی متر) دارای رشد ۵۵ درصدی است.

حجم بارش ها در حوضه دریاچه ارومیه در دوره یازده ساله ۲۹۹ میلیمتر بود که رشد ۶۱ درصدی برای آن گزارش شده است.

همزمان با افزایش بارش ها در حوضه دریاچه ارومیه حجم آب دریاچه از پنج میلیارد مترمکعب گذشت و به ۵.۳۵ میلیارد مترمکعب رسید.

براساس این گزارش، حجم بارش های حوضه قره قوم نیز ۲۷۷.۸ میلیمتر اعلام شد که نسبت به میانگین دوره مشابه پارسال (۱۳۷.۳ میلی متر) ۱۰۲ درصد رشد کرد و نسبت به دوره ۵۰ ساله (با ۲۰۶.۳) رشد ۳۵ درصدی داشت.

حجم بارش ها در سال آبی جاری در حوضه فلات مرکزی ایران نیز ۲۰۴.۸ میلیمتر بود که نسبت به دوره مشابه در سال آبی پارسال (۹۷.۱) حدود ۱۱۱ درصد رشد یافت. این در حالی است که در دوره درازمدت این حوضه با ۱۵۴.۴ میلیمتر بارش، رشد ۳۳ درصدی داشت.

بر اساس این گزارش، حجم بارش ها در حوضه مرزی شرق ۱۰۷.۳ میلیمتر بود که نسبت به دوره مشابه پارسال (۴۰.۱ میلیمتر) ۱۶۸ درصد رشد کرد و نسبت به میانگین دوره ۵۰ ساله ۱۰ درصد بیشتر شد.

۹۳ درصد حجم سد امیر کبیر کرج آبیگیری شد - خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۰۱

کرج - ایرنا - مدیر مطالعات پایه منابع آب شرکت آب منطقه ای استان البرز اعلام کرد که ۹۳ درصد ظرفیت سد امیر کبیر کرج آبیگیری شده که چهار درصد بیشتر از مدت مشابه سال قبل است .

۹۳ درصد حجم سد امیر کبیر کرج آبیگیری شد

سعید نقدی روز چهارشنبه در گفت و گو با ایرنا اظهار داشت : هرچند امسال بارندگی های البرز حدود ۲ برابر سال گذشته است اما برای پیشگیری از حوادث ، میزان آبیگیری سدهای استان از جمله سد امیر کبیر مدیریت شد .

وی با بیان اینکه سر ریز شدن سدها نشانه خوبی در سال آبی جاری به شمار می رود ، گفت: احتمال سر ریز شدن سد کرج در روزهای آینده وجود دارد و جای نگرانی نیست.

وی گفت: سد طالقان نیز از چند روز پیش سر ریز کرده و این وضعیت نیز ادامه دارد.

«ظرفیت سد امیر کبیر کرج حدود ۱۸۰ میلیون متر مکعب و سد طالقان ۴۲۰ میلیون متر مکعب است.»

نقدی در خصوص میزان بارش های سال زراعی جاری استان البرز گفت: از مهرماه ۹۷ تا ۳۱ اردیبهشت ماه سال جاری ۵۷۶ میلی متر بارندگی در البرز ثبت شده که نسبت به مدت مشابه سال

قبل نزدیک به ۲ برابر افزایش نشان می دهد.

سال زراعی گذشته در این مدت ۳۱۴ میلی متر بارندگی در البرز ثبت شد.

هدایت ۶۰ میلیون مترمکعب پساب از طریق خطوط یا رودخانه‌ها به سمت دریاچه ارومیه؛

پساب‌ها به یاری دریاچه ارومیه شتافتند - نشریه سبزینه مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۰۱

استفاده از پساب از جمله ۲۷ راهکار مصوب ستاد احیای دریاچه ارومیه برای احیای این پهنه آبی با سهم آب ۳۰۰ میلیون مترمکعبی در سال محسوب می‌شود که در چهار سال گذشته طرح‌های مهمی با سرمایه‌گذاری کلان برای تحقق آن، تعریف و اجرایی شده است.

انتقال پساب به عنوان یک راهکار علمی و فاقد مشکلات زیست‌محیطی برای افزایش آب دریاچه ارومیه پس از تشکیل ستاد احیای این پهنه آبی در سال ۱۳۹۳ و به عنوان یکی از طرح‌های ۲۷ گانه مصوب برای بهبود وضعیت دریاچه در دستور کار قرار گرفت و اکنون بخش مهمی از طرح‌های مربوط به آن در حال بهره‌برداری است.

مدیر دفتر برنامه‌ریزی و تلفیق و سخنگوی ستاد احیای دریاچه ارومیه با اطمینان بخشی نسبت به رعایت استانداردهای زیست‌محیطی در انتقال پساب به دریاچه ارومیه، گفت: ۹۹/۹ درصد محتوای فاضلاب را آب تشکیل می‌دهد و تنها یک صدم درصد آن مواد آلی است که اگر این میزان کم هم از آب جدا شود، همان آب باقی می‌ماند.

مسعود تجریشی با بیان این که مصرف فاضلاب‌ها موضوع بدی نیست، ولی رعایت استانداردهای زیست‌محیطی و بهداشتی در این امر ضروری به نظر می‌رسد، افزود: به همین خاطر تأکید داریم که فاضلاب تصفیه شده و منطبق با استانداردها وارد دریاچه شود.

وی افزود: قرار است ۲۵۰ تا ۳۰۰ میلیون مترمکعب پساب از استان‌های آذربایجان شرقی و آذربایجان غربی وارد دریاچه ارومیه شود که همه استانداردها در این خصوص رعایت خواهد شد.

وی اظهار داشت: انتقال فاضلاب تصفیه شده شهری به دریاچه ارومیه هیچ مانع زیست‌محیطی، فنی و

بهداشتی ندارد و ستاد احیاء همه مسائل فنی و تخصصی را رعایت می‌کند.

مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب شهری آذربایجان غربی به عنوان مجری این طرح نیز گفت: قرار است سالانه ۱۰۵ میلیون مترمکعب پساب تصفیه شده و فاقد تأثیرات منفی زیست‌محیطی به بستر دریاچه ارومیه هدایت شود.

رسول اکبری افزود: با در نظر گرفتن پساب تصفیه‌خانه نقده، مدول اول و دوم فاضلاب ارومیه، مهاباد، میان‌دوآب، سلماس و بوکان هم‌اکنون حدود ۶۰ میلیون مترمکعب پساب از طریق خطوط یا رودخانه‌ها به پیکره دریاچه هدایت می‌شود.

وی اضافه کرد: با تخصیص اعتبار سال ۱۳۹۷ به میزان ۴۶۸ میلیارد ریال، تصفیه‌خانه فاضلاب گل‌مان در ارومیه نیز طی ماه‌های اخیر به بهره‌برداری رسید و در صورت تخصیص ۲۰۰ میلیارد ریال اعتبار در سال جاری از محل اعتبارات احیای دریاچه ارومیه، مدول سوم تصفیه‌خانه فاضلاب ارومیه نیز تا پایان شهریور سال جاری افتتاح خواهد شد.

مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب شهری آذربایجان غربی با بیان این‌که چندی پیش فاز اول خط انتقال پساب تصفیه‌خانه فاضلاب ارومیه نیز به طول هفت کیلومتر به اتمام رسید، اظهار داشت: با در نظر گرفتن اعتبار سال گذشته و تخصیص اعتبار لازم به میزان ۱۵۰ میلیارد ریال در سال جاری، مابقی خط انتقال به طول چهار کیلومتر هم تا پایان شهریور تکمیل می‌شود.

اکبری بیان کرد: این شرکت در شهرستان‌های حوضه آبریز دریاچه ارومیه با اعتباری بالغ بر شش هزار و ۲۲۸ میلیارد ریال احداث شبکه جمع‌آوری فاضلاب فرعی و اصلی به طول هزار و ۱۰۰ کیلومتر، احداث تصفیه‌خانه‌های فاضلاب به ظرفیت ۱۱۵ هزار ۵۶۳ مترمکعب در شبانه‌روز و احداث ۳۰ ایستگاه پمپاژ را دستور کار قرار داده است.

وی اضافه کرد: یک‌هزار و ۹۰۰ میلیارد ریال از این میزان اعتبار دریافت و ۳۰۰ کیلومتر شبکه فرعی،

اصلی و خط انتقال، شش واحد ایستگاه پمپاژ و افزایش ظرفیت تصفیه‌خانه فاضلاب به میزان شش هزار و ۴۰۰ متر مکعب در شبانه‌روز انجام شده است.

طول طرح انتقال پساب فاضلاب تبریز به دریاچه ارومیه ۵۲ کیلومتر است
مدیرعامل آب منطقه‌ای آذربایجان شرقی هم درباره انتقال پساب از تصفیه‌خانه‌های این استان به دریاچه ارومیه گفت: در حال حاضر انتقال پساب فاضلاب شهرهای تبریز و عجب شیر در دستور کار این شرکت قرار دارد.

یوسف غفارزاده افزود: طول طرح انتقال پساب فاضلاب تبریز به دریاچه ارومیه ۵۲ کیلومتر است که قطعه اول به طول ۱۰ کیلومتر در دست اجرا بوده و تاکنون ۶/۵ کیلومتر آن اجرایی شده است.
وی اضافه کرد: طرح انتقال پساب شهرستان عجب شیر به دریاچه ارومیه نیز ۹ کیلومتر طول دارد که از این میزان، شش کیلومتر به اجرا درآمده است.

وی بیان کرد: با اجرای طرح‌های انتقال پساب خروجی تصفیه‌خانه‌های شهرهای استان به پیکره آبی دریاچه ارومیه، سالانه حدود ۱۲۳ میلیون مترمکعب پساب تصفیه شده از آذربایجان شرقی وارد این پهنه آبی می‌شود.

مدیر دفتر استانی ستاد احیای دریاچه ارومیه در آذربایجان غربی نیز گفت: پساب تصفیه شده فاضلاب ۱۲ شهر حوضه آبریز دریاچه ارومیه به این دریاچه سرازیر می‌شود که اقدامات اجرایی این پروژه‌ها در دستور کار قرار دارد.

نقش موثر پساب‌ها در احیای دریاچه ارومیه
فرهاد سرخوش بیان کرد: تکمیل و توسعه تأسیسات فاضلاب ارومیه، بوکان، سلماس، میاندوآب و

نقده و ایجاد تأسیسات فاضلاب گلستان ارومیه، شاهین دژ و مطالعه و اجرای سامانه فاضلاب اشنویه، محمدیار و مطالعه فاضلاب قوشچی، نوشین شهر، تازه شهر، چهاربرج و احداث خط انتقال پساب فاضلاب گلستان ارومیه و پساب شهر ارومیه از جمله اقدامات در راستای احیای دریاچه ارومیه است. وی اظهار داشت: هم‌زمان با اجرای طرح‌های تصفیه فاضلاب در آذربایجان غربی، بررسی روند تصفیه اصولی و بهداشتی فاضلاب نیز صورت می‌گیرد تا مشکلی در این خصوص ایجاد نشود. وی بیان کرد: استفاده از پساب تصفیه شده در راستای احیای دریاچه ارومیه، کمک شایانی به افزایش تراز آبی این دریاچه می‌کند و بسیار موثر است. گفتنی است به عقیده بسیاری از کارشناسان، انتقال این پساب به دریاچه ارومیه با لحاظ ملاحظات زیست‌محیطی در افزایش آب این دریاچه اثر بسیاری دارد و در کنار انتقال پساب از شهرهای آذربایجان شرقی به ویژه تبریز می‌توان زمینه افزایش بیش از ۳۰۰ میلیون مترمکعبی آب دریاچه در سال را فراهم کرد که رقمی قابل توجه به نظر می‌رسد. هرچند باید با اختصاص اعتبار مناسب و استفاده از ظرفیت‌های سرمایه‌گذاری، روند اجرای طرح‌های مربوط به تصفیه‌خانه‌های این حوضه آبریز تسریع شود.

مدیرعامل آب منطقه‌ای تهران در گفت‌وگو با ایلنا: سدهای تهران نسبت به پارسال ۳۴۲ میلیون متر مکعب آب بیشتری دارند/ ظرفیت انتقال محدود است، درست مصرف کنیم - خبرگزاری ایلنا

مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۰۱

سدهای تهران نسبت به پارسال ۳۴۲ میلیون متر مکعب آب بیشتری دارند/ ظرفیت انتقال محدود است، درست مصرف کنیم

مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای تهران گفت: امسال سدها نسبت به سال قبل حدود ۳۴۲ میلیون متر مکعب و نسبت به سال‌های نرمال حدود ۶۶ میلیون متر مکعب آب بیشتری دارند، با توجه به اینکه ظرفیت خطوط انتقال و تامین آب برای استفاده از آب‌های سطحی محدود است، مدیریت مصرف باید در راس کارهای مردم و مسئولین باشد.

سید حسن رضوی در گفت‌وگو با خبرنگار اقتصادی ایلنا، با اشاره به ۳۷۱ میلی‌متر بارش از ابتدای مهر تا ۳۱ اردیبهشت اظهار داشت: در سال آبی جاری (ابتدای مهر ۹۷ تا ۳۱ اردیبهشت ۹۸) میزان بارندگی در تهران نسبت به سال آبی گذشته ۷۸ درصد رشد و نسبت به میانگین درازمدت ۴۸ درصد رشد داشته است.

وی افزود: متأسفانه در اردیبهشت ماه میزان بارندگی فقط ۱۰.۵ میلی‌متر بوده است. این در حالی است که سال گذشته با وجود خشک بودن، ۶۳.۵ میلی‌متر در این ماه بارش داشتیم. نسبت به رقم ۲۹.۵ میلی‌متر بارش متوسط بلندمدت نیز ۶۵ درصد و نسبت به سال آبی گذشته ۸۳ درصد کاهش داشته است. به نظر می‌رسد علیرغم اینکه اسفند و فروردین ماه خوبی داشتیم اردیبهشت خوبی از نظر بارندگی پشت سر نگذاشتیم.

مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای تهران با اشاره به ذخایر سدهای پنجگانه تصریح کرد: از ابتدای سال

آبی یعنی از مهر ماه تا روز ۳۰ اردیبهشت ۹۸ یک میلیارد و ۶۲۵ میلیون متر مکعب ورودی آب داشتیم که نسبت به سال گذشته با رقم ورودی ۷۴۹ میلیون متر مکعب، ۱۱۷ درصد افزایش داشته است، این ارقام بیانگر این است که ورودی سدها خوب شده و تقریباً به شرایط سالهای نرمال و بالاتر از نرمال رسیده است.

وی در ادامه گفت: حجم مخازن سدهای پنجگانه تهران نیز در حال حاضر یک میلیارد و ۹۵ میلیون متر مکعب است در حالی که سال قبل در همین مدت ۷۵۳ میلیون متر مکعب آب داشتیم. امسال سدها نسبت به سال قبل حدود ۳۴۲ میلیون متر مکعب و نسبت به سالهای نرمال حدود ۶۶ میلیون متر مکعب آب بیشتری دارند.

رضوی با تأکید بر لزوم مدیریت مصرف در هر شرایط، بیان کرد: با توجه به اینکه ظرفیت خطوط انتقال و تامین آب برای استفاده از آبهای سطحی محدود است، مدیریت مصرف باید در راس کارهای مردم و مسئولین باشد. اینکه احساس کنیم شرایط امسال خوب است و هر طور دلمان بخواهد مصرف کنیم، صحیح نیست.

وی یادآور شد: ذخیره آبی امسال خوب است اما با توجه به محدودیت انتقال و ورود به فصل گرما باید مصرف را رعایت کنیم تا ذخیره تامین و مصرف به تعادل برسد.

مدیر عامل شرکت آب منطقه‌ای تهران با اشاره به شرایط خطوط انتقال خاطرنشان کرد: تصفیه خانه ششم برای سامانه غرب و پروژه لار به کلان برای سامانه شرق در حال اجرا است که در صورت بهره برداری ظرفیت مانور و پدافندی بیشتر و شرایط مخازن نیز بهتر می‌شود.

وی گفت: دو سامانه غرب و شرق ۳ هزار میلیارد تومان اعتبار نیاز دارند که در صورت تامین سامانه غرب تا ۱.۵ سال آینده و سامانه شرق تا ۴ سال آینده راه اندازی می‌شود.

آخرین وضعیت بارش های ایران/عبور بارش های بهار از مرز ۱۰۰ میلی متر+جدول - خبرگزاری

تسنیم مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۰۴

از مجموع ۳۲۹ میلی متر بارش ثبت شده در ۲۴۳ روز ابتدایی سال آبی جاری ۹۲.۱ میلی متر سهم پاییز،

۱۳۱.۹ میلی متر سهم زمستان و ۱۰۵ میلی متر سهم ۶۴ روز نخست بهار است.

به گزارش خبرنگار اقتصادی خبرگزاری تسنیم، بر اساس آمار رسمی دفتر مطالعات پایه منابع آب

شرکت مدیریت منابع آب ایران، ارتفاع کل ریزش های جوی از اول مهر ۹۷ تا دوم خرداد ۹۸ (۲۴۳)

روز ابتدایی سال آبی جاری) بالغ بر ۳۲۹ میلی متر است.

این مقدار بارندگی نسبت به میانگین دوره های مشابه درازمدت (۲۳۰ میلی متر) ۴۳ درصد افزایش و

نسبت به دوره مشابه سال آبی گذشته (۱۵۹.۸ میلی متر) ۱۰۶ درصد افزایش نشان می دهد.

درصد اختلاف بارندگی سال آبی جاری با		بارش تجمعی از ابتدای سال آبی تا کنون از اول مهر تا ۲ خرداد (میلی متر)					حوضه های اصلی (درجه یک)
		سال آبی گذشته	میانگین ۵۰ ساله	میانگین ۱۱ ساله *	سال آبی ۹۶-۹۷	سال آبی ۹۷-۹۸	
میانگین ۵۰ ساله	میانگین ۱۱ ساله *						
۴۵	۴۶	۴۸	۳۴۷.۶	۳۴۴.۶	۳۳۹.۲	۵۰۳.۱	دریای خزر
۵۰	۸۷	۱۵۳	۳۵۲.۵	۲۸۳.۸	۲۰۹.۷	۵۳۰.۲	خلیج فارس و دریای عمان
۵۵	۶۰	۲۷	۳۱۱.۶	۳۰۰.۷	۳۸۰.۹	۴۸۱.۹	دریاچه ارومیه
۳۵	۵۷	۱۱۲	۱۵۴.۷	۱۳۲.۷	۹۸.۳	۲۰۸.۲	فلات مرکزی
۱۴	۳۵	۱۷۶	۹۷.۶	۸۲	۴۰.۱	۱۱۰.۹	مرزی شرق
۴۱	۶۶	۱۱۳	۲۰۷.۳	۱۷۵.۵	۱۳۷.۳	۲۹۲	قره قووم
۴۳	۶۶	۱۰۶	۲۳۰	۱۹۸.۳	۱۵۹.۸	۳۲۹	کل کشور

از مجموع ۳۲۹ میلی متر بارش ثبت شده در ۲۴۳ روز ابتدایی سال آبی جاری، ۹۲.۱ میلی متر سهم

پاییز، ۱۳۱.۹ میلی متر سهم زمستان و ۱۰۵ میلی متر سهم ۶۴ روز نخست بهار است.

بارش تمام استانها به بالای ۱۰۰ میلیمتر رسید/ پربارش ترین و کم بارش ترین استانها - خبرگزاری

تسنیم مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۰۴

برای نخستین بار در نیم قرن اخیر، استانی نداریم که در یک سال آبی، کمتر از ۱۰۰ میلیمتر بارش در آن ثبت شده باشد.

میزان بارندگی تجمعی استانی از ابتدای سال آبی حداکثر تا ساعت ۱۸:۳۰ روز ۲ خرداد سال آبی ۹۸-۹۷

(میلیمتر)

استان	سال آبی جاری	سال آبی گذشته	متوسط دراز مدت	درصد اختلاف نسبت به	
				سال آبی گذشته	متوسط دراز مدت
آذربایجان شرقی	۳۵۴.۶	۳۲۳.۸	۲۵۴.۲	۹.۵	۳۹.۵
آذربایجان غربی	۴۹۶.۵	۳۸۶.۲	۳۲۰.۸	۲۸.۶	۵۴.۸
اردبیل	۲۷۵.۳	۲۶۳	۲۷۳.۵	۴.۷	-۰.۷
اصفهان	۱۹۱.۹	۱۰۷.۱	۱۵۲	۷۹.۲	۲۶.۳
البرز	۵۷۷.۲	۳۲۳.۶	۳۷۷.۹	۷۸.۴	۵۲.۷
ایلام	۸۹۷.۳	۳۹۸.۵	۴۰۳.۲	۱۲۵.۲	۱۲۲.۵
بوشهر	۳۰۳.۴	۱۰۸	۲۳۶.۱	۱۸۰.۹	۲۸.۵
تهران	۳۸۰.۵	۲۱۹.۱	۲۵۰.۴	۷۳.۷	۵۲
چهارمحال و بختیاری	۹۷۳	۳۸۶	۶۴۴	۱۵۲.۱	۵۱.۱
خراسان جنوبی	۱۴۷.۵۹	۸۵.۳	۱۱۲.۹۱	۷۳	۳۰.۷
خراسان رضوی	۲۸۳	۱۱۵.۹	۱۷۵.۵	۱۴۴.۲	۶۱.۳
خراسان شمالی	۳۹۲.۳	۱۶۵.۵	۲۲۷.۴	۱۳۷	۷۲.۵
خوزستان	۵۷۴	۲۰۹	۳۵۱.۴	۱۷۴.۶	۶۳.۳
زنجان	۴۰۶.۸	۲۹۱.۵	۲۸۷.۲	۳۹.۶	۴۱.۶
سمنان	۱۶۴.۱	۸۵.۷	۱۰۷.۹	۹۱.۵	۵۲.۱
سیستان و بلوچستان	۱۰۴.۵	۲۸.۷	۹۳.۲	۲۶۴.۱	۱۲.۱
فارس	۳۷۱.۵	۱۳۲.۲	۲۹۷.۴	۱۸۱	۲۴.۹
قزوین	۴۲۷.۲	۲۸۴.۳	۲۹۷.۵	۵۰.۳	۴۳.۶
قم	۲۵۷	۱۲۸	۱۵۱	۱۰۰.۸	۷۰.۲
کردستان	۶۵۶.۵	۴۸۷.۷	۴۱۳.۱	۳۴.۶	۵۸.۹
کرمان	۱۷۲.۵	۵۲.۵	۱۲۳.۶	۲۲۸.۶	۳۹.۶
کرمانشاه	۷۶۵.۸	۴۸۸.۲	۴۷۱.۵	۵۶.۹	۶۲.۴
کهگیلویه و بویراحمد	۱۰۱۶.۴	۳۳۱.۵	۶۱۶.۳	۲۰۶.۶	۶۴.۹
گلستان	۶۷۴.۷	۳۹۶.۹	۳۹۹.۹	۷۰	۶۸.۷
گیلان	۹۶۹.۳	۶۰۲.۹	۷۶۰.۸	۶۰.۸	۲۷.۴
لرستان	۱۱۵۴	۵۱۶.۵	۵۴۲.۲	۱۲۳.۴	۱۱۲.۸
مازندران	۶۳۴.۳	۴۲۶.۴	۴۷۹.۳	۴۸.۸	۳۲.۳
مرکزی	۴۷۴.۷	۲۱۲.۵	۲۷۴	۱۲۳.۴	۷۳.۲
هرمزگان	۲۴۳.۸	۴۸.۶	۱۶۵.۱	۴۰۱.۶	۴۷.۷
همدان	۶۰۰.۴	۳۷۵.۹	۳۳۶.۲	۵۹.۷	۷۸.۶
یزد	۱۱۶	۶۹.۴	۹۰.۹	۶۷.۱	۲۷.۶

به گزارش خبرنگار اقتصادی خبرگزاری تسنیم، در ۲۴۳ روز ابتدایی سال آبی جاری (ابتدای مهرماه

۹۷ تا عصر روز دوم خرداد ۹۸) در مجموع ۳۲۹ میلیمتر بارش در ایران به ثبت رسیده است.

در این مدت، برخی استان‌های کشور بیش از این میزان و برخی کمتر از این رقم بارش داشته‌اند. بررسی آمار رسمی دفتر مطالعات پایه منابع آب شرکت مدیریت منابع آب ایران نشان می‌دهد استان لرستان با ۱۱۵۴ میلیمتر بارش، پربارش‌ترین استان کشور در سال آبی جاری است. همچنین استان سیستان و بلوچستان با ۱۰۴.۵ میلیمتر بارش کم‌بارش‌ترین استان کشور در سال آبی جاری است.

برای نخستین بار در نیم قرن اخیر، استانی نداریم که در یک سال آبی، کمتر از ۱۰۰ میلیمتر بارش در آن ثبت شده باشد.

جزئیات رویداد ملی سازگاری با کم‌آبی اعلام شد - خبرگزاری ایلنا مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۰۴

دبیر کارگروه ملی سازگاری با کم‌آبی وزارت نیرو، با اعلام برنامه‌های رویداد ملی سازگاری با کم‌آبی گفت: این رویداد برای اولین بار در کشور همزمان با هفته صرفه‌جویی در مصرف آب در روزهای سوم تا پنجم تیرماه جاری برگزار می‌شود.

به گزارش ایلنا از وزارت نیرو، "بنفشه زهرایی" با اشاره به اینکه شعار رویداد متناسب با شعار سال، "رونق کسب و کارهای سازگار با کم‌آبی" انتخاب شده است، افزود: این رویداد که با همکاری دستگاه‌های عضو کارگروه ملی سازگاری با کم‌آبی به‌ویژه، وزارتخانه‌های نیرو، جهاد کشاورزی و صنعت، معدن، تجارت و سازمان حفاظت محیط زیست برگزار می‌شود، فرصت مناسبی برای شرکت‌های خصوصی، سازمان‌های مردم نهاد، شرکت‌های دانش بنیان و مجموعه‌های غیردولتی و دولتی است تا طرح‌های اجرا شده در اقصی نقاط کشور را که منجر به صرفه‌جویی در مصرف آب، کاهش تلفات آب، بازچرخانی آب و یا کاهش آلودگی آب شده است را در سطح ملی معرفی نمایند. وی ادامه داد: نمایشگاه تخصصی این رویداد با محوریت معرفی توانمندی‌های بخش خصوصی، از

دوم تا پنجم تیرماه آغاز به کار کرده و می‌تواند زمینه رونق فعالیت شرکت‌ها را در تقویت برنامه‌های سازگاری با کم‌آبی استان‌ها فراهم کند.

دبیر کارگروه ملی سازگاری با کم‌آبی وزارت نیرو تصریح کرد: برای شرکت‌هایی که امکان حضور فیزیکی در نمایشگاه را نداشته باشند، نمایشگاه مجازی در تارنمای رویداد به آدرس waterhouse.ir/wsa به شکل دائمی تدارک دیده شده است.

زهرایی، مهم‌ترین دستاورد این رویداد را تهیه فهرستی از مشخصات طرح‌های اجرا شده در حوزه‌های صنعت، معدن، انرژی، کشاورزی، دامپروری، شیلات، منابع طبیعی و آبخیزداری، شرب و فضای سبز و شرکت‌های ارائه‌کننده خدمات مشاوره و پیمانکاری این طرح‌ها دانست و افزود: این فهرست در سطح ملی منتشر خواهد شد و در اختیار تمامی دستگاه‌های عضو کارگروه‌های استانی سازگاری با کم‌آبی در ۳۱ استان کشور قرار خواهد گرفت.

وی با تاکید بر اینکه آخرین مهلت معرفی طرح‌ها در این رویداد، ۱۷ خردادماه تعیین شده است، خاطرنشان کرد: شرکت‌ها و سازمان‌هایی که تمایل دارند طرح خود را به صورت شفاهی در نشست‌های رویداد معرفی نمایند و یا علاقه‌مند به درج جزئیات بیشتر طرح خود در کاتالوگ طرح‌های سازگاری با کم‌آبی هستند، می‌بایست تا ۱۷ خردادماه نسبت به تکمیل فایل مشخصات طرح در آدرس waterhouse.ir/wsa/guide و برای معرفی خلاصه‌تر طرح‌ها، تا قبل از ۱۷ خردادماه، فرم مشخصات طرح را در waterhouse.ir/state بارگذاری کنند.

دبیر کارگروه ملی سازگاری با کم‌آبی وزارت نیرو افزود: پس از داوری طرح‌ها، از طرح‌های برگزیده و همچنین تلاشگران عرصه‌های سازگاری با کم‌آبی با حضور وزرا و روسای سازمان‌های عضو کارگروه ملی سازگاری با کم‌آبی تجلیل خواهد شد.

رئیس مرکز خشکسالی: تمام استان‌های کشور بیش از حالت عادی بارش داشته‌اند - روزنامه

کیهان مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۰۵

رئیس مرکز خشکسالی گفت: در سال آبی جاری، میزان بارش نسبت به مدت مشابه سال قبل ۱۰۱ درصد رشد داشته و تمام استان‌ها بیش از حالت عادی نسبت به دوره بلندمدت بارش دریافت کرده‌اند.

صادق ضیاییان در گفت‌وگو با باشگاه خبرنگاران جوان، درباره آخرین وضعیت بارش از ابتدای سال زراعی جدید اظهار کرد: براساس آخرین آمار از ابتدای مهر تا ۳۱ اردیبهشت، مجموع بارش‌های کشور ۳۰۳ میلی متر بوده، در حالیکه میزان بارش در مدت مشابه سال قبل ۱۵۰ میلی متر و بلندمدت ۲۱۶ میلی متر بوده است.

وی با بیان اینکه میزان بارش نسبت به مدت مشابه سال قبل ۱۰۱ درصد، بلندمدت ۴۰ درصد افزایش داشته است، افزود: با توجه به بارش‌های مناسب در سال زراعی جدید تاکنون بیش از ۱۳۰ درصد نسبت به یک سال زراعی کامل بارش دریافت کردیم.

رئیس مرکز خشکسالی با اشاره به اینکه تمامی استان‌ها بیش از نرمال نسبت به دوره بلندمدت بارش دریافت کردند، بیان کرد: در این میان استان‌های ایلام بیش از ۹۹ درصد و گلستان ۸۵ درصد بیش از نرمال بارش دریافت کردند. کمترین میزان بارش نسبت به دوره بلندمدت هم مربوط به استان‌های کرمان با ۷/۳ درصد و اردبیل ۳/۷ درصد بوده است.

ضیاییان، میزان بارش در سه ماه آینده را نرمال پیش بینی کرد و گفت: بولتن‌های هواشناسی نشان می‌دهد که دما در ماه‌های آتی تا حدودی افزایش خواهد یافت.

وی با اشاره به اینکه بارش‌ها در فصل تابستان سهم قابل توجهی از بارش سال زراعی را ندارند، بیان

کرد: با توجه به آنکه تا پایان فصل زراعی زمان زیادی باقی نمانده است، اما نمی توان مجموع میزان بارش ها را با قطعیت اعلام کرد.

به گفته رئیس مرکز خشکسالی، با توجه به آنکه بارش های تابستانه عمدتاً به صورت رگباری است، از این رو احتمال وقوع سیل دور از انتظار نیست که در پیش بینی های کوتاه مدت هواشناسی قابل پیش بینی است.

ضیایان با بیان اینکه میزان آب های جاری و پشت سدها به میزان کافی است، اظهار کرد: با وجود بارش های مناسب در اغلب نقاط کشور در سال زراعی جدید، کمبود منابع آب های زیرزمینی به طور کامل رفع نشده است که میزان دقیق سطح منابع آب های زیر زمینی را باید وزارت نیرو اعلام کند. وی با اشاره به اینکه افزایش میزان بارش بیش از یک سال زراعی در رفع مشکل کم آبی کشاورزان تاثیر بسزایی دارد، تصریح کرد: اگرچه میزان بارش نسبت به سال زراعی گذشته بیش از ۱۰۰ درصد رشد داشته است، اما سال گذشته به سبب خشکسالی و کم آبی بی سابقه معیار نیست.

آخرین وضعیت بارش‌های ایران/ بیشترین رشد بارش‌ها در جنوب کشور+ جدول - خبرگزاری

تسنیم مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۰۶

از مجموع ۳۲۹.۴ میلی‌متر بارش ثبت‌شده در ۲۴۵ روز ابتدایی سال آبی جاری، ۹۲.۱ میلی‌متر سهم پاییز، ۱۳۱.۹ میلی‌متر سهم زمستان و ۱۰۵.۴ میلی‌متر سهم ۶۶ روز نخست بهار است.

به گزارش خبرنگار اقتصادی خبرگزاری تسنیم، بر اساس آمار رسمی دفتر مطالعات پایه منابع آب شرکت مدیریت منابع آب ایران، ارتفاع کل ریزش‌های جوی از اول مهر ۹۷ تا چهارم خرداد ۹۸ (۲۴۵ روز ابتدایی سال آبی جاری) بالغ بر ۳۲۹.۴ میلی‌متر است.

این مقدار بارندگی نسبت به میانگین دوره‌های مشابه درازمدت (۲۳۰.۶ میلی‌متر) ۴۳ درصد افزایش و نسبت به دوره مشابه سال آبی گذشته (۱۶۰.۹ میلی‌متر) ۱۰۵ درصد افزایش نشان می‌دهد.

درمداختلاف بارندگی سال آبی جاری با		بارش تجمعی از ابتدای سال آبی تا کنون از اول مهر تا ۴ خرداد (میلی‌متر)					حوضه های اصلی (درجه یک)
		سال آبی گذشته	میانگین ۵۰ ساله	میانگین ۱۱ ساله +	سال آبی ۹۶-۹۷	سال آبی ۹۷-۹۸	
میانگین ۵۰ ساله	میانگین ۱۱ ساله +						
۴۴	۴۵	۴۷	۳۴۹.۶	۳۴۶.۹	۳۴۳.۱	۵۰۳.۴	دریای خزر
۵۰	۸۷	۱۵۲	۳۵۲.۷	۲۸۳.۹	۲۱۰.۲	۵۳۰.۴	خلیج فارس و دریای عمان
۵۴	۵۹	۲۴	۳۱۳	۳۰۲.۶	۳۸۸.۶	۴۸۲.۵	دریاچه ارومیه
۳۴	۵۷	۱۱۱	۱۵۵.۱	۱۱۳۳	۹۸.۹	۲۰۸.۶	فلات مرکزی
۱۵	۳۷	۱۸۰	۹۸.۱	۸۲.۱	۴۰.۱	۱۱۲.۴	مرزی شرق
۴۰	۶۶	۱۱۳	۲۰۸.۶	۱۷۶.۴	۱۳۷.۳	۲۹۲.۳	قره‌قروم
۴۳	۶۶	۱۰۵	۲۳۰.۶	۱۹۸.۸	۱۶۰.۹	۳۲۹.۴	کل کشور

از مجموع ۳۲۹.۴ میلی‌متر بارش ثبت‌شده در ۲۴۵ روز ابتدایی سال آبی جاری، ۹۲.۱ میلی‌متر سهم پاییز، ۱۳۱.۹ میلی‌متر سهم زمستان و ۱۰۵.۴ میلی‌متر سهم ۶۶ روز نخست بهار است.

حسینی میلانی مطرح کرد: تاکید بر تدوین نظام نامه سیل و ایجاد سیستم پایدار برای مقابله با

سیلاب - خبرگزاری ایلنا مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۰۶

پنجاه و هشتمین جلسه کمیته محیط زیست و خدمات شهری شورای شهر تهران با حضور رئیس، مشاوران و اعضای این کمیته برگزار شد.

به گزارش ایلنا، سید آرش حسینی میلانی ابتدای این جلسه که به منظور ارائه گزارش درباره هشدارهای وقوع سیل در حوضه آبخیز مشرف به تهران و بررسی سازوکارهای مشارکت مردمی برای حفاظت از کوهستان اختصاص داشت با اشاره به سیلاب‌های اخیر در کشور طی دو ماهه اول گفت: سیلاب‌های دو ماه اخیر، توجه به شرایط کوهستان‌ها را نسبت به گذشته افزایش داد. در این مدت در ۲۳ استان کشور از جمله تهران شاهد بارش‌ها و سیلاب‌هایی بودیم که خوشبختانه تهران توانست از خسارت‌های ناشی از سیلاب نجات پیدا کند.

وی با بیان اینکه آمادگی‌ها در برابر سیلاب‌های احتمالی باید افزایش یابد، اظهار داشت: من در اسفند ماه سال گذشته، تذکری را درخصوص ضرورت ارائه گزارش عملکرد از سوی شهرداری در برابر سیلاب‌های احتمالی و همچنین بکارگیری و راه‌اندازی هشدار سریع در مواجهه با سیلاب دادم که البته نگرانی من در آن زمان، نسبت به ابگرفتگی در محور خیابان‌های ولیعصر و شریعتی بود.

این عضو شورای شهر با تاکید بر ضرورت فعال‌سازی ظرفیت‌های مردمی در مقابله با سیلاب‌ها تصریح کرد: کمیته محیط زیست و خدمات شهری شورای شهر از ابتدا توجه خاصی نسبت به مسئله روددره‌ها، آب و سیلاب‌ها داشته است. گزارش‌های مختلفی از این موضوعات در کمیته محیط زیست در حال بررسی است تا با مشخص شدن نقاط قوت و ضعف بتوان سازوکار مناسبی در رابطه با مدیریت روددره‌ها دست یافت.

حسینی میلانی ادامه داد: شهرداری تهران در حال بررسی ایجاد سازوکاری برای هماهنگی‌های حوزه آب شهری است که لازم است جلب مشارکت آب منطقه‌ای و جهاد کشاورزی حتماً مد نظر قرار گیرد از جمله در حوزه روددره‌ها که به دلیل ماهیت فرابخشی ضروری است چارچوب نهادی مناسب و فراگیر حمایتی برای اقدامات مشترک ایجاد شود.

وی با اشاره به ورود شورای شهر نسبت به حفاظت از کوهستان خاطرنشان کرد: با پیگیری خانم دکتر ابتکار در دوره سوم شورای شهر طرح امداد کوهستان به تصویب رسید که ثمرات آن را اکنون شاهد هستیم اما محور اصلی آن، امداد و نجات است ولی اکنون ضروری است یک آمادگی فرابخشی برای حفاظت در برابر سیلاب نیز ایجاد شود.

سخنگوی کمیسیون سلامت، محیط زیست و خدمات شهری شورای شهر ایجاد هماهنگی برای پیش‌گیری از وقوع بحران را هم‌تراز آمادگی در زمان بحران دانست و ابراز داشت: ثبت جبهه جنوبی کوهستان توچال به عنوان یک میراث طبیعی موجب افزایش حفاظت از این منطقه و متعاقباً ارتقای پیش‌گیری از وقوع بحران در آن خواهد شد. گروه‌های مردم‌نهاد نیز در توچال در حال انجام اقدامات لازم برای ثبت این میراث ارزشمند هستند.

در ادامه این نشست، مدیرکل و مسئولان آبخیزداری و حفاظت خاک سازمان جنگل‌ها و مراتع، گزارشی از اقدامات انجام شده در حوضه آبخیز مشرف به شهر تهران را تشریح کردند و با اشاره به تغییرات اقلیمی صورت گرفته بیان کردند که تغییرات اقلیمی موجب افزایش شدت بارندگی و تشدید خسارت‌های ناشی از آن در کشور شده است در حالی که می‌توان با انجام اقداماتی در حوزه پیش‌گیری، از شدت خسارت‌ها جلوگیری کرد.

ضرورت آموزش‌های شهروندی در مقابله با سیل، تاکید بر تدوین نظام‌نامه سیل، مقابله با تجاوزها به حریم روددره‌ها، جلوگیری از برداشت شن و ماسه از بستر رودخانه‌ها، ضرورت آغاز به کار هرچه

سریعتر سامانه هشدار سیل، استفاده از ظرفیت سمن‌ها در آموزش‌های مردمی و شبکه سازی در میان سازمان‌های مردم‌نهاد و گروه‌های داوطلب مردمی برای مقابله با وضعیت‌های بحرانی از جمله مباحثی بودند که در این نشست از سوی مسئولان حاضر در این نشست و همچنین مشاوران کمیته محیط زیست مطرح شد.

در ادامه نشست، حسینی میلانی با بیان اینکه شورا تمام تلاش خود را برای طرح مسئله هشدار نسبت به وقوع سیل در سطوح بالای مدیریتی انجام می‌دهد، یادآور شد: مسئله‌ای که اکنون باید در دستورکار مدیریت شهری قرار گیرد، تدوین نظام‌نامه سیل و ایجاد یک سیستم پایدار برای مقابله با سیلاب است تا هماهنگی‌های فرابخشی ایجاد و زمینه استفاده از ظرفیت‌های مدیریت‌های محلی و شورایاری‌ها فراهم شود. به عبارت دیگر، باید از تمام ظرفیت‌های مغفول در جهت مقابله با بحران و پیش‌گیری از آن استفاده کرد.

وی با اشاره به بارش‌های اخیر در تهران عنوان کرد: در بارش‌های اخیر، نیروهای مدیریت شهری در ارتفاعات حضور داشتند و اطلاعات تغییرات حجم و تراز سیل را به‌موقع در اختیار ستاد مدیریت بحران قرار می‌دادند ولی این کار، باید به صورت سیستماتیک انجام شود تا در زمان وقوع رگبارهای ناگهانی و متمرکز فرصت لازم برای واکنش سریع وجود داشته باشد.

رئیس کمیته محیط زیست و خدمات شهری شورای شهر تهران با تشکر از افشانی شهردار پیشین تهران به خاطر شروع به‌موقع عملیات لایروبی در کانال‌ها و مسیل‌های تهران و تداوم اجرای آن در دوره مدیریتی حناچی گفت: لایروبی در مسیل‌ها هرچند اقدامی موثر است ولی کافی نیست و بخشی از مسئله را حل می‌کند. بخش دیگر راه حل، تکمیل سازه‌های آبخیزداری در حوضه‌های مشرف به تهران هستند که باید به صورت منظم پایش و در صورت نیاز ترمیم و بازسازی شوند.

توهمی که خشکسالی و سدها برای سودجویان ایجاد کرده است - خبرگزاری ایسنا مورخ

۱۳۹۸/۰۳/۰۷

یک عضو هیأت علمی پژوهشکده حفاظت خاک و آبخیزداری با اشاره به اینکه خطر وقوع سیل در طی زمان افزایش یافته است، گفت: خشکسالی‌های اخیر و احداث سدها در بالادست محدوده‌های شهری و روستایی منجر به کاهش جریان‌های ورودی به رودخانه‌ها شده است و این تصور برای اهالی منطقه به‌ویژه مجاوران رودخانه به‌وجود آمده که بستر واقعی رودخانه همان بستر جاری است. به همین دلیل سودجویان و متخلفان در غیاب حافظان، ناظران و مسئولان منطقه، عرصه را برای تصرف بستر آبراهه‌ها و مسیل‌ها فراهم می‌بینند.

محمد رستمی در گفت‌وگو با ایسنا با اشاره به اینکه سیلاب‌ها در طول تاریخ رایج‌ترین، مرگبارترین و پرهزینه‌ترین خطر در میان مخاطرات طبیعی بوده‌اند، اظهارکرد: سیل یک پدیده طبیعی است که جوامع بشری آن را به عنوان یک واقعه اجتناب ناپذیر پذیرفته‌اند و تکرار سیل ناشی از عوامل متعددی است که بسته به شرایط اقلیمی، طبیعی و جغرافیایی هر منطقه تغییر می‌کند.

وی ادامه داد: سیل یکی از چند مخاطره طبیعی است که برآورد دقیق میزان صدمات ناشی از وقوع آن امکان‌پذیر نیست و خطر وقوع آن نیز در طی زمان افزایش یافته است. دلیل این افزایش را می‌توان تغییرات آب و هوایی و گرمایش جهانی همچنین فعالیت‌های مخرب بشری از جمله قطع درختان و گسترش شهرسازی در حوضه‌های آبریز و در داخل بستر و حاشیه رودخانه‌ها و آبراهه‌ها عنوان کرد.

افزایش تقاضا برای ساخت و سازهای اعیانی در بستر رودخانه‌ها

این عضو هیأت علمی پژوهشکده حفاظت خاک و آبخیزداری در ادامه با اشاره به دلایل افزایش خسارات

ناشی از وقوع سیل اظهار کرد: افزایش روزافزون جمعیت جهان و توسعه سریع زندگی شهری و روستایی در حوضه‌های آبریز و اراضی حاشیه رودخانه‌ها، اقدامات نسنجیده و غیرعلمی و افزایش ساخت و سازهای اعیانی در بستر رودخانه‌ها و روند تخریب حوضه آبریز و تجاوز به بستر و حریم رودخانه‌ها، تصرف غیرقانونی اراضی، نه تنها امکان استفاده از پتانسیل‌های آبی را کاهش می‌دهد بلکه خسارات جبران‌ناپذیری بر اثر طغیان‌های کنترل نشده برجان و مال مردم وارد می‌کند و زیان‌های اقتصادی عمده به بار می‌آورد.

رستمی با تاکید بر اینکه رودخانه‌ها موجودات زنده و پویایی هستند و همواره برای حفظ بقا و تعادل خود تلاش می‌کنند، تصریح کرد: دخالت‌های بشری در رودخانه‌ها موجب برهم خوردن تعادل این اکوسیستم‌های آبی و در نتیجه تغییر پتانسیل انتقال جریان و رسوب می‌شود بنابراین رودخانه در این شرایط به دنبال مطالبه حق خود است و متناسب با دوره برگشت سیلاب رخ داده، آن بخش از دخالت‌هایی را که در محدوده پهنه سیلاب قرار دارند تحت تاثیر قرار می‌دهد. به این نکته باید توجه کرد که بشر نمی‌تواند از بلایای طبیعی جلوگیری کند اما می‌تواند با رعایت حریم رود و احترام به خانه رود خسارت ناشی از سیلاب را کاهش دهد.

وی همچنین با تاکید بر تاثیر خشکسالی‌های سال‌های اخیر در وقوع سیلاب‌های فروردین ۹۸ تصریح کرد: متأسفانه خشکسالی‌های اخیر و احداث سازه‌های ذخیره آب در بالادست محدوده‌های شهری و روستایی منجر به کاهش جریان‌های ورودی به رودخانه‌ها شده است و این تصور برای اهالی این مناطق به‌ویژه مجاوران رودخانه به وجود آمده که بستر واقعی رودخانه همان بستر جاری است. به همین دلیل سودجویان و متخلفان در غیاب حافظان، ناظران و مسئولان منطقه، عرصه را برای تصرف بستر آبراهه‌ها و مسیل‌ها فراهم می‌بینند، در حالی که رودخانه‌ها نیز همانند دیگر منابع آبی برابر با اصل ۴۵ قانون اساسی و قانون توزیع عادلانه آب (مصوب ۱۳۶۱)، در شمار انفال و ثروت‌های

عمومی است که در اختیار حکومت اسلامی قرار داده شده است تا طبق مصالح عامه در مورد آن‌ها عمل شود.

این متخصص رودخانه با بیان اینکه اراضی مجاور رودخانه‌ها اعم از بستر و حریم، تابع قوانین و مقررات خاصی است که هدف از وضع آن‌ها، جلوگیری از استفاده و مالکیت اختصاصی اشخاص و تضمین دسترسی عموم مردم به رودخانه‌ها است، گفت: نه تنها قانون برای تعیین بستر و حریم کمی و کیفی رودخانه‌های کشور وجود دارد بلکه «آئین‌نامه تعیین بستر قانونی و حریم کمی» در سال ۱۳۷۹ به تصویب دولت رسیده و «دستورالعمل تعیین حریم کیفی» نیز در سال ۱۳۸۲ در دولت مصوب شده است.

بستر رودخانه جز اموال ملی است

این عضو هیأت علمی پژوهشکده خاک و آب‌خیزداری با تأکید بر اینکه بستر قانونی به پهنه سیلاب با دوره برگشت ۲۵ ساله گفته می‌شود، تصریح کرد: مطابق قانون و آیین‌نامه موجود بستر قانونی رودخانه با بستر طبیعی و یا بستر جاری رودخانه الزاماً یکی نیست. با اینکه بستر طبیعی رودخانه تعریف مشخصی ندارد اما بستر قانونی رودخانه به آن بخش از «پهنه سیلابی» رودخانه گفته می‌شود که طی فرآیند فنی و قانونی مشخص می‌شود. معمولاً بستر قانونی، پهنه سیلگیر سیلاب برای دوره بازگشت ۲۵ ساله است البته دوره بازگشت سیل می‌تواند بر اساس نظر کارشناسان وزارت نیرو کمتر یا بیشتر از ۲۵ سال باشد. بستر قانونی رودخانه‌ها، جزو منابع و اموال «ملی» محسوب می‌شود و کسی نمی‌تواند تملک قانونی بر آن داشته باشد.

رستمی در ادامه ضمن تعریف حریم کمی رودخانه‌ها، به امکان تملک خصوصی به این بخش‌ها اشاره و اظهار کرد: مطابق با آیین‌نامه، حریم کمی پهنه‌ای با عرض دو تا ۲۰ متر در دو طرف بستر قانونی

رودخانه است که برای دسترسی و انتفاع کامل از بستر رودخانه در نظر گرفته شده است. این بخش می‌تواند تملک خصوصی داشته باشد ولی محدودیت‌هایی در کاربری و استفاده از آن از سوی وزارت نیرو و شرکت‌های آب منطقه‌ای تابعه آن اعمال می‌شود البته فراموش نکنیم که کاربری ایجاد شده نمی‌تواند دسترسی دولت را به بستر رودخانه از جمله برای لایروبی محدود کند.

ساخت و ساز در حریم رودخانه بدون انجام مطالعات ارزیابی

وی ضمن انتقاد از روال ساخت و سازها در حاشیه رودخانه‌ها گفت: در کشور ما علی‌رغم تصویب قانون و آیین‌نامه‌هایی در راستای حفاظت از طبیعت و بستر رودخانه‌ها، همچنان به دلیل ناآگاهی مردم از ملزومات تعیین شده در قانون و آیین‌نامه‌ها همچنین بی‌توجهی به محدوده‌های سیل‌گیر و خطرپذیر، ساخت و سازهایی در طبیعت و حاشیه رودخانه‌ها صورت می‌گیرد که قبلاً اثرات آنها بر طبیعت و رودخانه مطالعه نشده است. طبیعت ظرفیتی دارد که استفاده ناکارآمد از این توان منجر به وقوع پدیده‌هایی همچون سیل شود و وظیفه مسئولان است که به هر طریقی مانع ادامه این روند شوند.

این عضو هیأت علمی پژوهشکده خاک و آب‌خیزداری در پایان تاکید کرد: در بیشتر جوامع توسعه یافته احترام به طبیعت به‌ویژه رودخانه یکی از اساسی‌ترین ریشه‌های فرهنگی آن جوامع است و قبل از انجام هرگونه فعالیت و ساخت و ساز در آن (حتی توسط مردم عادی) مطالعات جامعی صورت می‌گیرد تا اثرات احتمالی فعالیت مورد نظر بر طبیعت مشخص شود. در صورتی که اثرات احتمالی طرح یا فعالیت در محدوده استانداردهای موجود باشد و تبعات منفی در بالادست و محدوده مورد نظر را نداشته باشد، امکان اجرای آن مشروط به صدور مجوز از ارگان متولی یا ارگان مسئول وجود دارد.

به گزارش ایسنا، گرچه با گذشت حدود دو ماه از وقوع سیل، آبرفتگی در شهرها و روستاهای سیل زده کشور فروکش کرده است اما خسارات اقتصادی و اجتماعی هر روز بیش از گذشته رخ جدیدی از خود نشان می دهد و همه اینها نشان می دهد که دستگاه های متولی برای جلوگیری از وقوع حوادث مخرب این چینی باید از سال ها پیش فکر چاره باشند. قطعاً اولویت دادن به تعیین بستر و حریم رودخانه ها و تشدید مقابله با ساخت و سازها در بستر و حریم رودخانه ها از آن دست کارهایی که باید در دستور کار هر ساله دستگاه ها از جمله وزارت نیرو قرار گیرد چرا که در سیل فروردین ۹۸ که تعداد قابل توجهی از شهرها را در بر گرفت، کم توجهی به این مهم نقش چشمگیری در تشدید خسارات داشت.

پیش‌بینی وضعیت بارش و دمای هوا تا دو ماه آینده - خبرگزاری تابناک مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۱۰

سرپرست پژوهشکده اقلیم‌شناسی گفت: میانگین دمای کشور در خردادماه و دو ماه بعد از آن یک درجه بیش از نرمال پیش‌بینی می‌شود و بارش‌ها در این مدت نسبت به کل سال قابل توجه نخواهد بود.

به گزارش «تابناک»، ایمان بابائیان در گفت‌وگو با ایسنا در مورد شرایط دمایی کشور در خرداد تا مرداد ۹۸ اظهارکرد: میانگین دمای هوای خرداد تا مرداد یک درجه بیش از حد نرمال است ولی در جنوب شرق کشور این افزایش دما تا دو درجه بیش از حد نرمال خواهد بود.

این کارشناس سازمان هواشناسی با تاکید بر اینکه بارش کشور به‌طور معمول در دوره خرداد تا مرداد نسبت به کل سال قابل توجه نیست، گفت: بارش در استان‌های ساحلی خزر در دوره خرداد تا مرداد در محدوده نرمال خواهد بود همچنین در همین مدت بارش در جنوب شرق کشور در حد نرمال تا قدری کمتر از آن پیش‌بینی می‌شود.

بابائیان با اشاره به اینکه انتظار بارش کمتر از حد نرمال برای فصل پاییز وجود ندارد، گفت: البته در ماه‌های آینده بر اساس مدل‌های اقلیمی جزئیات دقیق‌تری از وضعیت بارش فصل پاییز ارائه می‌شود. سرپرست پژوهشکده اقلیم‌شناسی در بخش دیگر گفت‌وگو با اشاره به اینکه میانگین بارش کشور از ابتدای سال زراعی تاکنون دو برابر سال گذشته و ۴۱ درصد بیش از میانگین بلندمدت بوده است، اظهارکرد: بیشترین افزایش نسبی بارش در استان‌های ایلام، لرستان و گلستان با ۹۹.۴، ۸۸.۸ و ۸۵.۴ درصد نسبت به دوره مشابه بلندمدت است.

وی تاکید کرد: در سال جاری تاکنون در هیچ استانی میزان بارش‌ها کمتر از حد نرمال نبوده است اما کمترین افزایش بارش نسبت به میانگین بلندمدت در استان‌های کرمان، اردبیل و سیستان و بلوچستان به ترتیب با ۶.۴، ۶.۵ و ۱۷.۶ درصد رخ داده است.

ثبت رکورد کم‌نظیر ۳۳۰ میلیمتر بارش در کشور - خبرگزاری تابناک مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۱۱

بارش‌های کشور برای نخستین بار در نیم قرن اخیر از مرز ۳۳۰ میلیمتر گذشت و ثبت ۳۳۰.۴ میلیمتر بارش در ۲۵۰ روز نخست سال آبی جاری از افزایش ۱۰۴ درصدی بارش‌ها نسبت به مدت مشابه سال آبی گذشته و افزایش ۴۳ درصدی بارش‌ها نسبت به میانگین درازمدت حکایت دارد.

به گزارش «تابناک» به نقل از تسنیم، بر اساس آمار رسمی دفتر مطالعات پایه منابع آب شرکت مدیریت منابع آب ایران، ارتفاع کل ریزش‌های جوی از اول مهر ۹۷ تا نهم خرداد ۹۸ (۲۵۰ روز ابتدایی سال آبی جاری) بالغ بر ۳۳۰.۴ میلی‌متر است.

حوضه‌های اصلی (درجه یک)		بارش تجمعی از ابتدای سال آبی تا کنون از اول مهر تا ۹ خرداد (میلیمتر)					درصد اختلاف بارندگی سال آبی جاری با سال آبی گذشته
		سال آبی ۹۷-۹۸	سال آبی ۹۶-۹۷	میانگین ۱۱ ساله *	میانگین ۵۰ ساله	سال آبی گذشته	
دریای خزر	۵۰۴.۸	۳۵۰.۹	۳۵۰.۵	۳۵۳.۴	۴۴	۴۳	۴۳
خلیج فارس و دریای عمان	۵۳۰.۸	۲۱۰.۳	۲۸۴	۳۵۳.۲	۱۵۲	۸۷	۵۰
دریاچه ارومیه	۴۸۲.۹	۳۹۲.۳	۳۰۴.۹	۳۱۶.۳	۲۳	۵۸	۵۳
فلات مرکزی	۲۱۰	۹۹.۳	۱۳۳.۴	۱۵۵.۹	۱۱۱	۵۷	۳۵
مرزی شرق	۱۱۲.۴	۴۰.۱	۸۲.۵	۹۸.۶	۱۸۰	۳۶	۱۴
قره‌قروم	۲۹۴.۷	۱۴۰.۹	۱۷۸	۲۱۰.۷	۱۰۹	۶۶	۴۰
کل کشور	۳۳۰.۴	۱۶۲.۲	۱۹۹.۶	۲۳۱.۷	۱۰۴	۶۶	۴۳

این مقدار بارندگی نسبت به میانگین دوره‌های مشابه درازمدت (۲۳۱.۷ میلی‌متر) ۴۳ درصد افزایش و

نسبت به دوره مشابه سال آبی گذشته (۱۶۲.۲ میلی‌متر) ۱۰۴ درصد افزایش نشان می‌دهد.

از مجموع ۳۳۰.۴ میلی‌متر بارش ثبت‌شده در ۲۵۰ روز ابتدایی سال آبی جاری، ۹۲.۱ میلی‌متر سهم

پاییز، ۱۳۱.۹ میلی‌متر سهم زمستان و ۱۰۶.۴ میلی‌متر سهم ۷۱ روز نخست بهار است.

مدیرکل دفتر آب و خاک وزارت جهاد کشاورزی: در محاسبه میزان مصرف آب سوء برداشت شد/ هدررفت بخش زیادی از آب مخازن سدها در تبخیر - خبرگزاری ایلنا مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۱۱

مدیرکل دفتر آب و خاک وزارت جهاد کشاورزی گفت: برخلاف ادعاهای مطرح شده میزان آب مصرفی در بخش کشاورزی ۶۵ درصد است نه ۹۸ درصد و به نظر می رسد در محاسبه میزان مصرف آب بخش کشاورزی سوء برداشت اتفاق افتاده است.

به گزارش خبرنگار اقتصادی ایلنا، رضا سرافرازی در نشست خبری رویداد ملی سازگاری با کم آبی با بیان اینکه ۲ درصد مصرف آب کشور در شرب و ۶۳ درصد در بخش صنعت است اظهار کرد: ما بخشی زیادی از آب را از طریق تبخیر در مخازن سدها از دست می دهیم همچنین پرت آب در شبکه انتقال نیز بسیار بالا است و همگی آنها را به پای کشاورزی می نویسند.

وی ادامه داد: بخشی از هدر رفت آب نیز در ویلاهای بدون مجوز و برای آبیاری درختان غیر مثمر و آبیگری استخرهای آنها استفاده می شود که به نام کشاورزی تمام می شود.

سرافرازی با تاکید بر اینکه در کشور بیش از ۷۰۰ هزار حلقه چاه وجود دارد افزود: از این تعداد ۳۵ هزار حلقه غیر مجاز هستند که یکی از مطالبات ما از وزارت نیرو برای مهار این چاهها هوشمند سازی است.

به گفته وی تنها ۱۰ درصد از چاهها هوشمند سازی شده اند که دلیل اصلی آن عدم تامین اعتبار مورد نیاز است.

سرافرازی همچنین یکی از دلایل متهم کردن بخش کشاورزی به مصرف آب بالا را مقایسه کشور ما با سایر کشورهای پرآب دانست و گفت: متأسفانه این مقایسه کاملاً غیر کارشناسی است زیرا کشور ما کشوری کم آب به شمار می شود و برای کشت محصول و تامین امنیت غذایی نیازمند تامین آب و

آبیاری است.

مدیرکل دفتر آب و خاک وزارت جهاد کشاورزی با اشاره به افزایش بهره‌وری در بخش کشاورزی اظهار کرد: با اقدامات صورت گرفته در حال حاضر به ازای هر متر مکعب آب ۱.۴ کیلوگرم محصول تولید می‌شود در حالی که در گذشته این رقم بر یک کیلوگرم به ازای هر متر مکعب آب بود. سرفرازی اضافه کرد: البته نباید فراموش کنیم که به ازای تولید هر محصول نیاز آبی متفاوتی وجود دارد که می‌تواند این رقم را تغییر دهد.

وی از جمله اقدامات وزارت جهاد کشاورزی برای افزایش بهره‌وری آب را تجهیز مزارع کشاورزی و آبیاری نوین عنوان کرد و افزود: ۸.۵ میلیون هکتار اراضی کشاورزی کشور تاکنون ۲ میلیون و ۱۰۰ هزار هکتار به آبیاری نوین تجهیز شده است که نقش بسیار زیادی در صرفه‌جویی آب دارد.

۸۲ درصد مخازن سدهای کشور پر آب شد - خبرگزاری تابناک مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۱۲

میزان پر شدگی مخازن سد های کشور در حالی در سال آبی جاری (از اول مهرماه تا هفتم خردادماه) به ۸۲ درصد رسید که این میزان در مدت مشابه پارسال ۵۴ درصد بود.

به گزارش «تابناک» به نقل از ایرنا، کشورمان اکنون دارای ۹۶۶ سد در دست بهره برداری، در دست احداث و در دست مطالعه است که ظرفیت کل مخازن سدهای در حال بهره برداری در سال آبی جاری ۵۰ میلیارد متر مکعب گزارش شده است.

میزان ورودی سدهای در دست بهره برداری کشور در سال آبی جاری به ۷۶.۶۴ میلیارد متر مکعب رسید. این در حالی است که در سال آبی پارسال میزان ورودی سدها ۲۱.۰۴ میلیارد متر مکعب گزارش شده بود. تفاوت ورودی امسال سدها با پارسال به ۲۶۴ درصد بالغ شد.

براساس گزارش شرکت مدیریت منابع آب ایران، میزان خروجی سدهای کشور در سال آبی جاری به ۵۵.۴۳ میلیارد متر مکعب رسیده است، در حالی که در سال آبی پارسال میزان خروجی ۱۷.۴۲ میلیارد متر مکعب گزارش شده بود و تفاوت میزان خروجی این ۲ سال رقم ۳۸۰.۱ میلیارد متر مکعب را نشان می دهد.

موجودی فعلی مخازن سدها به ۴۱.۱۵ میلیارد متر مکعب رسیده است و این در حالی است که پارسال میزان موجودی سدها ۲۶.۹۱ میلیارد متر مکعب بود. اختلاف میزان موجودی امسال و پارسال سدهای کشور ۵۳ درصد اعلام شده است.

افزایش ۲۷ درصدی میانگین بارش‌ها در خراسان جنوبی / خشکسالی همچنان در استان می‌تازد -

خبرگزاری فارس مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۱۲

مدیر کل هواشناسی خراسان جنوبی از افزایش ۲۷ درصدی میزان بارندگی‌های سال آبی جاری نسبت به مدت مشابه سال آبی گذشته خبر داد و گفت: بارش‌های اخیر نیز نتوانسته مشکل انباشت خشکسالی را در این استان برطرف و خشکسالی همچنان ادامه دارد.

علیرضا خندان‌رو امروز در گفت‌وگو با خبرنگار فارس در بیرجند، اظهار داشت: از آغاز سال آبی جاری (مهر ۹۷) تاکنون به صورت میانگین ۱۳۸ میلی‌متر باران در استان باریده در حالی که در میانگین بلندت مدت ۱۰۸ میلی‌متر بارندگی به ثبت رسیده است.

وی بیان داشت: همچنین در مدت مشابه سال آبی گذشته ۴۹ میلی‌متر بارندگی در استان به ثبت رسیده که میزان بارندگی‌های سال آبی جاری نسبت به مدت مشابه سال آبی گذشته ۲۷ درصد افزایش دارد.

مدیرکل هواشناسی خراسان جنوبی با اعلام اینکه شهرستان زیرکوه با ۵۳ درصد افزایش و شهرستان قاین با ۴۶ درصد افزایش نزولات جوی به ترتیب بیشترین میزان بارندگی‌ها را در سال آبی جاری داشته‌اند.

خندان‌رو اضافه کرد: همچنین کمترین مقدار رشد بارش‌ها مربوط به شهرستان خوسف با میانگین بارش ۱۰۱ میلی‌متر و شهرستان نهبندان با میانگین بارش ۸۸ میلی‌متری بوده که کمترین میزان بارندگی را سال آبی جاری داشته‌اند.

وی اضافه کرد: شهرستان‌های خوسف و نهبندان کاهش بارندگی نسبت به میانگین بلندمدت خود داشتند که در موج جدید بارندگی‌ها (فروردین و اردیبهشت‌ماه) میزان بارندگی‌های در خوسف و

نهپندان به ترتیب هفت و هشت درصد نسبت به بلندمدت افزایش یافته است.

مدیرکل هواشناسی خراسان جنوبی ادامه داد: از ابتدای سال آبی جاری تا ۲۴ فروردین ماه امسال میانگین بارندگی های استان نسبت به بلندمدت ۱۰ درصد افزایش داشت که بر اثر بارندگی های بسیار خوب از ۲۴ تا ۲۷ فروردین ماه میانگین بارندگی های استان نسبت به بلندمدت به ۳۲.۳ درصد افزایش و بیش از دو برابر رشد داشت.

خندان رو با اشاره به وضعیت شهرستان بیرجند و میزان نزولات جوی، مطرح کرد: شهرستان بیرجند با ۲۰۰ میلی متر باران نسبت به میانگین بلند مدت این شهرستان ۳۴ درصد افزایش بارش داشته است. وی اعلام کرد: بارش های اخیر نتوانسته مشکل انباشت خشکسالی را در این استان برطرف و با وجود افزایش بارش ها در استان خشکسالی همچنان ادامه دارد.

حجم غیرقابل تصور برداشت از آب‌های زیرزمینی - خبرگزاری تابناک مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۱۲

یک پژوهشگر حوزه منابع آب با اشاره به اینکه سالانه ۵۰ میلیارد متر مکعب از منابع آب زیرزمینی برداشت می‌شود، گفت: این مقدار به اندازه حجم ۱۰ دریاچه ارومیه است.

به گزارش «تابناک»، محمدرضا گلدان‌ساز در گفت و گو با ایسنا با بیان اینکه منابع آب زیرزمینی ذخایر ارزشمندی هستند که طی سالیان طولانی تشکیل شده‌اند و یک منبع استراتژیک برای کشور به حساب می‌آیند، اظهار کرد: در کشور ما به دلیل وجود شرایط اقلیمی خشک و نیمه خشک، وابستگی به منابع آب زیرزمینی قابل توجه است و حدود ۶۰ درصد مصارف خانگی و صنعت و حدود ۵۰ درصد مصارف کشاورزی توسط آب زیرزمینی تأمین می‌شود.

برداشت سالانه ۵۰ میلیارد متر مکعب از منابع آب زیرزمینی

وی با اشاره به اینکه سالانه حدود ۵۰ میلیارد متر مکعب از منابع آب زیرزمینی برداشت می‌شود، تصریح کرد: برای آنکه تصویری از این حجم داشته باشیم باید بدانیم که پس از بارش‌های کم نظیر سال آبی جاری حجم دریاچه ارومیه افزایش چشمگیری یافته و به حدود ۵ میلیارد متر مکعب رسیده است. برداشت سالانه ۵۰ میلیارد متر مکعب از سفره‌های آب زیرزمینی یعنی سالانه به اندازه حجم ۱۰ دریاچه ارومیه از منابع آب زیرزمینی برداشت می‌شود.

این پژوهشگر حوزه منابع آب با بیان اینکه همه این اعداد و ارقام نشان می‌دهد که وابستگی ما به آب زیرزمینی بسیار زیاد است و اگر روزی این منبع تمام شود با مشکلات زیادی روبرو می‌شویم، گفت: اگر نگاهی به آمار تراز سطح آب زیر زمینی در دشت‌های کشور بیندازیم، متوجه می‌شویم که در اغلب دشت‌ها سطح آب زیرزمینی به‌طور مداوم در حال پایین رفتن است همچنین افت سطح آب

زیرزمینی به معنی برداشت از ذخایر تجدیدناپذیر سفره آب زیرزمینی است.

به گفته گلدانسانز ذخایر آب زیرزمینی به دو بخش تجدیدپذیر و تجدیدناپذیر تقسیم می‌شود. بخش تجدیدپذیر، آن مقدار از آب زیرزمینی است که هر ساله بر اثر بارش و نفوذ آب به آبخوان اضافه می‌شود و بخش تجدیدناپذیر، آبی است که طی میلیون‌ها سال در سفره آب زیرزمینی انباشته شده است. اگر مقدار برداشت از منابع آب زیرزمینی به اندازه میزان تجدیدپذیر باشد، شاهد افت سطح آب زیرزمینی نخواهیم بود اما در بیشتر دشت‌های کشور میزان برداشت بیشتر از میزان تغذیه آب زیرزمینی است.

وی ادامه داد: این اضافه برداشت در واقع از ذخیره تجدیدناپذیر آبخوان صورت می‌گیرد که منجر به کاهش حجم ذخیره آبخوان‌ها شده است. طی ۵۰ سال برداشت از منابع آب زیرزمینی، بیش از ۱۳۰ میلیارد متر مکعب از ذخایر آب زیرزمینی کاسته شده است.

پیامدهای افت سطح آب‌های زیرزمینی

این پژوهشگر حوزه منابع آب با اشاره به اینکه افت سطح آب زیرزمینی پیامدهای مخربی مانند خشک شدن رودخانه‌ها و تالاب‌ها، از بین رفتن پوشش گیاهی، افزایش گرد و خاک، نشست زمین، ایجاد فروچاله‌ها و شکاف‌های طولانی در دشت‌ها و شور شدن آب زیرزمینی را به دنبال دارد، اظهار کرد: نشست زمین علاوه بر خسارت‌هایی که به زیرساخت‌ها و ابنیه وارد می‌کند، خسارت جبران‌ناپذیری برای آبخوان‌ها دارد چرا که نشست زمین به معنی پرشدن حفره‌های خالی بین دانه‌های خاک و از بین رفتن ظرفیت ذخیره آب در آبخوان است و دیگر امکان ذخیره آب در سفره آب زیرزمینی وجود نخواهد داشت.

گلدانسانز در ادامه تصریح کرد: متأسفانه همه این آسیب‌ها در نقاط مختلف کشور مشاهده شده است.

برای مثال نشست زمین در دشت ورامین ۳۶ سانتیمتر در سال گزارش شده و در دشت کبودرآهنگ ۲۵ فروچاله با ابعاد چند ۱۰ متری ایجاد شده است. پدیده شور شدن آب زیرزمینی در اغلب دشت‌های کشور و به‌ویژه در دشت‌های فلات مرکزی وجود دارد و در مناطقی برای استفاده از آب زیرزمینی نیاز به تجهیزات آب‌شیرین‌کن است. تمام این موارد نشان می‌دهد که برداشت از منابع آب زیرزمینی بیش از اندازه بوده است و با وجود همه این پیامدها این اضافه‌برداشت‌ها همچنان ادامه دارد. از این رو وضعیت منابع آب زیرزمینی نگران‌کننده است.

افت سطح آب زیرزمینی مناطق مختلف کشور از نیم تا ۳۰ متر

این کارشناس منابع آب با بیان اینکه بررسی تغییرات تراز آب زیرزمینی طی ۱۰ سال اخیر نشان می‌دهد که اغلب محدوده‌های مطالعاتی دارای افت سطح آب زیرزمینی هستند، گفت: گرچه در بیشتر محدوده‌ها میانگین افت سالانه کمتر از نیم متر است اما آبخوان‌های مهم کشور که نقش مهمی در تامین مصارف دارند عمدتاً دارای افت بیش از نیم متر در سال هستند. آبخوان‌ها در شهرهایی مانند مشهد، رفسنجان، بم، نیشابور و تهران-کرج از جمله مهم‌ترین آبخوان‌ها با افت سالیانه بین نیم متر تا یک متر هستند. در محدوده‌های قروه-دهگلان، ساوه، قزوین، هشتگرد، ورامین، کبودرآهنگ، زرنند و نریمان-تربت جام وضع وخیم‌تر است و میانگین افت سطح آب زیرزمینی بیش از یک متر در سال است.

گلدانساز افزود: در تعداد محدودی از آبخوان‌های کشور نیز افت بیش از دو متر در سال وجود دارد که این آبخوان‌ها در محدوده‌های دامنه، هومند آبسرد، کردی شیرازی و کنگاور واقع شده‌اند. بیشترین افت سطح آب زیرزمینی مربوط به محدوده مطالعاتی ارسنجان واقع در استان فارس است که به‌طور متوسط سالانه ۴.۳ متر افت آب زیرزمینی داشته است. در واقع در این منطقه طی ۱۰ سال گذشته

سطح آب زیرزمینی بیش از ۳۰ متر پایین رفته است البته در تعداد اندکی از محدوده‌های مطالعاتی بالا آمدن سطح آب زیرزمینی نیز مشاهده می‌شود که بیشترین آن مربوط به محدوده مطالعاتی دشت عباس شرقی واقع در استان ایلام است و به‌طور متوسط در هر سال ۱.۲ متر افزایش سطح آب زیرزمینی داشته است.

به گفته این پژوهشگر حوزه منابع آب بررسی وضعیت افت سطح آب زیرزمینی در کشور این حقیقت تلخ را آشکار می‌کند که به‌جز تعداد اندکی از محدوده‌های مطالعاتی سایر محدوده‌ها دچار اضافه‌برداشت هستند و سطح آب زیرزمینی به‌صورت مداوم در حال پایین رفتن است. در این بین برخی از محدوده‌های مطالعاتی دارای شرایط وخیم‌تری هستند.

کدام آبخوان‌ها در کشور وضعیت وخیم دارند؟

گلدان‌ساز در پایان با اشاره به اینکه اگر فقط افت سطح آب زیرزمینی را در نظر بگیریم آبخوان ارسنجان در استان فارس دارای بدترین شرایط است و بعد از آن آبخوان‌های دامنه، هومند آب‌سرد واقع در شهرستان دماوند، کردی شیرازی در استان هرمزگان و کنگاور در استان کرمانشاه قرار دارند، تصریح کرد: البته در نظرگیری میزان افت سطح آب زیرزمینی به‌تنهایی ارزیابی کاملی از وخامت آبخوان نیست اما در گام اول می‌تواند تصویر روشن‌تری از وضعیت آبخوان‌های کشور ارائه کند.

برمبنای داده های ماهواره ای؛ مساحت آبی دریاچه ارومیه در خردادماه افزایش یافت -

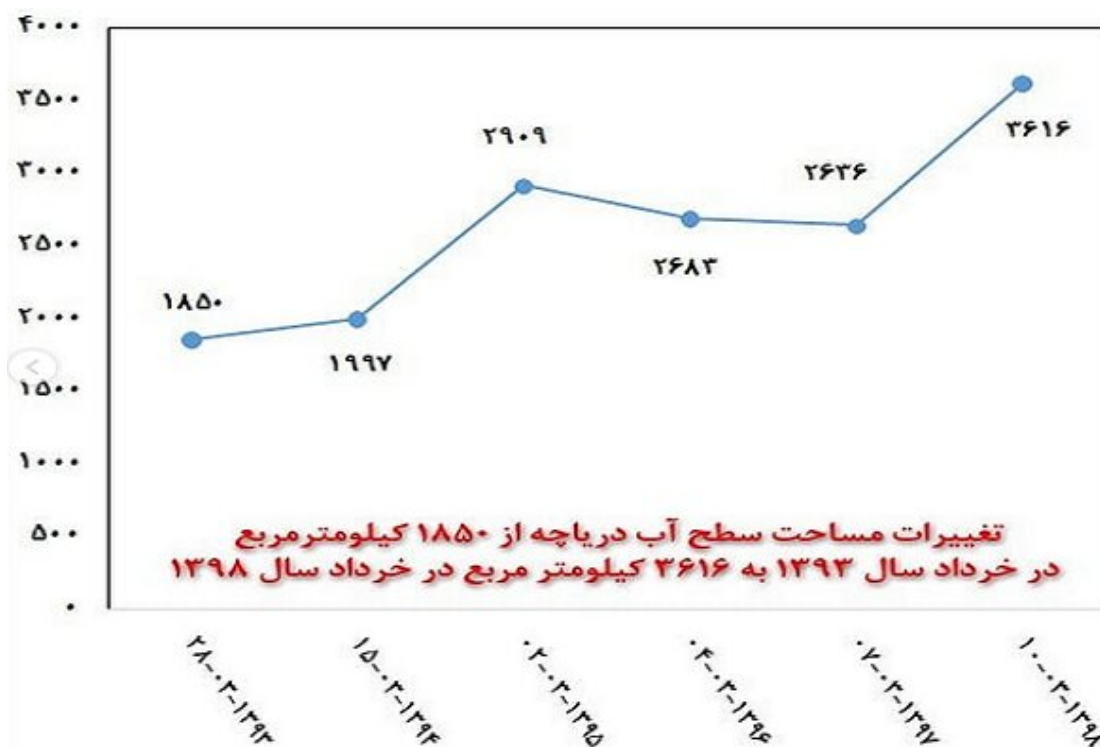
خبرگزاری مهر مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۱۳

برمبنای داده های دریافتی از ماهواره های سنجش از دور، مساحت سطح آب دریاچه ارومیه در خرداد ۹۸ افزایش یافت.

به گزارش خبرنگار مهر، سازمان فضایی ایران، نتایج پایش ماهواره ای مساحت آبی دریاچه ارومیه را منتشر کرد.

براساس این اطلاعات دریافتی، مساحت سطح آبی دریاچه ارومیه در ۱۰ خرداد ماه سال جاری در مقایسه با زمان مشابه در سال های گذشته، افزایش قابل توجهی را نشان می دهد و به ۳۶۱۶ کیلومتر مربع رسیده است.

افزایش میزان بارش طی ماه‌های فروردین و اردیبهشت سال ۹۸ به همراه تدابیر و برنامه‌های مربوط به احیای دریاچه ارومیه، چشم انداز امیدوار کننده‌ای را در حفظ و حراست از این اکوسیستم طبیعی به ارمغان آورده است.

این اطلاعات از تصاویر ماهواره‌ای لندست ۸، ترکیب بانندی ۵۴۳ در تاریخ ۹۸/۳/۱۰ و با توان تفکیک مکانی ۳۰ متر به دست آمده است.

یادداشت سدها، ناجیان بی ادعا - خبرگزاری تسنیم مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۱۳

قطعا یکی از آرمان های صنعت سدسازی ایران، رسیدن به توسعه پایدار است که همت توأمان مسئولین حوزه آب و محیط زیست را می طلبد تا دست در دست یکدیگر، منجر به یک وفاق ملی با هدف حل مساله گردد و نه پاک کردن صورت مساله.

خبرگزاری تسنیم - سیلاب-های سنگین و خسارت بار فروردین ۱۳۹۸ در چند استان ایران همچون گلستان، لرستان و خوزستان علاوه بر خسارات عمده به زمین های زراعی و باغات در روستاها و صنایع بزرگ کشاورزی مانند مزارع نیشکر، مراکز شهرنشینی را نیز هدف قرار داد و موجب اختلال در سیستم تردد شهری و حمل و نقل بین شهری، مسدود شدن مسیرهای ترانزیت، تخریب منازل و تاسیسات زیربنایی در چندین شهر بزرگ و کوچک شد که به لحاظ استراتژیک، زنگ هشدار بود برای توسعه پایدار، هرچند که مهمتر از خسارات مالی، ضایعه جبران ناپذیر، درگذشت هموطنان عزیزمان در اثر این سیلاب-ها بود که شیرینی فرارسیدن نوروز باستانی را به کام ایرانیان تلخ نمود.

این سیلاب-ها ناشی از بارندگی-های شدید روزهای انتهایی سال ۹۷ و ابتدای سال ۹۸ بود که مطابق آمار رسمی سازمان هواشناسی کشور، در ۵۰ سال گذشته در این بازه زمانی بی-سابقه بوده است. مداخلات سودجویانه در استحصال بی‌رویه و غیر اصولی جنگل-ها و مراتع، احداث مسکن‌های شهری و روستایی در حاشیه رودخانه-ها و تعرض به حریم آن-ها، عدم لایروبی بستر رودخانه‌های با پتانسیل بالای طغیان، بهره‌برداری غیر اصولی از آب‌های زیرزمینی و نیز ضعف مدیریت و ساماندهی نیروها و تجهیزات، ریسک خطر و سطح آسیب‌پذیری در مناطق پربارش را بالا برد؛ به گونه‌ای که ماهیت باران، این نعمت خدادادی را به بلای خانمان‌براندازی چون سیل تغییر داد و به تعبیر دیگر، آب را که از دیرباز مایه حیات نامیده می‌شد، تبدیل به مایه ممات گرداند. آنچه که در حوزه تخصص مولفان این یادداشت می‌گنجد، صنعت آب و سدسازی است که در ادامه، به نقش و اهمیت سدها به عنوان ناجیان بی‌ادعا در مهار و کنترل سیلاب-های عظیم اخیر ایران پرداخته می‌شود.

سیل عبارتست از افزایش تصاعدی سطح آب در یک رودخانه یا آبراهه که نسبت به شرایط عادی به طور چشمگیری بیشتر بوده و به صورت غیرقابل کنترل، منجر به زیر آب رفتن زمین-های پست می‌شود. این فرایند بیشتر در اثر بارندگی‌های شدید و طولیل رخ می‌دهد، بطوریکه حجم قابل توجهی از بارش‌ها که به صورت رواناب در سطح زمین جاری می‌شوند بیش از ظرفیت ذخیره‌سازی و انتقال سدها، تالاب‌ها، دریاچه‌ها، بستر رودخانه‌ها و خاک باشد. آنچه که باعث شده تا پدیده‌ای طبیعی همچون سیل به عنوان یک بلای ویرانگر تلقی شود آن است که در بیشتر مواقع، سیل فاقد هرگونه هشدار جدی است و در اندک زمانی، یک بارندگی شدید در یک ناحیه نسبتاً کوچک و یا بارندگی شدید در منطقه‌ای که پیشتر توسط بارندگی‌های قبلی، اشباع شده است، می‌تواند منجر به سیل‌های برق‌آسا و نابودگر شود، به گونه‌ای که سالانه بالغ بر ۳۰۰۰۰ انسان در اثر این حادثه، جان خود را از دست می‌دهند.

آمار سیل های تاریخی ثبت شده نشان می دهد که در اقصی نقاط جهان، رودخانه های بزرگ منشا سیلاب های عظیمی هستند که با صرف نظر از سیلاب های باستانی، می توان به سیل رودخانه زرد در چین با بیش از ۸۰۰ هزار کشته در سال ۱۹۳۸، سیل رودخانه یانگ تسه در چین با بیش از ۱۵۰ هزار کشته در سال ۱۹۳۵، سیل دلتای رود سرخ در ویتنام با بیش از ۱۰۰ هزار کشته در سال ۱۹۷۱ و سیل سنت مارسلوس در بریتانیا، هلند و آلمان با هزاران کشته در سال ۱۹۶۲ اشاره کرد.

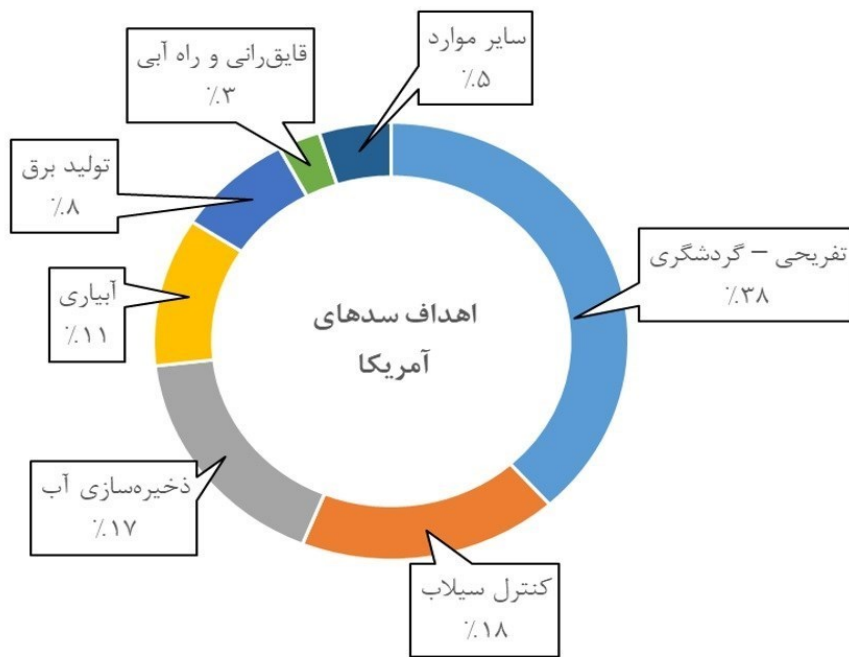
کشور ایران نیز به لحاظ موقعیت جغرافیایی خاص از جمله اقلیم خشک و نیمه خشک، وجود کوهستان های متعدد با شیب تند و اراضی غیر قابل نفوذ، همواره در معرض خطر سیل است. از سیلاب های تاریخی ایران نیز می توان به سیل ۱۶۶۸ میلادی در شیراز با تخریب یک سوم شهر، سیل ۱۸۵۱ میلادی در قزوین با تخریب ۳۰۰۰ خانه و سیل ۱۹۳۴ میلادی در تبریز با تخریب ۳۰۰۰ خانه اشاره کرد.

برطبق بانک اطلاعاتی خسارات سیل معاونت آبخیزداری سازمان جنگل ها و مراتع کشور، سیلاب ها سالانه بالغ بر ۱۰ هزار میلیارد ریال به کشور خسارت وارد می سازند. از سیلاب های اخیر ایران به لحاظ آمار تلفات انسانی می توان به سیل گلستان در سال ۱۳۸۰ با بیش از ۵۰۰ کشته و مفقود، سیل تجریش تهران در سال ۱۳۶۶ با بیش از ۳۰۰ کشته و مفقود و سیل ماسوله در سال ۱۳۷۷ با حدود ۶۰ کشته اشاره کرد. در ده سال اخیر نیز سیل های ایلام، مازندران، قم، شهرکرد و نکا در صدر اخبار حوادث بوده است. ضمن آنکه سیل امسال به لحاظ گستردگی و تحت الشعاع قرار دادن استان های مختلف و همچنین دبی طغیان کم سابقه رودخانه های بزرگ ایران در حوزه آبی جنوب غرب، ضرورت مهار و کنترل آن را بیش از پیش آشکار ساخت و نقش حیاتی سدهای بزرگی چون کرخه، دز، کارون ۳، کارون ۴، سیمره و گتوند را به عنوان ناجیان بی ادعا که در برابر نیروی غیرقابل کرنش سیل ها، سینه ستبر نمودند، پر رنگ تر نمود.

سدها در کنار وظایف مهمی همچون ذخیره‌سازی آب جهت مصارف شهری، صنعتی و کشاورزی، تامین انرژی پاک هیدروالکتریک از منبع تجدیدپذیر آب، ایجاد پایگاه‌های تفریحی و گردشگری، تامین راه آبی جهت تردد ساکنین مناطق بالادست و غیره می‌توانند با داشتن ظرفیت مخزن متناسب با دبی سیلاب‌های دوره‌ای و دارا بودن مقاومت کافی در برابر نیروی عظیم هیدرولیکی آب، نقش مهار و کنترل‌کننده علیه سیل‌های ویرانگر را به خوبی ایفا کنند.

برای آنکه بتوان دید مناسبی راجع به نقش سدها در مهار و کنترل سیل یافت، در ابتدا باید تعریف مهندسی برای آن ارائه نمود. مهار و کنترل سیل توسط سد عبارت‌است از گرفتار شدن سیل توسط یک سازه مهندسی مقاوم با هدف ذخیره سازی آن جهت مصارف متنوع و یا رهاسازی کنترل شده آن به مسیر رودخانه در پایین دست و یا انحراف آن به مسیر دیگری جهت دستیابی به دیگر مقاصد.

بر اساس تصویر ارائه شده که اهداف احداث سدهای کشور آمریکا را نشان می‌دهد، کنترل سیلاب از وظایف اصلی سدها است، به گونه‌ای که سهم آن بر نقش مخزنی سدها سنگینی می‌کند (۱۸ درصد در مقابل ۱۷ درصد). بنابراین می‌توان گفت در کشورهای صنعتی نیز یکی از بهترین و شاید تنها راهکار مهار سیلاب‌ها با دبی بسیار زیاد، سدهای بزرگ است و اهمیت سدها در کنترل سیلاب‌ها کمتر از ذخیره سازی آب نیست. قطعاً این دو رویکرد اساسی در ساخت سدهای بزرگ در دستور کار مجریان و طراحان قرار می‌گیرد. از نمونه‌های موفق خارجی می‌توان از سد اسوان و سد اسوان بلند در کشور مصر نام برد که طغیان رودخانه نیل را در سال‌های ۱۹۰۲ و ۱۹۷۶ کنترل و مهار نمودند. سدهای کرخه، گتوند و دز نیز به عنوان آخرین سدهای احداث شده بر روی رودخانه‌های کرخه، کارون و دز طی سال‌های اخیر بیشترین کنترل و مهار سیلاب‌ها را برعهده داشته‌اند. همانطور که در فروردین ۱۳۹۸ به خوبی توانستند ضمن پایداری در برابر حجم بالای آب در مخازن، به عنوان سازه‌های بزرگ تنظیم‌کننده، آب را با دبی بسیار کمتر از سیلاب ورودی به پایین دست انتقال دهند.

تاریخچه احداث سد در ایران به هزاران سال پیش باز می‌گردد ولی بطور حرفه‌ای و با تکیه بر دانش روز مهندسی و در جهت رفع نیازهای استراتژیک و زیربنایی کشور، چندین سد بزرگ تنظیمی از جمله سد دز، سد کرج، سد لتیان، سد سفیدرود و سد زاینده رود در دوران پیش از انقلاب اسلامی، طراحی و احداث شد که در همان دوران نیز به بهره‌برداری رسید. پس از انقلاب اسلامی، بحران جنگ تحمیلی عملاً امکان سرمایه‌گذاری مالی و انسانی در این حوزه را منتفی کرده بود که پس از پایان جنگ و شروع دوران سازندگی، سدهای بزرگی از جمله کرخه، مارون، کارون ۳، کارون ۴، سیمره و گتوند طراحی و ساخته شدند. هم‌اکنون نیز در نقاط مختلف کشور، سدها بسته به ظرفیت ذخیره‌سازی و هدف بهره‌برداری، در حال احداث است که می‌توان به سدهای چم‌شیر گچساران و سد کوهرنگ اشاره نمود. همچنین سدهای دیگر مانند سد بختیاری، سد تنگ معشوره و سد خرسان در فاز پیش از احداث می‌باشند که در صورت احداث و بهره‌برداری، می‌توانند علاوه بر رفع یکی از بحران‌های بالقوه قرن حاضر که به جنگ آب شهرت یافته است، وارد سیستم مهار سیلاب شده و با افزایش توان مهاري کل، از وقوع حوادث ناگوار جانی و مالی ناشی از سیلاب‌ها جلوگیری نمایند.

سدها یکی از بهترین سازه های کنترل کننده سیلاب ها هستند و به عبارت دیگر، نقش تنظیم کننده بر روی مسیر رودخانه را دارند. سدها انسان را قادر می سازند تا با تنظیم مناسب دبی خروجی از سد، مانع از بروز مشکلات بی آبی و بی برقی در فصول گرم و خشک و مشکلات سیل در فصول تر و پر باران گردند. به عنوان یک روش پذیرفته شده بین المللی، سطح آب ذخیره شده پشت یک سد، باید پیش از زمان شروع فصل بارندگی تا تراز خاصی تخلیه شده باشد (پیش تخلیه) تا در طی فصول تر، حجم خالی مناسب و ایمنی برای ذخیره سازی آب مازاد باران را داشته باشد. در نهایت پس از تکمیل ظرفیت ذخیره سازی سد، تخلیه آن به شیوه تنظیمی و با دبی مناسب به گونه ای انجام می شود که احتمال وقوع سیل در مناطق شهری و روستایی پایین دست به حداقل ممکن برسد. به عنوان یک تجربه بین المللی قابل استناد، در ماه می سال ۲۰۱۸ میلادی، دولت تایلند با تقلیل آب ذخیره شده در مخازن سدهای آن کشور به زیر ۶۰ درصد حجم ذخیره سازی پیش از فصل بارندگی، توانست از مشکلات جبران ناپذیر و ویرانگر سیلاب ها جلوگیری نماید. طبق گزارش های ثبت شده در حادثه سیلاب فروردین ۱۳۹۸ در ایران، سد کارون ۴ توانست دبی تقریباً ۳۲۴۰ متر مکعب بر ثانیه را کنترل و مهار سازد. این دبی در مورد سدهای گتوند، سیمره و کرخه به ترتیب ۵۳۳۰، ۳۰۸۰ و ۸۰۰۰ مترمکعب بر ثانیه برآورد شده است. هیچ سازه ای جز سد را نمی توان برای کنترل و مهار این احجام بیکران آب در نظر گرفت.

متأسفانه در سال های اخیر تلاش های زیادی در جهت تخریب هدف سدسازی صورت گرفته است و سدها - این ناجیان بی ادعا - را در مرکز سیل اتهاماتی همچون فرونشست زمین، افت سطح آب های زیرزمینی، تغییر اقلیم منطقه، زمین لرزه و غیره قرار داده است. این در حالی است که در دهه های اخیر اقلیم گرم و خشک ایران، به مشکلات حاد خشکسالی دچار است و این موضوع دستمایه ای برای زیر سوال بردن صنعت سدسازی در کشور شده است. حال باید از این منتقدین پرسید که چه سازه ای

قادر به کنترل و مهار چنین حجم زیادی از آب در دوران ترسالی خواهد بود. علاوه بر این، میزان سرمایه‌گذاری لازم برای ساخت یک سد بزرگ فارغ از ارزش تولید انرژی پاک توسط آن که منجر به بازگشت اصل سرمایه پس از چند سال بهره‌برداری می‌گردد، به هیچ وجه قابل مقایسه با هزینه ساخت و بازسازی مناطق سیل‌زده و آسیب دیده نمی‌باشد. ضمن اینکه فقدان عزیزان از دست رفته در حادثه سیل و نیز بحران‌های اجتماعی، سیاسی و فرهنگی ناشی از تخریب منطقه توسط سیل‌های عظیم را با هیچ میزان از سرمایه‌ای نمی‌توان جبران نمود. باید به منتقدان سدسازی که مخازن نیمه‌پر سدها را دلیل کافی برای عدم ضرورت سد برای کشور عنوان می‌کنند، وجود سدهایی تحت عنوان سدهای خشک را یادآوری کرد که صرفاً با هدف کنترل سیلاب ساخته شده و مورد استفاده قرار گرفته‌اند. در این نوع سدها، دبی ورودی و خروجی آب رودخانه در شرایط عادی با یکدیگر برابر است و عملاً ذخیره‌سازی آب در آن‌ها صورت نمی‌گیرد. در شرایط بارانی و سیلابی، این سدها مانع از جریان یافتن آب در بستر پایین دست رودخانه با دبی غیرمطمئن می‌شوند و خطر وقوع سیل را برطرف می‌سازند. این نوع سدها به لحاظ ساخت، مشابه سدهای تنظیمی هستند با این تفاوت که پیچیدگی و ظرافت آن‌ها را نداشته و در طراحی آن‌ها، از برخی تاسیسات مرسوم سدها چشم‌پوشی شده است. از نمونه‌های باستانی این نوع سد، می‌توان به سد پترا در کشور اردن اشاره کرد که توسط تمدن نبطی‌ها ساخته شده و در سال ۱۹۶۴ توسط دولت اردن، بازسازی شده است. از دیگر نمونه‌های امروزی آن می‌توان به سد بتنی وزنی مونت موریس بر روی روخانه گنسی در نیویورک و سد سیون اوک بر روی رودخانه سانتا آنا در کالیفرنیا جنوبی اشاره کرد. سد مونت موریس با دارا بودن ارتفاع ۷۰ متر، طول تاج ۳۱۳ متر و حجم ۳۷۰ میلیون متر مکعب در بین سالهای ۱۹۴۸ تا ۱۹۵۲ میلادی و با هزینه ۲۵ میلیون دلار ساخته شده است. طغیان رودخانه گنسی در سال ۱۸۶۵، یکی از بزرگترین سیل‌های ثبت شده این رودخانه است که دبی آن به ۹۰ هزار متر مکعب در دقیقه

(معادل نصف دبی آبشار نیاگارا) رسیده است. در طی طوفان آگنس در سال ۱۹۷۲ میلادی، این سد توانست از بروز خسارات سنگین که تا ۲۱۰ میلیون دلار برآورد شده است، جلوگیری کند که نقش کلیدی سدها در مهار سیلاب‌های ناخواسته و غافل‌گیرکننده را ثابت می‌کند.

سد نیز به مانند سایر صنایع بشری در صورت برهم زدن تعادل طبیعت و قطع کامل شریان رودخانه‌ها و تفکیک منطقه به بالادست و پایین دست، تبعاتی بر روی محیط زیست خواهد داشت که می‌توان با تکیه بر هوش ایرانی و دانش روز جهانی، این تبعات را به حداقل رساند و سدها را به مثابه تالاب‌های مصنوعی با اکوسیستم خاص خود در نظر گرفت که اهداف متنوعی از جمله مهار سیلاب، ذخیره‌سازی آب مورد مصرف شرب و صنعت و کشاورزی، تولید برق و غیره را در بر دارد. علاوه بر این، تعداد سدهای ساخته شد بر روی رودخانه‌های مهم کشور باید متناسب با وسعت حوضه‌ها و زیرحوضه‌های مربوطه باشد. به عبارت دیگر، ساخت صرفاً چند سد محدود بر روی رودخانه‌هایی با سیلاب‌های ثبت شده ویرانگر در دوره‌های تاریخی مختلف، نمی‌تواند چندان مطمئن باشد. به گونه‌ای که تجربه سیلاب‌های فروردین ۱۳۹۸ در حوضه جنوب غرب ایران نشان داد ضرورت ساخت سدهای جدید از جمله سدبختیاری در بالادست سد دز و تنگ معشوره در بالادست سد کرخه کاملاً محسوس است تا ریسک آسیب رسیدن به سدهای پایین دست کاهش یافته و عملکرد و کارایی این سدها نیز افزایش یابد. قطعاً یکی از آرمان‌های صنعت سدسازی ایران، رسیدن به توسعه پایدار است که همت توأمان مسئولین حوزه آب و محیط زیست را می‌طلبد تا دست در دست یکدیگر، منجر به یک وفاق ملی با هدف حل مساله گردد و نه پاک کردن صورت مساله.

* مرتضی کرمی - کارشناس ارشد مکانیک سنگ و کارشناس مدیریت منابع آب

* حسین میرزاوند - کارشناس ارشد اکتشاف معدن و کارشناس مدیریت منابع آب

بیشترین کاهش بارندگی در اردبیل روی داد/افزایش ۱۲۵ درصدی بارش در ایلام+نمودار -

خبرگزاری فارس مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۱۳

درجدیدترین گزارش منتشره از سوی وزارت نیرو در مورد وضعیت بارندگی کشور در سال آبی ، ریزش‌های جوی با ۱۰۳ درصد رشد ۳۳۱ میلیمتر است و بیشترین کاهش بارندگی به اردبیل با ۳ درصد و ایلام نیز افزایشی ۱۲۵ درصدی را تجربه کرده است.

به گزارش خبرنگار اقتصادی خبرگزاری فارس، در جدیدترین گزارش منتشره از سوی وزارت نیرو در باره وضعیت بارندگی کشور در طول سال آبی اخیر، مجموع ریزش‌های جوی ۳۳۱ میلیمتر است که نسبت به میانگین دوره مشابه سال آبی گذشته (۱۶۳ میلیمتر) ۱۰۳ درصد افزایش نشان می‌دهد.

در سال آبی جاری در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته، استان اردبیل دارای بیشترین کاهش بارندگی به میزان سه درصد بوده و استان ایلام نیز افزایشی ۱۲۵ درصدی را تجربه کرده است.

همچنین استان تهران با میزان ۳۸۳.۶ میلیمتر بارندگی در سال آبی جاری در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته (۲۲۳.۹ میلیمتر)، رشدی ۷۱ درصدی را نشان می‌دهد.

همین طور شواهد امر نشان می‌دهد که از مجموع ۵۰ میلیارد متر مکعب ظرفیت کل مخازن سدهای کشور، میزان پر بودن سدها در حال حاضر معادل ۸۲ درصد است.

جداول زیر، میزان ریزش‌های جوی مهر تا پایان یازدهم خرداد ماه سال آبی ۱۳۹۸ - ۱۳۹۷ در مقایسه با متوسط درازمدت و سال آبی گذشته در دوره مشابه، به تفکیک استان‌های مختلف را نشان می‌دهد.

جمهوری اسلامی ایران
فراستیار

میزان بارندگی تجمعی کشور از اول مهرماه تا ساعت ۱۸:۳۰ روز ۱۱ خرداد سال ابی ۹۸-۹۷ (میلیمتر)

ارتفاع بارندگی (میلیمتر)			درصد اختلاف نسبت به		
سال ابی			سال ابی		
میانگین			میانگین		
۹۷-۹۸	۹۶-۹۷	۵۰ ساله	۳۰ ساله	دوره خشک ۹۵ تا ۹۸	۹۶-۹۷
۳۳۱	۱۶۳	۲۳۲	۲۲۵	۲۰۰	۱۰۳٪
					۴۳٪
					۴۷٪
					۶۶٪

وضعیت بارش تجمعی استانها از ابتدای سال ابی تا روز ۱۱ خرداد سال ابی ۹۸-۹۷ نسبت به متوسط دراز مدت

طبقه بندی	تعداد	مجموع جمعیت (میلیون نفر)	نام استان
بیش از ۵۰٪ کاهش			
بیش از ۳۰٪ و کمتر از ۵۰٪ کاهش			
بیش از ۱۰٪ و کمتر از ۳۰٪ کاهش			
کمتر از ۱۰٪ کاهش			
کمتر از ۱۰٪ افزایش	۱	۱.۳	اردبیل
بیشتر از ۱۰٪ افزایش	۳۰	۷۸.۹	خراسان رضوی، کرمانشاه، تهران، قم، سمنان، بوشهر، اصفهان، ایلام، همدان، قزوین، خراسان جنوبی، البرز، لرستان، مرکزی، خوزستان، کرمان، گیلان، چهارمحال و بختیاری، فارس، کردستان، خراسان شمالی، آذربایجان غربی، زنجان، کهگیلویه و بویراحمد، سیستان و بلوچستان، مازندران، آذربایجان شرقی، یزد، گلستان، هرمزگان

آمار بهره برداری از سدهای مخزنی کشور تا پایان ۷ خرداد سال ابی ۹۸-۹۷ (میلیارد مترمکعب)

حجم آب ورودی			حجم آب خروجی			حجم آب موجود مخازن		
سال	گذشته	درصد	سال	گذشته	درصد	سال	گذشته	درصد
جاری	تغییرات		جاری	تغییرات		جاری	تغییرات	
۷۶/۶۴	۲۱/۰۴	۲۶۴	۵۵/۴۳	۱۷/۴۲	۲۱۸	۴۱/۱۵	۲۶/۹۱	۵۳
ظرفیت کل مخازن سدها ۵۰ میلیارد متر مکعب است. درصد پر بودن سدها در حال حاضر معادل ۸۲ درصد است								

سال ابی در ایران از اول مهرماه آغاز می شود و تا ۳۱ شهریور ماه سال آینده ادامه می یابد.

عضو کمیسیون انرژی: سدها سرریز شده‌اند ولی سطح آب زیرزمینی تعریفی ندارد - خبرگزاری

خبر آنلاین مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۱۶

باشگاه خبرنگاران نوشت: امینی گفت: با توجه به بارش‌های مناسب در سال زراعی آبی، بیشتر سدها پرآب یا سرریز شدند.

سلام امینی عضو کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی درباره تأثیر بارش‌های اخیر در منابع آب‌های سطحی و زیرزمینی اظهار کرد: در سال آبی جاری به سبب بارش‌های مناسب، اکثر سدها پرآب یا سرریز شدند که با این وجود وضعیت منابع آبی نسبت به سنوات گذشته که پدیده خشکسالی داشتیم به مراتب بهتر بود.

وی افزود: اگرچه بارش‌های اخیر به سبب وقوع سیل در برخی استان‌ها خسارات فراوانی را وارد کرد، اما نعمت‌های خدادادی به حدی زیاد بود که در مقایسه با خسارت‌ها به مراتب کمتر بود.

امینی با اشاره به اینکه بارش‌های اخیر در طول ۵۰ سال گذشته بی سابقه بود، بیان کرد: بارش ایام عید و بعد از آن به نوعی غافل گیر کننده بود، از این رو پیش بینی سازمان هواشناسی در این ایام دقیق نبود، اما مابقی پیش بینی‌ها نزدیک به واقعیت بود.

عضو کمیسیون انرژی درباره تأثیر بارش‌های اخیر بر جبران منابع آبی و زیر زمینی گفت: با وجود آنکه آب‌های زیرزمینی بیشتر توسط برف تامین شود و بارش‌های اخیر عمدتاً به شکل باران بود، بنابراین با بارش باران، آب به صورت جویبار و سیل در مسیر رودخانه‌ها سرازیر شده است در حالی که بارش برف به سبب فرو رفتن در دل زمین منجر به تقویت سفره‌های زیرزمینی می‌شود.

وی ادامه داد: بیشتر سدهایی که در مسیر رودخانه‌ها رودند، در پی بارش‌های اخیر پر شدند به گونه‌ای که در برخی استان‌ها مجبور به رهاسازی آب شدیم.

امینی مدیریت مصرف را امری ضروری دانست و گفت: با وجود بارش‌های مناسب اخیر باید فرهنگ سازی مناسبی در جهت مصرف نعمت‌های الهی داشته باشیم چرا که تولید آب هزینه بالایی در بر دارد.

عضو کمیسیون انرژی در پایان با اشاره به اینکه مدیریت مصرف آب تنها منوط به سال‌های خشکسالی نیست، تصریح کرد: وقوع بارش و سیل‌های اخیر بدان معنا نیست که مدیریت مصرف را رها کنیم بلکه افراد در هر شرایطی تنها به میزان مورد نیاز باید مصرف کنند.

آخرین وضعیت بارش های ایران/عبور بارش ها از مرز ۳۳۱ میلیمتر+جدول - خبرگزاری تسنیم

مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۱۸

از مجموع ۳۳۱.۸ میلی متر بارش ثبت شده در ۲۵۷ روز ابتدایی سال آبی جاری، ۹۲.۱ میلی متر سهم پاییز، ۱۳۱.۹ میلی متر سهم زمستان و ۱۰۷.۸ میلی متر سهم ۷۸ روز نخست بهار است.

به گزارش خبرنگار اقتصادی خبرگزاری تسنیم، بر اساس آمار رسمی دفتر مطالعات پایه منابع آب شرکت مدیریت منابع آب ایران، ارتفاع کل ریزش های جوی از اول مهر ۹۷ تا شانزدهم خرداد ۹۸ (۲۵۷ روز ابتدایی سال آبی جاری) بالغ بر ۳۳۱.۸ میلی متر است.

این مقدار بارندگی نسبت به میانگین دوره های مشابه درازمدت (۲۳۳.۴ میلی متر) ۴۲ درصد افزایش و نسبت به دوره مشابه سال آبی گذشته (۱۶۴.۳ میلی متر) ۱۰۲ درصد افزایش نشان می دهد.

درصد اختلاف بارندگی سال آبی جاری با		بارش تجمعی از ابتدای سال آبی تا کنون از اول مهر تا ۱۶ خرداد (میلیمتر)					حوضه های اصلی (درجه یک)
		سال آبی گذشته	میانگین ۵۰ ساله	میانگین ۱۱ ساله *	سال آبی ۹۶-۹۷	سال آبی ۹۷-۹۸	
میانگین ۵۰ ساله	میانگین ۱۱ ساله *						
۴۱	۴۳	۴۱	۳۵۹.۱	۳۵۵.۱	۳۵۸.۷	۵۰۶.۵	دریای خزر
۵۰	۸۷	۱۵۱	۳۵۴.۲	۲۸۵	۲۱۱.۵	۵۳۱.۵	خلیج فارس و دریای عمان
۵۱	۵۷	۲۲	۳۲۰.۱	۳۰۶.۸	۳۹۵.۸	۴۸۳.۱	دریاچه ارومیه
۳۵	۵۸	۱۰۹	۱۵۶.۹	۱۱۳۳.۸	۱۰۱	۲۱۱.۲	فلات مرکزی
۱۳	۳۷	۱۸۲	۹۹.۷	۸۲.۷	۴۰.۱	۱۱۲.۹	مرزی شرق
۴۴	۷۱	۱۱۷	۲۱۳.۲	۱۷۹.۶	۱۴۱.۵	۳۰۷.۱	قره قروم
۴۲	۶۵	۱۰۲	۲۳۳.۴	۲۰۰.۷	۱۶۴.۳	۳۳۱.۸	کل کشور

از مجموع ۳۳۱.۸ میلی متر بارش ثبت شده در ۲۵۷ روز ابتدایی سال آبی جاری، ۹۲.۱ میلی متر سهم پاییز، ۱۳۱.۹ میلی متر سهم زمستان و ۱۰۷.۸ میلی متر سهم ۷۸ روز نخست بهار است.

آب دریاچه ارومیه به بیش از ۵ میلیارد متر مکعب رسید - روزنامه کیهان مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۱۸

مدیر دفتر منطقه‌ای ستاد احیای دریاچه ارومیه در آذربایجان شرقی از افزایش آب این دریاچه به بیش از ۵ میلیارد متر مکعب خبر داد.

«خلیل ساعی» گفت: آب دریاچه به ۵ میلیارد و ۳۸ میلیون متر مکعب رسیده است. وی افزود: آب دریاچه ارومیه نسبت به سال گذشته ۳ میلیارد و ۱۳ میلیون متر مکعب افزایش دارد. ساعی تصریح کرد: وسعت دریاچه نیز در ۶ خرداد امسال بیش از ۳۲۶۹ کیلومتر مربع بود و تراز آن در مقایسه با مهرماه ۹۷ به عنوان سال آبی ۱ متر و ۶۷ سانتی‌متر افزایش نشان می‌دهد که افزایش چشمگیر باران به رشد حجم و سطح آب کمک زیادی کرده است.

پربارش ترین و کم بارش ترین استان های کشور+جدول - خبرگزاری تسنیم مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۱۹

به گزارش خبرنگار اقتصادی خبرگزاری تسنیم، در ۲۵۸ روز ابتدایی سال آبی جاری (ابتدای مهرماه ۹۷ تا عصر روز هفدهم خرداد ۹۸) در مجموع ۳۳۱.۸ میلیمتر بارش در ایران به ثبت رسیده است.

میزان بارندگی تجمعی استانی از ابتدای سال آبی حداکثر تا ساعت ۱۸:۳۰ روز ۱۷ خرداد سال آبی ۹۸-۹۷ (میلیمتر)					
استان	سال آبی جاری	سال آبی گذشته	متوسط دراز مدت	درصد اختلاف نسبت به	
				سال آبی گذشته	متوسط دراز مدت
آذربایجان شرقی	۳۵۵.۹	۳۴۳.۶	۲۶۹.۳	۳.۶	۳۲.۲
آذربایجان غربی	۴۹۹.۱	۴۱۶.۱	۳۳۲.۶	۱۹.۹	۵۰.۱
اردبیل	۲۸۴.۴	۲۷۹.۷	۲۸۹.۳	۱.۷	-۱.۷
اصفهان	۱۹۴	۱۱۲.۸	۱۵۲.۱	۷۲	۲۷.۵
البرز	۵۷۸.۷	۳۴۷.۱	۳۸۵.۱	۶۶.۷	۵۰.۳
ایلام	۸۹۷.۴	۳۹۹.۹	۴۰۳.۶	۱۲۴.۴	۱۲۲.۳
بوشهر	۳۰۳.۴	۱۰۸	۲۳۶.۱	۱۸۰.۹	۲۸.۵
تهران	۳۸۴.۳	۲۳۰.۵	۲۵۴.۸	۶۶.۷	۵۰.۸
چهارمحال و بختیاری	۹۷۶	۳۹۴	۶۴۶	۱۴۷.۷	۵۱.۱
خراسان جنوبی	۱۴۸.۴۴	۸۵.۳۱	۱۱۳.۲۹	۷۴	۳۱
خراسان رضوی	۲۹۳.۴	۱۱۸.۲	۱۷۸.۴	۱۴۸.۲	۶۴.۵
خراسان شمالی	۴۰۱.۴	۱۶۵.۸	۲۳۳.۹	۱۴۲.۱	۷۱.۶
خوزستان	۵۷۵	۲۱۰	۳۵۱.۸	۱۷۳.۸	۶۳.۴
زنجان	۴۰۸.۵	۳۲۰.۱	۲۹۴.۶	۲۷.۶	۳۸.۷
سمنان	۱۷۳.۵	۹۱.۹	۱۱۰.۴	۸۸.۸	۵۷.۲
سیستان و بلوچستان	۱۰۶.۱	۲۸.۷	۹۳.۲	۲۶۹.۷	۱۳.۸
فارس	۳۷۲	۱۳۲.۲	۲۹۷.۷	۱۸۱.۴	۲۵
قزوین	۴۲۹	۳۱۰.۹	۳۰۵.۱	۳۸	۴۰.۶
قم	۲۵۸	۱۳۳	۱۵۸	۹۴	۶۳.۳
کردستان	۶۵۶.۶	۴۹۶.۶	۴۱۴.۸	۳۲.۲	۵۸.۳
کرمان	۱۷۳.۱	۵۲.۵	۱۳۴.۳	۲۲۹.۷	۲۸.۹
کرمانشاه	۷۶۵.۹	۴۹۰.۵	۴۷۳.۶	۵۶.۱	۶۱.۷
کهگیلویه و بویراحمد	۱۰۱۸.۵	۳۳۱.۵	۶۱۶.۶	۲۰۷.۲	۶۵.۲
گلستان	۶۸۰.۳	۴۰۳.۱	۴۱۰.۵	۶۸.۸	۶۵.۷
گیلان	۹۷۵.۳	۶۵۸.۵	۷۸۲.۸	۴۸.۱	۲۴.۶
لرستان	۱۱۵۵	۵۲۸.۹	۵۴۴	۱۱۸.۴	۱۱۲.۳
مازندران	۶۳۷.۶	۴۵۰.۲	۴۹۴.۳	۴۱.۶	۲۹
مرکزی	۴۷۶.۱	۲۳۰.۱	۲۷۴.۶	۱۰۶.۹	۷۳.۴
هرمزگان	۲۴۴.۱	۵۱.۶	۱۶۵.۹	۳۷۳.۱	۴۷.۱
همدان	۶۰۱.۵	۳۸۹.۱	۳۴۰.۵	۵۴.۶	۷۶.۷
یزد	۱۱۹.۸	۷۰.۱	۹۱.۸	۷۰.۹	۳۰.۵

در این مدت، برخی استان‌های کشور بیش از این میزان و برخی کمتر از این رقم بارش داشته‌اند. بررسی آمار رسمی دفتر مطالعات پایه منابع آب شرکت مدیریت منابع آب ایران نشان می‌دهد استان لرستان با ۱۱۵۵ میلیمتر بارش، پربارش‌ترین استان کشور در سال آبی جاری است. همچنین استان سیستان و بلوچستان با ۱۰۶.۱ میلیمتر بارش کم‌بارش‌ترین استان کشور در سال آبی جاری است.

تنها دو استان کشور در سال آبی جاری بیش از یک متر (۱۰۰۰ میلیمتر) بارش داشتند که این دو استان، لرستان با ۱۱۵۵ میلیمتر بارش و کهگیلویه و بویراحمد با ۱۰۱۸.۵ میلیمتر بارش است.

حل مشکل آب‌های زیرزمینی از چه طریقی ممکن است؟ - خبرگزاری فارس مورخ

۱۳۹۸/۰۳/۱۹

الزام نصب کنتور بر روی چاه‌ها با چه هدفی دنبال می‌شود؟ آیا تضمینی برای عدم آب‌دزدی، تخریب کنتورها، حفاظت از آن‌ها در مقابل شرایط محیطی، برداشت‌های غیرمجاز، اضافه شدن چاه‌های غیر مجاز و در نهایت کاهش افت سطح آب زیرزمینی وجود دارد؟

حل مشکل آب‌های زیرزمینی از چه طریقی ممکن است؟

گروه محیط زیست خبرگزاری فارس، محمد اکبری - تحلیلگر مسائل حوزه آب: مقوله نصب تجهیزات اندازه‌گیری بر روی چاه‌های آب، موضوعی است که از زمان تصویب قانون توزیع عادلانه آب (ماده ۱۲) در سال ۶۱ دولت مکلف به انجام آن شده است و البته بعدها این مسأله در قوانین جمهوری اسلامی ایران با عنوان نصب کنتور هوشمند ارتقاء یافت.

اما آمارها حاکی از آن است که با وجود همه تلاش‌های انجام شده، تا کنون کمتر از ده‌درصد از چاه‌های کشور (مجاز و غیرمجاز) مجهز به کنتور (کنتور هوشمند آب و برق یا کنتورهای هوشمند حجمی) شده‌اند که تعداد قابل توجهی از این‌ها نیز به دلایل فنی یا سوء مدیریت از مدار خارج شده‌اند.

آنچه مشخص است این است که با ادامه روند فعلی امیدی به تحقق کامل این تکلیف قانونی در کشور وجود ندارد. اما اینکه چرا با توجه به اهتمام دستگاه دولتی ذی‌ربط، این قانون در کشور به طور کامل پیاده‌سازی نشده است، نظرات مختلفی وجود دارد که در ادامه به مهم‌ترین آنها اشاره می‌شود:

الف) برخی معتقد هستند که مشکل اصلی در اینجا، تولید کننده است. آنجائیکه نمی‌تواند نیاز اصلی

کشور را به علت محدودیت در تأمین منابع مالی خود و کم‌توانی در خط تولید محصول برآورده کند. حتی برخی موشکافانه به موضوع نگاه کرده و معتقد هستند با توجه به در اختیار نداشتن آزمایشگاه‌های مجهز در کشور، امکان ارزیابی دقت قرائت کنتور وجود نداشته و نیز در مسیر فرآیند تأیید کنتورها و کنتورسازان از تجربیات بین‌المللی به نحو مطلوب استفاده نشده است. فلذا از لحاظ فنی نمی‌توان به توان داخلی (کمی و کیفی) تکیه کرد و در عین حال با توجه به تعرفه‌های سنگین گمرکی بر روی کنتورهای وارداتی امکان واردات در این زمینه نیز وجود ندارد. همچنین کنترل کیفیت و خدمات پس از فروش نیز از دغدغه‌های این گروه است.

به نظر می‌رسد به دور از هر گونه قضاوت در خصوص مطالب بالا این مشکل نمی‌تواند گلوگاه اصلی عدم اجرای این طرح باشد. این‌ها مواردی است که می‌تواند با نظارت و هماهنگی دقیق بین دستگاه‌های اجرایی حل شود. اما آیا با فرض رفع همه مشکلات مورد اشاره (مثلاً فرض کنیم کنتورهای کاملاً دقیق و با قیمت مناسب و به تعداد کافی وجود داشته باشد) آیا امکان اجرای این پروژه در کشور (نصب این کنتورها بر روی چاه‌ها) وجود خواهد داشت؟

ب) گروهی دیگر معتقد هستند این موضوع صرفاً یک مسأله اقتصادی است و اگر اعتبار لازم برای این پروژه تخصیص یابد مشکل حل می‌شود. با توجه به اینکه دولت قادر به تأمین اعتبار لازم برای اجرای این پروژه نیست و در عین حال نمی‌توان این هزینه را به کشاورز تحمیل کرد، لذا به دنبال راه‌حل‌هایی برای رفع مشکل و در صدد استفاده از ظرفیت‌های قانونی همچون بند «ح» ماده ۳۵ برنامه پنج ساله ششم و یا تسهیلات صندوق ذخیره ارزی و ... هستند. در این صورت کشاورز با اقساط میان‌مدت می‌تواند کنتور را بر رروی چاه نصب کند.

لذا مدل‌های اقتصادی مختلفی توسط این گروه در حال طراحی و پیشنهاد می‌باشد. اما باز سوالی که در بند «الف» مطرح شد باقی‌است. اگر تمام این پول توسط یک منبع لایتناهی تأمین شود، آیا می‌توان

این طرح را با کیفیت مناسب اجرایی کرد؟

اما پس از ذکر دلایل فوق لازم است سوالی مطرح کرد. سوال این است که دولت الزام نصب کنتور بر روی چاه‌ها را برای چه هدفی دنبال می‌کند؟ آیا نصب کنتور به خودی خود هدف است یا اینکه کنتور ابزاری است برای مدیریت و کنترل برداشت. با فرض اینکه کنتورهای با کیفیت و رایگان بر سر چاه‌ها نصب شود، آیا تضمینی برای عدم انجام آبدزدی، عدم تخریب کنتورها، حفاظت از آن‌ها در مقابل شرایط محیطی، عدم برداشت‌های غیرمجاز، عدم اضافه شدن چاه‌های غیر مجاز، تعدیل پروانه‌ها و در نهایت کاهش افت سطح آب زیرزمینی وجود دارد؟ در شرایطی که هنوز با تعداد زیادی از چاه‌های غیر مجاز که نصب کنتور بر سر آنها انجام نمی‌شود، با آب‌های زیرزمینی رایگان که امکان برگرداندن ارزش اقتصادی به آن بسیار سخت است، با پروانه‌ها و حقابه‌هایی که در شرایط اقلیمی جدید امکان تأمین آن وجود ندارد و ... مواجه هستیم.

پس مشخص می‌شود که کنتور هوشمند نه تنها، هدف نیست بلکه حتی در مقام یک گلوگاه یا پیش نیاز سایر اقدامات کنترلی در مدیریت آب زیرزمینی نیز نمی‌باشد. لذا اگر دولت در صدد حل مشکل آب زیرزمینی در دشت‌ها می‌باشد به جای اجرای ۱۵ پروژه فنی، به مردم اعتماد کرده و مدیریت دشت را طبق ضوابط مشخص و بر اساس یک سری اصول سازماندهی شده به مردم واگذار نموده و خود در جایگاه ناظر قوی ظاهر شود.

در این صورت مردم همان دشت در قالب تشکلهای آبران در صورت نیاز نسبت به نصب کنتور هوشمند اقدام می‌کند. چه بسا در برخی از دشت‌ها اصلاً نیازی به نصب کنتور نبوده و بدون نصب حتی یک کنتور یک تشکل بتواند به مدیریت آب زیرزمینی بپردازد. همانگونه که سابقاً مردم با ابزارهای دیگری همچون فنجان و ... به اندازه گیری و تقسیم آب بین خود پرداختند. البته دولت با معرفی کنتور هوشمند می‌تواند تشکل‌ها را در انتخاب فناوری‌های نوین اندازه گیری آب هدایت

کند.

لذا به نظر می‌رسد مشکل آب زیرزمینی جزء با مشارکت مردم در تصمیم‌گیری و مدیریت و همچنین جلب اعتماد عمومی و تفویض اختیارات به مردم عملی نیست.

معاون وزیر نیرو: تعداد شهرهای با تنش آبی به "صفر" رسید - خبرگزاری تسنیم مورخ

۱۳۹۸/۰۳/۲۱

در تابستان سال گذشته ۳۳۴ شهر با جمعیت حدود ۳۵ میلیون نفر در معرض تنش آبی قرار داشتند که این میزان، طبق گفته معاون وزیر نیرو در امور آب و آبفا، فعلاً (و به صورت موقت) در آستانه تابستان ۹۸ به صفر رسیده است.

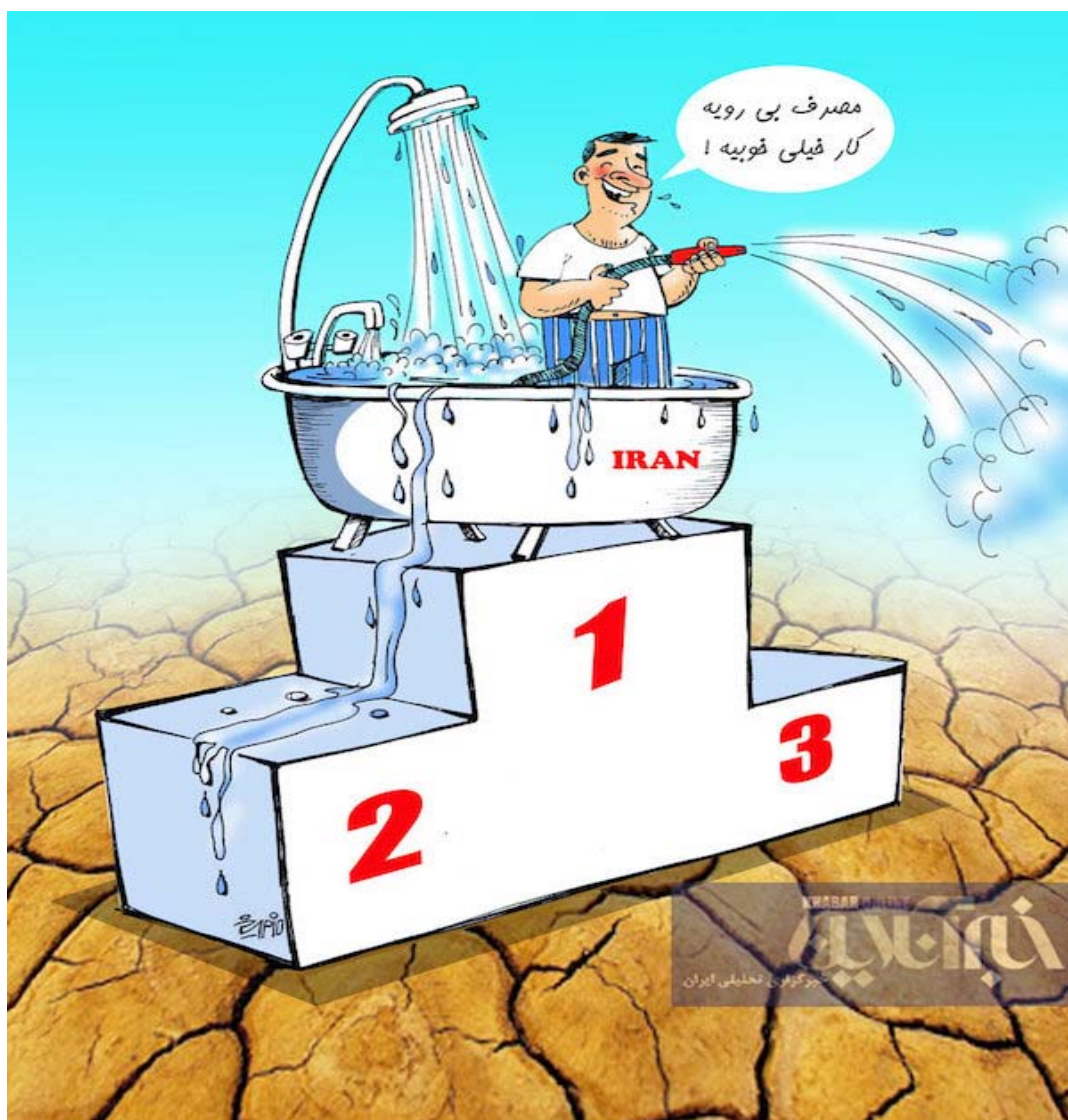
قاسم تقی‌زاده خامسی معاون وزیر نیرو در امور آب و آبفا در گفت‌وگو با خبرنگار اقتصادی خبرگزاری تسنیم اظهار داشت: با توجه به بارش‌های کم‌سابقه سال آبی جاری، در حال حاضر و هم‌اکنون، شهری نداریم که تنش آبی داشته باشد و امیدواریم در فصل تابستان نیز با شهری که تنش آبی داشته باشد مواجه نشویم.

معاون وزیر نیرو همچنین در خصوص تنش آبی در روستاها گفت: روستاها مشکل تأمین آب ندارند بلکه مشکل خطوط آبرسانی دارند که پروژه‌های متعددی در اقصی نقاط کشور در حال انجام است تا آبرسانی به روستاها افزایش یابد و تعداد روستای بیشتری در زمره روستاهای بهره‌مند از شبکه مناسب آب شرب قرار گیرند.

به گزارش تسنیم، در تابستان سال گذشته ۳۳۴ شهر با جمعیت حدود ۳۵ میلیون نفر در معرض تنش آبی قرار داشتند که این میزان، طبق گفته معاون وزیر نیرو در امور آب و آبفا، فعلاً (و به صورت موقت) در آستانه تابستان ۹۸ به صفر رسیده است.

بین چه رکوردی زدیم! - خبرگزاری تابناک مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۲۳

طبق آمار موجود هر ایرانی در روز به طور متوسط ۲۰۸ لیتر آب مصرف می کند؛ این در حالی است که میانگین مصرف جهانی آب حدود ۸۰ لیتر برآورد شده است. به عبارت دیگر، هر ایرانی روزانه ۱۲۸ لیتر و سالانه ۴۷ هزار لیتر آب بیش از نیاز خود و برای مصارف غیرضروری مصرف می کند. این موضوع سوژه کارتون‌ی از فیروزه مظفری در خبرآنلاین شد.

آخرین وضعیت بارش های ایران/ عبور بارش ها از رقم بی سابقه ۳۳۲ میلیمتر+جدول - خبرگزاری

تسنیم مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۲۲

برای نخستین بار در ۵۰ سال اخیر، بارش های کشور در یک سال آبی از مرز ۳۳۲ میلیمتر گذشته و با ثبت ۳۳۲.۱ میلیمتر بارش در ۲۶۱ روز ابتدایی سال آبی جاری، شاهد ثبت رشدی ۱۰۲ درصدی در میزان بارش ها نسبت به مدت مشابه سال قبل هستیم.

به گزارش خبرنگار اقتصادی خبرگزاری تسنیم، بر اساس آمار رسمی دفتر مطالعات پایه منابع آب شرکت مدیریت منابع آب ایران، ارتفاع کل ریزش های جوی از اول مهر ۹۷ تا بیستم خرداد ۹۸ (۲۶۱ روز ابتدایی سال آبی جاری) بالغ بر ۳۳۲.۱ میلی متر است.

این مقدار بارندگی نسبت به میانگین دوره های مشابه درازمدت (۲۳۴ میلی متر) ۴۲ درصد افزایش و نسبت به دوره مشابه سال آبی گذشته (۱۶۴.۸ میلی متر) ۱۰۲ درصد افزایش نشان می دهد.

حوضه های اصلی (درجه یک)		بارش تجمعی از ابتدای سال آبی تا کنون از اول مهر تا ۲۰ خرداد (میلیمتر)					درصد اختلاف بارندگی سال آبی جاری با میانگین ۵۰ ساله	
		سال آبی ۹۷-۹۸	سال آبی ۹۶-۹۷	میانگین ۱۱ ساله +	میانگین ۵۰ ساله	سال آبی گذشته	میانگین ۱۱ ساله +	میانگین ۵۰ ساله
دریای خزر	۵۰۷.۱	۳۶۱.۳	۳۵۷.۱	۳۵۷.۱	۳۶۱.۵	۴۰	۴۲	۴۰
خلیج فارس و دریای عمان	۵۳۱.۵	۲۱۱.۶	۲۸۵	۲۸۵	۳۵۴.۵	۱۵۱	۸۷	۵۰
دریاچه ارومیه	۴۸۳.۶	۳۹۹.۵	۳۰۸.۴	۳۰۸.۴	۳۲۱.۸	۲۱	۵۷	۵۰
فلات مرکزی	۲۱۱.۶	۱۰۱.۲	۱۳۴	۱۳۴	۱۵۷.۳	۱۰۹	۵۸	۳۵
مرزی شرق	۱۱۲.۹	۴۰.۱	۸۲.۷	۸۲.۷	۱۰۰	۱۸۲	۳۷	۱۳
قره قووم	۳۰۷.۱	۱۴۱.۸	۱۷۹.۹	۱۷۹.۹	۲۱۴.۳	۱۱۷	۷۱	۴۳
کل کشور	۳۳۲.۱	۱۶۴.۸	۲۰۱.۱	۲۰۱.۱	۲۳۴	۱۰۲	۶۵	۴۲

از مجموع ۳۳۲.۱ میلی متر بارش ثبت شده در ۲۶۱ روز ابتدایی سال آبی جاری، ۹۲.۱ میلی متر سهم پاییز، ۱۳۱.۹ میلی متر سهم زمستان و ۱۰۸.۱ میلی متر سهم ۸۲ روز نخست بهار است.

شورای هماهنگی حوضه آبریز دریاچه نمک تشکیل شود - خبرگزاری فارس مورخ

۱۳۹۸/۰۳/۲۲

مدیرکل حفاظت محیط زیست استان قم گفت: امیدواریم هرچه سریعتر شورای هماهنگی حوضه آبریز دریاچه نمک با حضور استانداران استان‌های ذی‌ربط تشکیل شود.

شورای هماهنگی حوضه آبریز دریاچه نمک تشکیل شود

به گزارش گروه محیط زیست خبرگزاری فارس، سید رضا موسوی مشکینی مدیرکل حفاظت محیط زیست استان قم، با اشاره به برخی از چالش‌های زیست محیطی استان گفت: باید اعتبارات لازم جهت نظارت و پایش هرچه بیشتر آلاینده‌ها در قم اختصاص یافته و ما شاهد عدم استقرار صنایع آلاینده در این خطه مقدس باشیم.

وی با اشاره به تنوع گیاهی و جانوری استان قم، حدود ۳۰ درصد از مساحت استان شامل مناطق حفاظت شده، شکار ممنوع و تالاب‌ها را به نوعی تحت مدیریت حفاظت محیط زیست دانست و گفت: خوشبختانه در بارندگی‌های اخیر، تالاب‌های استان تا حدودی آبیگری کرده و رودخانه‌های قمروود و قره چای پس از دو دهه رنگ آب به خود دید.

مدیرکل حفاظت محیط زیست قم با اشاره به تخصیص ۴۰ میلیون مترمکعب حقابه زیست محیطی در سه ماهه تابستان در رودخانه قمروود، خاطرنشان کرد: هوای استان قم در سال ۹۷ در مجموع ۲۱ روز ناسالم برای گروه‌های حساس و عموم مردم بوده و در سال جاری هنوز هوای ناسالم را تجربه نکرده‌ایم.

وی با بیان اینکه اداره کل حفاظت محیط زیست استان قم به بیش از ۹۵ درصد از استعلام‌ها موافقت

می‌دهد، اظهار داشت: در سال گذشته بیش از یک هزار و ۴۰۰ مورد پایش و نظارت بر واحدهای صنعتی، معدنی و خدماتی استان صورت گرفته است و ۷۴ واحد در لیست صنایع آلاینده قرار گرفته‌اند.

موسوی از تولید حدود ۷۰۰ تن زباله عادی در روز در شهر قم خبر داد و گفت: امیدواریم با راه اندازی واحدهای تفکیک در مقصد و تولید کود کمپوست در سایت البرز، تعیین تکلیف سایت پسماند صنعتی، بهبود وضعیت دفع پسماندهای بیمارستانی و کشاورزی و همچنین توسعه فرهنگ تفکیک زباله در مبدأ، شاهد مدیریت هرچه بهتر پسماندها در استان باشیم.

وی همچنین وضعیت دریاچه نمک و کانون‌های گرد و غبار در استان قم را مورد توجه قرار داد و گفت: حوضه آبریز دریاچه نمک بیش از ۹ میلیون هکتار وسعت داشته و بخش قابل توجهی از جمعیت کشور و بیشترین تراکم شهرنشینی در این حوزه قرار گرفته‌اند که متأسفانه در مقایسه با سایر حوزه‌های آبریز کشور، دارای بیشترین کسری مخازن آب زیرزمینی است.

مدیرکل حفاظت محیط زیست قم با اشاره به تغییرات سطح آب دریاچه نمک طی ۴۰ سال گذشته و حرکت آب شور به سمت سفره‌های منطقه، خاطرنشان کرد: استان قم به لحاظ سهم ناحیه‌های مستعد تولید گرد و غبار نسبت به مساحت کل استان، در رتبه اول قرار داشته و در حال حاضر بحرانی‌ترین حوزه آبخیز و دشت ممنوعه کشور بشمار می‌رود.

کاهش حیات دریایی اروپا بر اثر تغییرات اقلیمی - خبرگزاری ایسنا مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۲۵

یک مطالعه پیش‌بینی کرده که آب‌های اروپا به دنبال گرمایش بیشتر، ۳۰ درصد از حیات دریایی و آسیب‌پذیر اقیانوسی را از دست می‌دهند که این عامل خطر در کنار صید بی‌رویه ماهی‌ها می‌تواند معیشت و امنیت غذایی مردم ساحل‌نشین را به خطر بیندازد.

به گزارش ایسنا، براساس یکی از جامع‌ترین مطالعات جهانی که در مجموعه مقالات آکادمی ملی علوم آلمان (PNAS) منتشر شده، اقیانوس‌های زمین به ازای هر یک درجه گرمایش زمین، پنج درصد از جانداران دریایی خود را حتی بدون در نظر گرفتن تأثیرات گسترده ماهیگیری از دست می‌دهد.

با گرم شدن اقیانوس‌ها ماهی‌ها به سمت قطب‌های خنک‌تر می‌روند و گونه‌های بزرگتر به دلیل گرمای زیاد با کاهش شدید جمعیت مواجه می‌شوند.

یک گزارش جدید که طرح‌های کلی جهانی در آن حاکی از کاهش شدید زیست توده‌های اقیانوسی با افزایش گرمایش زمین است، در نظر دارد تا تصویری روشن از چگونگی به خطر افتادن ساختار و عملکرد اکوسیستم‌های ما در اقیانوس‌ها را با افت ناگهانی شرایط اقلیمی نشان دهد.

بر اساس این گزارش، اگر چه افزایش دمای جهانی منجر به کاهش شدید و توزیع مجدد حیات دریایی در کل آب‌های جهان شده اما این تغییرات در آب‌های اروپا بیش از هر جای دیگری احساس شده است.

یک اکولوژیست در این مورد اظهار داشته که در اروپا با وجود این که مردم کمتر از مناطقی دیگر همچون بنگلادش و آفریقای سیاه، احساس می‌کنند که تغییرات اقلیمی روی زندگیشان تأثیر می‌گذارد اما مطالعات نشان می‌دهد که اروپا از لحاظ تأثیرات اقلیمی بر اکوسیستم‌های دریایی و

کاهش زیست توده های دریایی جزو آسیب پذیرترین مناطق دنیا به شمار می رود.

در حال حاضر مناطق مختلف اروپا شاهد کاهش ۱۵ تا ۲۰ درصدی ظرفیت تولید بوده است و انتظار می رود با ادامه روند گرمایش جهانی ۳۰ درصد به این میزان کاهش اضافه شود. میانگین های جهانی حاکی از آن است که آسیب ها و کاهش های کنونی و پیش بینی شده برای آینده در آب های اروپا بیشتر از مناطق اقیانوسی دیگر در جهان است. از این منظر اروپا هیچ دفاعی از حیات دریایی خود در برابر تغییرات اقلیمی نداشته و در واقع می توان گفت جلودار آسیب پذیری در برابر این تغییرات محسوب می شود.

با توجه به گرمایش آب های اقیانوسی و مهاجرت بسیاری از گونه های دریایی به سمت مناطق سردسیر، آب های شمالی مانند آب های شمال نروژ شاهد افزایش زیست توده های دریایی است. نکته جالب توجه آن که هر چه در زنجیره غذایی پیشروی می کنیم، تاثیر تغییرات اقلیمی بر جانداران دریایی افزایش می یابد، به طوری که این تاثیر بر پلانکتون ها خفیف است اما در ماهی های کوچک بیشتر شده و در جانوران بزرگ دریایی به بیشترین میزان خود می رسد. این امر بسیار نگران کننده است چرا که این نکته نشان دهنده آن است که جانورانی چون پرندگان دریایی، نهنگ ها و ماهی های تُن آسیب پذیری شدیدی نسبت به تغییرات اقلیمی دارند.

به گفته یک اکولوژیست تاثیر ماهیگیری بر کاهش زیست توده های دریایی از تاثیر تغییرات اقلیمی کمی بیشتر است اما نکته قابل تامل این است که حتی اگر بشر از صید ماهی ها دست بکشد، پدیده تغییرات اقلیمی همچنان به کاهش زیست توده های دریایی ادامه می دهد. در صورتی که تغییرات اقلیمی و صید بی رویه با روند کنونی تداوم یابد، بشر به زودی شاهد تهی شدن آب ها از حیات دریایی خواهد بود و تغییرات به وجود آمده غیر قابل جبران خواهد شد.

این تغییرات باعث ایجاد تاثیرات اجتماعی در مناطق مختلف نیز شده است. چرا که با مهاجرت

ماهی‌ها به مناطق سردسیر، مردم سواحل گرم‌تر که از طریق ماهیگیری امرار معاش می‌کردند، اکنون به دلیل کاهش جمعیت ماهی‌ها دچار مشکلات معیشتی شده‌اند و در عوض مردم مناطق سردسیر به دلیل افزایش جمعیت ماهی‌ها به دلیل مهاجرت اقلیمی این گونه‌ها با رونق ماهیگیری مواجه شده‌اند. بنا بر گزارش دویچه وله، کارشناسان متذکر شده‌اند که رهبران اروپایی با کنترل روند ماهیگیری و همچنین مقابله با تغییرات اقلیمی و کمک به کاهش گرمایش جهانی، می‌توانند جمعیت زیست‌توده‌های دریایی را که رو به کاهش هستند، احیا کرده و به مقابله با این مشکلات جدی زیست‌محیطی بپردازند.

آبی که در بخش‌های کشاورزی و شرب هدر می‌رود، بیش از ۳۰ میلیارد مترمکعب است -

روزنامه سبزینه مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۲۵

خشک‌سالی در مدیریت آب

یک کارشناس محیط‌زیست گفت: دچار خشک‌سالی مدیریت آب هستیم؛ این در حالی است که ۱۰۰ میلیارد مترمکعب آب قابل‌استحصال در ایران وجود دارد و کل نیاز آب شرب و خانگی و بهداشتی برای ۸۰ میلیون نفر هشت درصد این آب است؛ به همین دلیل نباید مردم از کابوسی به‌نام تشنگی بلرزند.

محمد درویش در گفت‌وگو با «سبزینه» درباره معضل آب کشور گفت: مهم‌ترین مشکل ما در حوزه آب نوع مدیریت منابع آب است، زیرا میزان هدررفت آب ما در سه بخش شرب، کشاورزی و صنعت بسیار بالاتر از استاندارد جهانی است و از همین رو کیفیت منابع آب ما نیز در معرض تهدید قرار دارد.

مدیریت آب با نابخردانه‌ترین روش‌های ممکن

این کارشناس محیط‌زیست با تأکید بر این که این موضوع را می‌توان با کشوری مانند عربستان مقایسه کرد، خاطرنشان کرد: نیاز آبی مردم عربستان سه میلیارد مترمکعب و کل آب استحصالی این کشور یک میلیارد مترمکعب است، یعنی عربستان تنها برای تأمین آب شرب مردم کشورش به سه برابر این آب نیاز دارد و حالا این سؤال مطرح می‌شود که چطور است که هم عربستان با مشکل کم‌آبی روبه‌روست و هم ما با آن دست به گریبانیم.

درویش تصریح کرد: مدیریتی که ما با آن در حوزه منابع آبی روبه‌رو هستیم، در شمار نابخردانه‌ترین

نوع مدیریت آب و چیزی در حد خیانت است.

وی از این شرایط به خشک‌سالی مدیریتی نام برد و عنوان کرد: تا زمانی که مدیران حاکم بر منابع آب سواد بوم‌شناسی نداشته باشند و درک نکنند که چرا باید در مصرف آب صرفه‌جویی کنند، مردم ما باید از ترس بی‌آبی به خود بلرزند.

این فعال محیط‌زیست با اشاره به سیل اخیر افزود: در سیل اخیر ۱۴ هزار کیلومتر جاده ما از بین رفت و میلیاردها تومان خسارت به بخش کشاورزی خسارت وارد شد و درواقع باید گفت وقتی مدیریت آب دچار مشکل است، چه در خشک‌سالی و چه در ترسالی خسارت می‌بینیم.

درویش با تأکید بر این که چرا باید میزان ضایعات ما در بخش کشاورزی بیش‌تر از حد مجاز باشد افزود: ۳۰ درصد آب شرب ما به‌دلیل فرسودگی لوله‌ها هدر می‌رود و صنعت ما وابسته به صنایع آب‌بر است. پرمصرف‌ترین صنایع جهان در کشور ما وجود دارد و دامداری‌های صنعتی که بسیار به آب وابسته است، در شهر یزد متمرکزند، درحالی‌که این شهر جزو کم‌آب‌ترین شهرهای کشور است و آب شرب موردنیازش را از سرشاخه‌های زاینده‌رود تأمین می‌کند.

این فعال محیط‌زیست تصریح کرد: مهم‌ترین بحران ما در حوزه آب مدیریتی است، زیرا در شهرهای شمالی نیز بحث سدسازی مطرح است. در منطقه‌ای که میزان بارش‌های سالانه آن چهار برابر میزان نیازش است، چرا باید سدسازی صورت گیرد؟ برای آن‌که تمام آب را هدر می‌دهیم و به همین میزان کیفیت آب ما در حال نزول است. فاضلاب‌ها بدون تصفیه وارد رودخانه می‌شود و شیرابه‌ها بدون هیچ ملاحظه‌ای وارد مسیر رودها شده و وارد منابع زیرزمینی می‌شود؛ درواقع هیچ کاری برای ساماندهی زباله‌ها صورت نمی‌گیرد و درنتیجه کیفیت آب پایین می‌آید و همین موضوع سبب می‌شود از آب بالادست برای تأمین آب شرب استفاده شود.

سالانه ۴ برابر آب مورد نیاز ۸۰ میلیون ایرانی را هدر می‌دهیم

وی افزود: سد لاسک با یک‌هزار میلیارد تومان هزینه ساخته می‌شود تا شش میلیون مترمکعب آب را برای مردم شهر تأمین کند، درحالی‌که می‌توان در این شهر در نیم‌متری زمین به آب رسید. متأسفانه در حال حاضر ۱۵۰ هزار میلیارد در حال هزینه است تا در شمال کشور سدسازی شود.

وی بازچرخانی آب را یکی از راه‌های خروج از بحران آب عنوان کرده و ادامه داد: باید بتوانیم آب موجود در کشور را بازچرخانی کنیم، زیرا این آب می‌تواند ۱۸ بار بازچرخانی شود.

درویش خاطرنشان کرد: میزان آبی که در بخش‌های کشاورزی و شرب هدر می‌رود بیش از ۳۰ میلیارد مترمکعب است، یعنی سالانه حدود چهار برابر آب موردنیاز ۸۰ میلیون ایرانی را هدر می‌دهیم، زیرا تصفیه‌خانه و بازچرخانی آب نداریم و ضایعات بخش کشاورزی را زیاد کرده‌ام.

وی در ادامه خاطرنشان کرد: باید در پی افزایش کیفیت آب باشیم و به‌جای کمی‌سازی به بخش کیفیت توجه کنیم. هرچند که ارتقای نرم‌افزاری در بخش کشاورزی نیز می‌تواند به ما در این بخش کمک کند.

درویش معتقد است که فرهنگ‌سازی در مدارس و کودکان‌ها بسیار مهم است و باید از کودکی به بچه‌ها نحوه مصرف آب را آموزش دهیم.

وی در توضیح این مطلب افزود: مردم در تهران دوبرابر مردم لهستان در روز آب مصرف می‌کنند؛ درحالی‌که سرانه آب در لهستان چهار برابر کشور ایران است و ما باید بیش‌تر قدر آب را بدانیم و برای رسیدن به آن به کار فرهنگی نیاز است.

وی به بحث آبخیزداری نیز اشاره کرد و گفت: در کشوری که نرخ فرسایش خاک آن بالاترین آمار جهانی را دارد باید در آن به‌جای سدسازی اولویت را به آبخیزداری بدهیم.

کمبود قانون نداریم

این کارشناس محیط‌زیست معتقد است دچار اُفت آبخیزداری شده‌ایم و آبخیزداری ما متأثر از اقدامات سازه‌ای شده است، درحالی‌که به‌جای آن باید از گونه‌های گیاهی مناسب استفاده کنیم و با آن‌ها شیب را برای کاهش آسیب‌های باران کاهش دهیم، اما متأسفانه به‌سمت ساخت سدهای کوچک رفته‌ایم و این خلاف آرمان‌های آبخیزداری است.

وی افزود: آبخیزداری با تفکر ساخت سازه‌ای مخالف است و در تلاش است با احیای پوشش‌های گیاهی منطقه تا آن‌جا که امکان دارد، بتواند شیب را کاهش دهد.

این فعال محیط‌زیست تصریح کرد: ما در کشور ۱۱۰ هزار قانون در ۱۱۰ سال اخیر وضع کرده‌ایم، درحالی‌که کشور فرانسه، که حرف زیادی در حوزه قانون برای گفتن دارد، در ۲۰۰ سال اخیر دوهزار قانون وضع کرده است و این نشان می‌دهد که ما در این زمینه کمبود قانون نداریم.

وی اظهار کرد: درواقع ما بسیار بیش‌تر از میزان نیاز قانون وضع کرده‌ایم، اما این قانون‌ها وقتی مفید است که پشتوانه اجرایی داشته باشد و این ضمانت اجرا در کشور ما مغفول مانده است.

درویش با بیان آن‌که سیل اخیر می‌توانست نعمت باشد، اما به‌دلیل رعایت‌نکردن بستر سیلابی رودخانه‌ها سیل به مصیبت تبدیل شد، خاطرنشان کرد: ۱۴ هزار کیلومتر جاده در سیل اخیر از بین رفت و درحال‌حاضر مسیرهای جدید در همان مکان اولی در حال ساخت است. این در حالی است که قرار بود ۱۴۰ هزار کیلومتر حریم بستر رودخانه‌ها را براساس دور برگشت ۲۵ ساله تعیین کنند، اما تنها ۵۵ هزار کیلومتر آن مشخص شده است. در همان زمان که اعلام می‌شود پول ساخت حریم رودخانه‌ها را نداریم، سدهای پرهزینه ساخته می‌شود.

به‌گزارش «سبزینه» مشکل مدیریت آب ازجمله مسائلی است که کشور را در این موضوع دچار چالش کرده است، زیرا به‌زعم بسیاری از کارشناسان، آب در کشور ما آن‌قدر هم دچار مشکل نیست

که نتوان مشکل آن را برطرف کرد، بلکه مشکل ما در این حوزه ضعف مدیریت منابع آب است، نه

کمبود آن

"آب" حاکمیتی باقی ماند/ منتفی شدن واگذاری چندین زیرمجموعه وزارت نیرو - خبرگزاری

تسنیم مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۲۵

هیئت دولت با انتقال شرکت‌های آب منطقه‌ای، سازمان آب و برق خوزستان و توسعه منابع آب و نیروی ایران به فهرست بنگاه‌های گروه (۳) موضوع ماده (۲) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی موافقت کرد.

به گزارش گروه اقتصادی خبرگزاری تسنیم، هیئت وزیران در جلسه ۲۲ خرداد ۱۳۹۸ به پیشنهاد وزارتخانه‌های امور اقتصادی و دارایی و نیرو با انتقال شرکت‌های آب منطقه‌ای، سازمان آب و برق خوزستان و توسعه منابع آب و نیروی ایران به فهرست بنگاه‌های گروه (۳) موضوع ماده (۲) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی موافقت کرد.

گفتنی است، به استناد قانون توزیع عادلانه آب، حاکمیت آب در اختیار دولت بوده و وزارت نیرو و شرکت‌های آب منطقه‌ای استان‌ها به نمایندگی از دولت عهده دار این وظیفه هستند. این موضوع در اساسنامه شرکت‌های آب منطقه‌ای، سازمان آب و برق خوزستان و شرکت توسعه منابع آب و نیروی ایران نیز آمده است.

همچنین به استناد قانون اجرای سیاست‌های اصل (۴۴) فعالیت‌ها، مؤسسات و شرکت‌های مرتبط با سدها و شبکه‌های بزرگ آبرسانی، حاکمیتی محسوب شده، امکان واگذاری به بخش خصوصی را ندارند و سرمایه‌گذاری و مدیریت در این فعالیت‌ها منحصر در اختیار دولت است.

ناگفته‌های مدیریت بحران سیل در شبکه گاز؛ انتقال ۲ میلیارد مترمکعب آب با لوله‌های گاز -

خبرگزاری ایسنا مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۲۶

مدیرعامل شرکت انتقال گاز ایران با تشریح ابعاد مدیریت بحران سیل در شبکه انتقال گاز ایران از انتقال بیش از دو میلیارد مترمکعب آب توسط لوله گاز در مناطق سیل‌زده کشور خبر داد.

به گزارش ایسنا، سعید توکلی در «نشست هم‌اندیشی مناطق عملیاتی مؤثر در بحران سیل» در تشریح مهمترین اقدامات شرکت انتقال گاز برای مدیریت بحران سیل در سطح شبکه انتقال گاز ایران، گفت: اقدامات خوبی در قالب استراتژی و درس‌آموزی از سیل که مورد نظر و جزو جهت‌گیری‌های سال جاری معاون وزیر نفت به شمار می‌آید، انجام شده است.

وی با بیان اینکه در جریان سیل اخیر در منطقه یک عملیات انتقال گاز، ۴۸ شیر به صورت کامل غرق آب شده بود، اظهار کرد: در راستای مدیریت بحران سیل، لوله‌هایی که با دستور مدیرعامل شرکت گاز در منطقه یک عملیات انتقال گاز واگذار شد، سبب انتقال ۲ میلیارد مترمکعب آب شد که این مقدار انتقال به مشکلات سیلاب در منطقه کمک کرد.

به گفته مدیرعامل شرکت انتقال گاز ایران در منطقه یک عملیات انتقال گاز بیش از ۳۲ خط لوله (۴۷۰ کیلومتر) درگیر سیل و غرق آب شده بود.

توکلی تاکید کرد: همزمان با سیل، دستور صادرات از مرز شلمچه نیز صادر شد که با وجود محدودیت‌های دسترسی و مشکلات پیرامون سیل، خط لوله تزریق گاز و عملیاتی شد، همچنین این اتفاق با مشکلات کمبود شکر در کشور همزمان شد و کشت و صنعت دهخدا نیز تزریق گاز شد.

وی گفت: تعداد زیادی از ترانس‌ها، عملگرها، شیرها، بلودانها غرق آب شده بود که در قالب استانداردهایی به صورت کاملاً تکنیکی نسبت به رفع مشکل اقدام شد.

وی در ادامه با بیان اینکه شمال کشور، ۲۵۰ تقاطع با رودخانه وجود دارد و این در حالی است که در غرب کشور ۴۲۶۱ نقطه تقاطع با رودخانه وجود دارد که کار را با محدودیت روبرو کرد، با اشاره به ارائه اطلاعات از سوی منطقه ۵ عملیات انتقال گاز، بیان کرد: سیل یکی از بحرانهاست و در زمینه سیویل استاندارد بسیار به روزی (PMF) در ارتباط با سیل در ایران نوشته شده و در سازمان برنامه و بودجه موجود است.

توکل با اشاره به پرسشی که از سوی همکاران منطقه ۲ عملیات انتقال گاز مطرح شده است، تاکید کرد: با وجود اینکه اولویت نخست شرکت ملی گاز و شرکت انتقال گاز ایران ایمنی است ولی شبکه در جریان سیل اخیر پایداری خوبی داشت، با این وجود آیا می‌توانیم اطمینان حاصل کنیم که در تمام بحران‌ها مثل رانش زمین، زلزله، سیل، صاعقه، طوفان و سونامی می‌تواند پایدار باشد؟

مدیرعامل شرکت انتقال گاز ایران ادامه داد: بر این اساس بررسی این موارد در دستور کار همکاران قرار گرفت که شبکه‌ای که در جریان سیل اخیر نمره خوبی گرفت، برای بقیه بحران‌ها نیز به صورت مجدد بررسی شود.

وی با اشاره به موارد مطرح شده از سوی همکاران منطقه ۷ عملیات انتقال گاز، گفت: اگر تمام اقدامات مرتبط با طراحی نیز درست انجام و اجرا شود، موضوع خستگی پدیده که به علت رزونانس (تشدید) در IGS دیده نشده باید بررسی شود.

او با تاکید بر اینکه ساعت ۷ صبح روز حادثه جلسه اولیه در رشت برگزار شد و تا ظهر نیروهای منطقه هشت عملیات انتقال گاز در حال اعزام به رشت بودند و این نشان می‌دهد که پاسخگویی و واکنش همکاران ما در شرایط اضطراری بسیار عالی است، یادآور شد: ولی این قسمت پس از حادثه است و مهم این است که قبل از حادثه چه اتفاقاتی باید رخ دهد که دچار این تنش‌ها و استرس‌ها نشویم.

مدیرعامل شرکت انتقال گاز ایران تصریح کرد: مدیریت منابع آب یکی دیگر از موارد مهم است چراکه بخش زیادی از کنترل جریان آب در اختیار شرکت انتقال گاز ایران نیست، بر این اساس طرح آزادسازی برای حریم‌های رودخانه‌ها و قوانین یکپارچه مطرح شده و قرار بر این شده که نه تنها سیل و زلزله بلکه پهنه بندی مخاطرات را در سیستم GIS پیاده کنیم.

بنا بر اعلام شرکت انتقال گاز ایران، وی در ادامه با اشاره به بخشی از مشکلات منطقه ۴ عملیات انتقال گاز گفت: در جریان سیل اخیر، ۱۵ روز ۳۸ تیر برقی که قرار بود برق مطمئن را به ایستگاه برساند، شکسته بود و همکاران با ژنراتور، برق مورد نیاز را تأمین کردند.

مدیرعامل شرکت انتقال گاز ایران تأکید کرد: همه مواردی که در جلسه صبح مطرح شد، ثبت و ضبط شده و در قالب یکی از محورهای همایش علمی کاربردی و مطرح شدن در طرح استاندارد دیده می‌شود.

وی با بیان اینکه یکی از بهترین عملکردها، عملکرد لاین بریک ولوها بود، گفت: ۲۲۰۰ لاین بریک ولو وجود دارد که کمتر نیم درصد آنها در سرویس قرار دارند. اگر دی ماه سال گذشته قابلیت اطمینان شرکت انتقال گاز ایران ۱۰۰ درصد می‌شود به دلیل دیده شدن بهره بردار در اقصی نقاط کشور است.

او با اشاره به سخنرانی یکی از همکاران عملیاتی گفت: بعضی‌ها در خیابان‌ها کار می‌کنند و دیده می‌شوند و بعضی‌ها در بیابان‌ها کار می‌کنند ولی دیده نمی‌شوند؛ البته شرکت انتقال گاز ایران از شرکت گمنام به شرکتی خوشنام تبدیل شده است.

مدیرعامل شرکت مدیریت منابع آب ایران: هیچ طرح جدیدی در زمینه انتقال آب خوزستان در وزارت نیرو مطرح نیست - خبرگزاری ایسنا مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۲۶

مدیرعامل شرکت مدیریت منابع آب ایران با بیان اینکه هیچ طرح جدیدی در بحث انتقال آب از استان خوزستان به سایر استان‌ها در وزارت نیرو مطرح نشده است، گفت: اینکه گفته می‌شود در زمان وقوع سیلاب در خوزستان برای انتقال آب از این استان نقشه کشیده می‌شد، صحیح نیست. محمد حاج رسولی‌ها در گفت‌وگو با ایسنا در خصوص سیاست‌های انتقال آب از این استان اظهار کرد: هیچکس در خصوص مساله انتقال آب تصمیم موضعی نگرفته و نخواهد گرفت و مسائل مطرح شده در این زمینه صحیح نیست.

وی افزود: برنامه‌های وزارت نیرو بر اساس آب قابل برنامه‌ریزی در درازمدت است و شرایط منابع آبی کشور در زمان سیلاب و یا خشکسالی، تصمیمات این وزارتخانه را در بحث آب تغییر نخواهد داد و به صورت موضعی تصمیم‌گیری نخواهد شد.

مدیرعامل شرکت مدیریت منابع آب ایران تصریح کرد: هیچ طرح جدیدی در بحث انتقال آب از استان خوزستان به سایر استان‌ها در وزارت نیرو مطرح نشده و صحبتی نیز در این خصوص با توجه به شرایط سیلاب انجام نگرفته است.

حاج رسولی‌ها عنوان کرد: اینکه گفته می‌شود در زمان وقوع سیلاب در خوزستان برای انتقال آب از این استان نقشه کشیده می‌شد، صحیح نیست و هیچ مملکتی در زمانی که مردم گرفتار مشکل هستند به این شکل عمل نخواهد کرد.

به گزارش ایسنا، پیش از این علی ساری نماینده مردم اهواز در مجلس شورای اسلامی در نشست تخصصی واکاوی سیلاب ۹۷-۹۸ از سیاست‌های وزارت نیرو در بحث انتقال آب در زمان وقوع

سیلاب انتقاد و عنوان کرده بود: در زمانی که استان خوزستان در سیل به سر می‌برد و با مشکلات مختلف دست و پنجه نرم می‌کرد، بسیاری در کشور به دنبال اجرای سیاست‌های انتقال آب بودند و عنوان می‌کردند که اگر انتقال آب صورت می‌گرفت اکنون استان خوزستان با سیلاب مواجه نبود.

بیابان‌زایی عامل فروپاشی سرزمین‌ها - خبرگزاری ایسنا مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۲۶

روز جهانی مقابله با بیابان‌زایی - اصفهان

بیابان‌زایی، تخریب زمین‌ها در مناطق خشک و نیمه‌خشک است که فروپاشی سرزمین را در پی دارد.

این وضعیت عمدتاً به علت فعالیت‌های انسانی و تغییرات آب‌وهوایی ایجاد می‌شود.

به گزارش ایسنا، بیابان‌زایی نوعی تخریب زمین است که در پی آن منطقه به زمینی خشک و لم یزرع

تبدیل می‌شود. معمولاً چنین منطقه‌ای آب، پوشش گیاهی و حیات وحش خود را از دست می‌دهد.

عوامل گوناگونی مانند تغییر اقلیم و فعالیت‌های انسانی در این باره مؤثر هستند. بیابانی شدن یکی از

مسائل قابل ملاحظه بوم‌شناسی و زیست‌محیطی در جهان است.

بیابان‌زایی به گسترش بیابان‌های موجود اشاره نمی‌کند بلکه به این دلیل رخ می‌دهد که اکوسیستم‌های

خشک - که بیش از یک سوم مناطق زمین را پوشش می‌دهند - به شدت آسیب پذیر و نامناسب

می‌شوند. تضعیف و بی‌ثباتی خاک، جنگل زدایی، رشد بیش از حد کشاورزی و روش‌های آبیاری

نادرست، کارایی زمین را از بین می‌برد.

روز جهانی مبارزه با بیابان‌زایی و خشکسالی هر سال هفدهم ژوئن، به منظور ارتقای آگاهی عمومی

از تلاش‌های بین‌المللی برای مبارزه با بیابان‌زایی برگزار می‌شود. امسال بیست و پنجمین سالگرد این

روز است و شعار روز مبارزه با بیابان‌زدایی سال ۲۰۱۹ «بیایید با هم آینده را رشد دهیم» انتخاب

شده است. مدیریت پایدار زمین برای همگان ضروری است. با هم می‌توانیم بهره‌وری بیش از ۲

میلیارد هکتار زمین‌های تخریب شده را بهبود و معیشت بیش از ۱.۳ میلیارد نفر در سراسر جهان را

بهبود ببخشیم.

آمارها حاکی از این است که تا سال ۲۰۲۵، ۱.۸ میلیارد نفر کمبود آب مطلق را تجربه خواهند کرد و

بخش‌های بسیاری در جهان تحت شرایط آب و هوایی سخت قرار می‌گیرند. تا سال ۲۰۴۵، حدود ۱۳۵ میلیون نفر ممکن است به علت بیابان‌زایی آواره شوند.

دستور کار ۲۰۳۰ توسعه پایدار اعلام می‌کند که «ما مصمم هستیم از نابودی سیاره از طریق تولید پایدار، مدیریت منابع طبیعی به‌طور مداوم و اقدام فوری برای تغییرات آب و هوایی به منظور حمایت از نیازهای کنونی و نسل‌های آینده جلوگیری کنیم.» از زمان تصویب آن در سال ۱۹۹۴، UNCCD به پیشرفت مدیریت پایدار زمین کمک کرده است. امروزه، ۱۹۷ تن از طرفین این کنوانسیون تحت اقدامات هماهنگ و نتایج محور با اهداف مشخص برای بازگرداندن زمین‌های تخریب شده فعالیت می‌کنند. هدف نهایی حفاظت از سرزمین ما پیشگیری از استفاده بیش از حد از زمین‌های موجود و کاهش خشکسالی است.

جهان به دنبال راهی برای مبارزه بیشتر با پدیده بیابان‌زایی است. رشد مجدد جنگل در مزارع سراسر جهان، یکی از مواردی است که در برزیل، اندونزی، چین و هند افزایش یافته است.

یافته‌ها نشان می‌دهد که رشد جمعیت و تغییر الگوهای مصرف، فشار بی‌سابقه‌ای بر منابع طبیعی این سیاره وارد کرده است. آمارهای جهانی می‌گویند تقریباً ۱۷۰ کشور همچنان تحت تأثیر بیابان‌زایی، ویرانی زمین و یا خشکسالی قرار دارند. تهدیدات مکرر و رو به رشد آتش سوزی جنگل‌ها، موج گرما، مهاجرت‌ها، سیلاب، افزایش سطح دریا و عدم امنیت غذا و آب بیشتر مشهود است. بیش از ۷۵ درصد از زمین‌های موجود در حال حاضر تخریب شده‌اند و بیش از ۹۰ درصد آن‌ها تا سال ۲۰۵۰ کاهش می‌یابند. در کل نیمی از حجم اتحادیه اروپا (۴.۱۸ میلیون کیلومتر مربع) سالانه تخریب می‌شود، بیشترین آسیب در آفریقا و آسیا رخ می‌دهد.

در ۲۱ ژوئن ۲۰۱۸، نسخه جدیدی از اطلس جهانی بیابان‌زایی توسط (JRC) منتشر شد. مسئول مرکز تحقیقات مشترک (JRC)، می‌گوید: طی ۲۰ سال گذشته، از زمان انتشار آخرین نسخه اطلس جهانی

بیابان‌زایی، فشار روی زمین به‌طور چشمگیری افزایش یافته است. برای حفظ سیاره به‌شدت نیازمند تغییر در نحوه برخورد با این منابع گرانبها هستیم. این نسخه جدید و بسیار پیشرفته اطلس به سیاستگذاران سراسر جهان بینش جامع و قابل دسترسی در زمینه تخریب زمین، علل آن و راه‌حل‌های بالقوه برای مقابله با بیابان‌زایی و بازگرداندن زمین‌های تخریب شده ارائه می‌دهد."

هر ساله در جهان، ۱۲۰ هزار کیلومتر مربع زمین که معادل نیمی از حجم انگلستان است، به دلیل بیابان‌زایی نابارور می‌شود. هزینه اقتصادی تخریب خاک برای اتحادیه اروپا سالانه ده‌ها میلیارد یورو برآورد می‌شود. تخمین می‌شود که تغییرات آب و هوایی، میزان تولید جهانی محصولات کشاورزی را تا سال ۲۰۵۰ حدود ۱۰ درصد کاهش دهد. بیشتر این موارد در هند، چین و کشورهای جنوب صحرای آفریقا اتفاق می‌افتد، در حالی که تخریب زمین تولید محصول را به نصف کاهش می‌دهد.

به گزارش ایسنا، در حالی که تخریب زمین یک مشکل جهانی است، مهار آن به راهکارهای محلی نیاز دارد. تعهد و همکاری مؤثر در سطح محلی برای جلوگیری از تخریب زمین و از دست دادن تنوع زیستی ضروری است. گسترش کشاورزی، یکی از دلایل اصلی تخریب زمین است که باید برای آن چاره‌ای جدی اندیشید. بیابان‌زایی، فاجعه‌ای خاموش است که اثرات شدیدی بر طبیعت و انسانی دارد که در آن زندگی می‌کند.

منابع: unccd، reliefweb

گرمای جهانی، قاره آفریقا را با خشکسالی و سیلاب درگیر می‌کند - خبرگزاری ایسنا مورخ

۱۳۹۸/۰۳/۲۶

کارشناسان محیط زیست هشدار دادند: گرمای جهانی با وقوع خشکسالی‌ها و سیلاب‌های بیشتر در قاره آفریقا همراه است.

به گزارش ایسنا، کارشناسان انگلیسی در بررسی‌های خود اظهار داشتند: گرمایش جهانی موجب می‌شود در آفریقا با موارد بیشتری از خشکسالی و سیلاب نسبت به آنچه در گذشته پیش‌بینی شده بود روبرو شویم.

در این بررسی جدید آمده است: طی ۸۰ سال آینده این قاره با موارد شدیدتری از بارش باران روبه‌رو خواهد بود. در این شرایط احتمال وقوع سیلاب‌های فاجعه‌بار، طوفان و چالش‌های جدی در بخش کشاورزی بیشتر می‌شود. علاوه بر این، این شرایط جوی با خشکسالی‌های فاجعه‌بار در فصل رویش و کشت و کار محصولات همراه است که می‌تواند به محصولات و تولید مواد غذایی آسیب بزند. به گفته کارشناسان این وضعیت آب و هوایی ناشی از احتراق سوخت‌های فسیلی است که موجب افزایش سطح کربن دی اکسید در اتمسفر شده و گرمای هوا را به دنبال دارد. ماه گذشته سطح کربن دی اکسید به ۴۱۵ بخش در میلیون رسید.

کارشناسان هشدار داده‌اند: این روند طی چندین دهه افزایشی خواهد بود که در نتیجه آن دمای جهانی به شکل خطرناکی افزایش پیدا می‌کند. آفریقا یکی از مناطق جهان است که بیشترین آسیب پذیری را در برابر تغییرات اقلیمی دارد.

به گزارش روزنامه گاردین، همچنین مطالعات انجام شده روی الگوهای بارشی نشان می‌دهد مشکلات جدی در موضوعات امنیت غذایی و مواجهه با خشکسالی پیش‌روی این قاره است.

این روزها حال دریاچه ارومیه به لطف بارش‌ها و رهاسازی آب از سدها خوب است - روزنامه

سبزینه مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۲۶

جان گرفتن دوباره نگین فیروزه‌ای آذربایجان

این روزها حال دریاچه ارومیه خوب است؛ صدای موج‌های خروشان و آواز فلامینگوها مردم را به خاطرات گذشته بازگردانده، اما دریاچه هنوز چند قدمی تا احیای کامل فاصله دارد.

خشکی از راه رسید و رخت سپید بر قامت دریاچه کرد؛ کاشت چغندرقتد، کار دستان داد. سد پشت سد زدیم تا مبادا پای کشاورزی ما لنگ بماند و دخالت بی‌حد و حصر بشر افزایش یافت. تصاویر ماهواره‌ای هر روز بی‌جان‌تر شد و این گونه فهمیدیم که اگر روزی دریاچه ارومیه خشک شود، دیگر نمی‌توانیم نفس بکشیم. دریاچه ارومیه که می‌گویم حرف امروز و فردا نیست، شاید برای برخی حسرت باشد حسرت روزهایی که دریاچه مرگ خود را به انتظار نشسته بود و ما همچنان تیشه بر ریشه نگین فیروزه‌ای آذربایجان زدیم؛ اگر بگویم رو به احتضار بود، بیراه نگفته‌ام.

بچه که بودم، وقتی صحبت از ارومیه می‌شد، ذهنم ناخودآگاه سمت نقل بیدمشک ارومیه پر می‌کشید. بزرگ‌تر که شدم، فهمیدم ارومیه دومین دریاچه شور جهان است و نگین فیروزه‌ای آذربایجان نام گرفته؛ شور است، اما به همان اندازه شیرینی نقل‌هایش، برایم شیرین است.

روزها و سال‌ها گذشت تا این‌که باران بارید، آب راه خود را پیدا کرد و به دریاچه ارومیه سرازیر شد. چشمانم را روی هم می‌فشارم و باز می‌کنم تا چیزی که می‌بینم رویا نباشد. اگر بخواهم دریاچه ارومیه را توصیف کنم، می‌گویم رنگ خوش فیروزه‌ای و انتهایی که گویی به آسمان دوخته شده است. از قدیم گفته‌اند «قطره قطره جمع شود وانگهی دریا شود». اکنون حال دریاچه ارومیه به لطف بارش و رهاسازی آب از سدها خوب است و ضربان زندگی از رگ‌های نگین فیروزه‌ای آذربایجان به

گوش می‌رسد.

این روزها شنیدم طلای زنده، میهمان دریاچه ارومیه است؛ منظورم همان آرتمیایی است که شاخص‌ترین موجود زنده این دریاچه بود و بعد از گذشت سال‌ها دوری، حال در میان امواج زندگی‌بخش این دریاچه نفس می‌کشد. حال که موج‌های دریاچه ارومیه دلبری می‌کنند و کشتی نوح نیز دل به دریا زده، نگین فیروزه‌ای آذربایجان را می‌توان به یکی از ظرفیت‌های گردشگری تبدیل کرد.

برای آگاهی از آخرین وضعیت دریاچه ارومیه، سری به دفتر منطقه‌ای ستاد احیای دریاچه ارومیه در آذربایجان شرقی زدیم. مدیر دفتر منطقه‌ای ستاد احیاء در آذربایجان شرقی تراز دریاچه ارومیه را طبق آخرین آمار در ۲۱ خرداد ماه ۱۳۷۰/۸۹ اعلام کرده و ادامه می‌دهد: تراز دریاچه ارومیه با سه آمار مقایسه‌ای نسبت به سال گذشته ۱/۰۶ سانتی‌متر افزایش را از خود نشان می‌دهد، اما آمارها نشان‌دهنده این است که نسبت به مهر ماه سال گذشته، ۱/۶۳ سانتی‌متر تراز دریاچه بالا آمده است. وسعت دریاچه ارومیه سه هزار و ۲۳۱ کیلومتر مربع است که در مقایسه با اول مهر ماه سال گذشته این وسعت نزدیک به دو برابر شده. گفتنی است حجم آب موجود در دریاچه پنج میلیارد و ۲۲ میلیون مترمکعب است که در مقایسه با اول مهر ماه، چهار میلیارد و ۲۰۰ میلیون مترمکعب افزایش حجم داشته است.

افزایش بارندگی، اقدامات عمرانی و تأمین زیرساخت‌ها

خلیل ساعی اضافه می‌کند: عوامل مهمی نظیر افزایش بارندگی‌ها در منطقه، اقدامات عمرانی و تأمین زیرساخت‌ها برای انتقال آب از حوضه آبریز دریاچه ارومیه به سمت پیکره دریاچه موثر بوده که در نهایت تراز دریاچه ارومیه به ۲۱۷۱/۹۰ رسیده است. مطابق آمار، سال گذشته نیز شاهد نزولات جوی

بودیم، اما در آن سال‌ها تراز دریاچه منفی بود و آب به پیکره دریاچه وارد نمی‌شد، اما خوشبختانه با توجه به اقداماتی که از سوی ستاد احیاء و کارگروه ملی نجات دریاچه ارومیه انجام گرفته، آب به سمت پیکره دریاچه منتقل و باعث افزایش تراز دریاچه شده است.

کاهش شوری آب دریاچه ارومیه و رشد آرتمیا

وی بیان می‌کند: رهاسازی آب از پشت سدها یا از طریق انتقال از مسیل‌های لایروبی شده به سمت دریاچه ارومیه و طبیعتاً ورود آب شیرین به پیکره دریا، غلظت نمک را کاهش می‌دهد که در نتیجه کاهش غلظت و شوری نمک، محیط مناسب برای رشد آرتمیا فراهم می‌شود. آرتمیا برای رشد خود به ۲۵۰ میلی‌گرم در لیتر شوری آب نیاز دارد که این بهترین وضعیتی است که می‌تواند به حیات خود ادامه دهد. رشد آرتمیا در دریاچه ارومیه نشان از کاهش شوری آب دارد و طبیعتاً هر چقدر به پیکر دریاچه آب وارد شود، شوری آب کاهش می‌یابد.

افزایش ۲/۲۰ سانتی‌متری ارتفاع دریاچه تا رسیدن به تراز اکولوژیک

ساعی ادامه می‌دهد: طبق مطالعات اولیه ستاد احیای دریاچه ارومیه، تراز اکولوژیک ۱۲۷۴/۰۱ است که در مقایسه با تراز کنونی دریاچه، اگر ارتفاع دریاچه ۲/۲۰ سانتی‌متر افزایش یابد، دریاچه به تراز اکولوژیک خواهد رسید که در این صورت ۱۴/۵ میلیارد متر مکعب آب به پیکر دریا وارد شده و وسعت دریاچه چهار هزار و ۳۰۰ کیلومتر مربع خواهد بود که نسبت به حال امروز دریاچه، یک‌هزار و ۱۰۰ کیلومتر مربع وسعت دریاچه افزایش پیدا خواهد کرد و برنامه‌های ستاد برای احیای دریاچه ارومیه مطابق با برنامه زمان‌بندی نهایی خواهد شد؛ اما قابل توجه این‌که همواره باید از دریاچه ارومیه مراقبت و به نوعی آن را پایش کرد، چرا که سال‌هایی وجود داشت که دریاچه به حال خود رها و در

بازه زمانی ۱۰ ساله، شش متر از ارتفاع دریاچه کاسته می‌شد.

پروژه انتقال آب از «کانی سیب» و تصفیه‌خانه کلان‌شهرها

مدیر دفتر منطقه‌ای ستاد احیاء، ضمن تأکید بر پروژه‌های عمرانی میان و بلندمدت برای تأمین آب مستمر برای احیای دریاچه ارومیه خاطرنشان می‌کند: هفت کیلومتر از حفاری تونل پروژه انتقال آب از کانی سیب باقی مانده است که ادامه‌دار خواهد بود؛ به‌طوری‌که سالانه حدود ۶۵۰ میلیون متر مکعب آب به صورت مداوم به پیکر دریا وارد خواهد کرد و از طرفی پروژه‌های انتقال آب تصفیه‌خانه کلان‌شهرهای ارومیه، تبریز و برخی شهرهای کوچک، نزدیک به ۸۵۰ میلیون متر مکعب آب به‌طور مستمر به دریاچه وارد خواهد شد. رواناب‌هایی که در اثر نزولات و بارش‌های جوی حاصل شده، از طریق لایروبی مسیل‌ها به طول ۲۴۰ کیلومتر در استان‌های آذربایجان شرقی و غربی، آب‌ها را به سمت دریاچه روانه خواهد ساخت.

وی با اشاره به روند لایروبی مسیل‌ها و شناسایی آن‌ها توسط شرکت آب منطقه‌ای بیان می‌کند: اگر تمامی مسیل‌ها لایروبی شود، آبی که تا به امروز به پیکره دریاچه وارد شده، بیش‌تر خواهد شد و در نهایت خواهد توانست وضعیت دریاچه ارومیه را بهتر کند. متولی رهاسازی آب به سمت دریاچه ارومیه، وزارت نیرو است که بر اساس میزان آبی که پشت دریاچه وجود دارد، عملیات رهاسازی را انجام می‌دهد؛ بدین گونه که کارگروه ملی نجات دریاچه ارومیه، رهاسازی از هر کدام از سدهای حوضه آبریز دریاچه ارومیه را در برنامه سالانه خود قرار می‌دهد؛ اما مصوبه دیگری که در این کارگروه وجود دارد، این است که در صورت افزایش میزان نزولات جوی، به جای اختصاص یافتن آب به بخش کشاورزی، رهاسازی آن به نفع دریاچه انجام می‌گیرد.

رهاسازی آب از سدهای «قلعه چای» و «علویان» به سمت دریاچه ارومیه

ساعی اضافه می‌کند: با توجه به میزان بارش‌ها و ذوب برف در استان، برنامه رهاسازی از دو سد را جزو برنامه کاری خود قرار دادیم که حدود ۵۰ میلیون متر مکعب از سد قلعه چای و همچنین ۳۳ میلیون متر مکعب از سد علویان به سمت دریاچه ارومیه رها شد. اما یکی از مهم‌ترین برنامه‌هایی که از سوی سازمان آب منطقه‌ای انجام پذیرفت، تنظیم خروجی سد بود تا به یکباره مجبور به رهاسازی آب و تحمل خسارات در پایین‌دست‌ها نشویم. طی سیلاب‌هایی که امسال در جنوب کشور اتفاق افتاد، اگر برنامه رهاسازی آب حساب شده بود، قطعاً میزان خسارات آب‌گرفتگی به حداقل می‌رسید. وی در پایان بیان می‌کند: اگر دریاچه احیاء شود، در منطقه پتانسیل‌های خاصی نظیر هتل بندر «شرف‌خانه» وجود دارد که سال‌ها به حال خود رها شده بود که اکنون تمهیداتی برای بازسازی آن اندیشیده شده است. نزدیک‌ترین مکان برای تفریح و استراحت برای افرادی که در حوضه آبریز دریاچه ارومیه هستند، همان دریاچه ارومیه است که به دنبال هرگونه سفر، رونق اقتصادی نیز صورت خواهد گرفت.

ایجاد شرایط بیلوژیکی مناسب

مسئول دبیرخانه تالاب‌های استان با اشاره به مسیرگشایی رودخانه‌ها و بارش‌های مناسب، بیان می‌کند: شرایط موجود و در نتیجه اقدامات خوبی که در راستای تسهیل ورود آب به پیکره آبی دریاچه (ساماندهی و مسیرگشایی رودخانه‌های مهم حوضه) و همچنین بارش‌های مناسبی که اتفاق افتاد، باعث شد که امسال آبگیری خوبی انجام بگیرد و در حال حاضر، تراز آبی دریاچه ارومیه ۸۹/۱۲۷۱ را نشان می‌دهد که نسبت به زمان مشابه سال قبل، ۱۰۶ سانتی‌متر بالاتر است که در مقیاس حجمی مقدار ورودی آب به دریاچه از اول سال آبی جاری، نزدیک به ۴/۵ میلیارد مترمکعب بوده است.

یدالله آذرخوا ادامه می‌دهد: آرتمیا به عنوان تنها موجود زنده جانوری دریاچه در قسمت‌هایی از دریاچه به وفور مشاهده می‌شود و ورود حجم بالای آب شیرین به دریاچه که به‌طور عمده از بخش جنوبی وارد دریاچه می‌شود، منجر به کاهش شوری آب دریاچه و ایجاد شرایط بیولوژیکی مناسب برای رشد و شکوفایی مجدد آرتمیا شده است.

احیای تالاب‌های اقماری و جزایر موجود

وی اضافه می‌کند: در سال‌های گذشته شاهد کاهش حضور فلامینگو در دریاچه ارومیه بودیم، اما این که این پرند کاملاً منطقه را ترک کرده باشد، این گونه نبود، چرا که همچنان شاهد حضور تعدادی از این گونه در زیستگاه‌های حاشیه دریاچه خصوصاً مصب رودخانه‌های ورودی دریاچه بودیم، اما با توجه به تأثیر افزایش تراز دریاچه ارومیه بر بهبود زندگی حیات وحش در کوتاه‌مدت، نمی‌توان انتظار داشت که همه پرندگان به منطقه بازگردند، زیرا باید به تدریج وضعیت زیستی در دریاچه، تالاب‌های اقماری و جزایر موجود احیاء شود.

افزایش حضور فلامینگوها در دریاچه ارومیه

آذرخوا ضمن تأکید بر وجود هزاران گونه در دریاچه ارومیه و زیستگاه‌های ساحلی اضافه می‌کند: بر اساس شواهد موجود و متأثر از وفور حضور گونه آرتمیا به عنوان یک منبع غذایی مناسب برای فلامینگوها، حضور این پرند در دریاچه ارومیه و مصب رودخانه‌های ورودی آن نسبت به زمان‌های بحرانی گذشته چندین برابر شده است و شاهد حضور هزاران قطعه از این گونه در دریاچه ارومیه و زیستگاه‌های ساحلی آن هستیم.

مشاهده پلنگ نر در جزیره‌های «اشک» و «کبودان»

وی در پایان در رابطه با مشاهده پلنگ نر در جزایر ارومیه خاطرنشان می‌کند: در سال‌های اخیر این گونه در برخی از نقاط حوضه از جمله منطقه سهند آذربایجان شرقی نیز مشاهده شد که احتمال می‌رود با توجه به خشک شدن دریاچه ارومیه در سال‌های قبل و برقراری ارتباط جزایر دریاچه ارومیه با خشکی پیرامون آن، حضور یک قلاده پلنگ نر در جزایر دریاچه ارومیه خصوصاً جزیره اشک و کبودان توسط دوربین‌های موجود در منطقه ثبت شود که فعلاً با توجه به شرایط زیستگاه و امنیت غذایی موجود شرایط حضور برای این گونه فراهم است. اما براساس دیدگاه صاحب‌نظران امر بسته به تغییر شرایط و خصوصاً شروع فصل زاد و ولد امکان ترک منطقه نیز وجود دارد.

احیای دریاچه ارومیه زمینه ساز نشاط اجتماعی است - خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۲

تبریز-ایرنا- مدیر دفتر منطقه‌ای ستاد احیای دریاچه ارومیه در آذربایجان شرقی گفت: تحقق احیای فنی دریاچه ارومیه باعث شده علاوه بر حضور دوباره پرندگان مهاجر در تالاب‌های این نگین فیروزه‌ای ایران، امید و نشاط مضاعفی به جامعه به وجود آورد.

خلیل ساعی روز سه شنبه در جمع خبرنگاران، تراز کنونی دریاچه ارومیه را ۱۲۷۱.۸۵ اعلام کرد و افزود: وسعت دریاچه ارومیه هم اکنون ۳۲۰۱.۵۰ کیلومتر مربع است که نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۸۴۴ کیلومتر مربع بیشتر شده است.

وی ادامه داد: میزان آب موجود در دریاچه نیز به ۵.۰۹ میلیارد متر مکعب رسیده است که این میزان نیز نسبت به سال گذشته ۲.۹۳ میلیارد متر مکعب و نسبت به ابتدای مهر ماه سال ۹۷ به میزان ۴.۰۴ میلیارد مترمکعب افزایش نشان می‌دهد.

ساعی گفت: احیای مجدد و بازگشت زندگی به این دریاچه موجب شکوفایی صنعت گردشگری و به تبع آن رونق اقتصادی شده و به عبارتی احیای دریاچه ارومیه پلی به سوی توسعه و رونق گردشگری در استان است.

وی با بیان اینکه رسیدن به یک توسعه پایدار و رونق اقتصادی بدون توجه به مدیریت محیط زیست ارزشی ندارد، افزود: یکی از مباحث صنعت گردشگری، توجه به جاذبه‌ها و ظرفیت‌های طبیعی مناطق است که در این خصوص آذربایجان شرقی ظرفیت‌های قابل توجهی دارد.

ساعی ادامه داد: یکی از این ظرفیت‌ها وجود دریاچه ارومیه بزرگ‌ترین دریاچه شور ایران در منطقه شمال غرب کشور است که به عنوان زیست کره نیز ثبت شده و دارای اهمیت‌های فراوانی بوده و هر ساله میزبان پرندگان مهاجر است.

وی با اشاره به وجود بنادر مختلف در حاشیه دریاچه ارومیه که زمانی دارای رونق بودند، گفت: احیای دریاچه رونق دوباره‌ای به بخش درآمدزایی جوامع محلی در کنار توسعه گردشگری خواهد بخشید.

به گفته ساعی طی ماه‌های اخیری به دلیل افزایش تراز دریاچه با توجه به برنامه‌ریزی ستاد احیا برای رهاسازی آب از سدها در زمان مناسب، شاهد بازگشت پرندگان مهاجر و حضور گردشگران مختلف در کنار دریاچه هستیم که شور، نشاط و امید را در جامعه ایجاد کرده است.

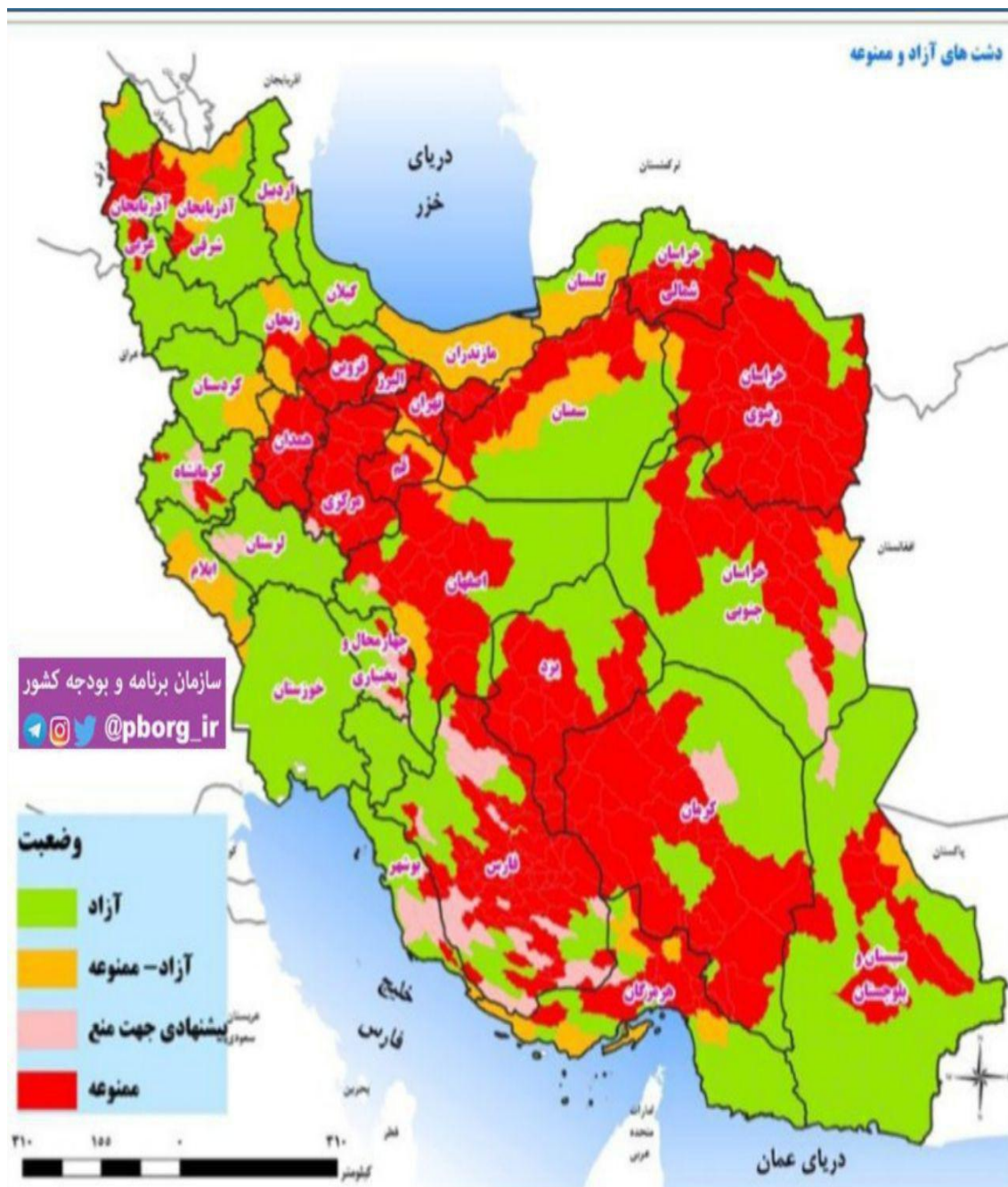
به گزارش ایرنا، تراز دریاچه ارومیه از سال ۱۳۴۴ تا سال ۱۳۷۲ خورشیدی حد فاصل یک هزار و ۲۷۴ متر تا یک هزار و ۲۷۸ متر متغیر بود، اما از این تاریخ به بعد روند کاهشی تراز دریاچه آغاز شد و تا سال ۱۳۹۳ کاهش متوسط سالانه ۴۰ سانتی متر و در مجموع ۸ متر از تراز دریاچه ارومیه به ثبت رسید.

پس از تصویب طرح نجات دریاچه ارومیه و با وجود تغییر نداشتن چشمگیر بارش‌های حوضه در چهار سال گذشته تراز دریاچه ارومیه نسبت به تراز احتمالی از روند گذشته با افزایش همراه شد که این نشان دهنده توقف روند کاهشی و تثبیت وضعیت دریاچه است.

به واسطه بارش‌های مناسب سال آبی جاری امیدواری به احیای این گنجینه آبی شمال غرب کشور و تحقق اهداف برنامه ریزی برای بازگشت به تراز واسط دریاچه (۱۲۷۲ متر) بیشتر شده است.

دریاچه ارومیه در سال ۱۳۵۴ به عنوان سایت رامسر (تالاب بین‌المللی) ثبت و در سال ۱۳۵۶ از سوی یونسکو جزو مناطق حفاظت شده نیز اعلام شد.

حوضه آبریز این دریاچه با مساحت ۵۱ هزار و ۸۷۶ کیلومترمربع یکی از ۶ حوضه آبریز اصلی کشور است.

برای سال آینده آبی ترسالی پیش‌بینی نمی‌شود - خبرگزاری ایسنا مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۲۸

معاون آب و آبفای وزارت نیرو با تاکید بر این‌که برای اقلیم خشک کشور همواره باید برنامه‌ریزی داشته باشیم، گفت: با این‌که در حال حاضر وضعیت آب در ایران مناسب است، برای سال آینده آبی ترسالی پیش‌بینی نمی‌شود.

به گزارش ایسنا، قاسم تقی‌زاده - معاون آب و آبفای وزارت نیرو - در همایش مشترک مهندسی آب و فاضلاب کشور و مرکز همکاری‌های ژاپن و خاورمیانه با اشاره به اقلیم ایران، اظهار کرد: کشور ما در یک اقلیم خشک و نیمه‌خشک قرار دارد و ۶۰ درصد از سرزمین‌مان نیمه‌خشک و ۵۰ درصد آن بیابانی است.

وی با اشاره به بارندگی‌های اخیری که در ایران رخ داد، اظهار کرد: دو حادثه بزرگ در دو سال اخیر بعد از ۵۰ سال در کشور رخ داد. نخست آنکه سال ۱۳۹۷ خشک‌ترین سال در ۵۰ سال اخیر بوده و دوم آنکه سال جاری ترترین سال در ۵۰ سال اخیر بوده است و این موضوع حاکی از آن است که اتفاقاتی در حال رخ دادن است که باید برای آن آماده باشیم و برای این آماده شدن راهی نداریم جز این‌که از تجربه و علم دیگران استفاده کنیم.

معاون آب و آبفای وزارت نیرو ادامه داد: باید به این نکته توجه داشته باشیم که در سال‌های پرآب خوشحال نباشیم و دست و دلباز استفاده نکنیم و در سال‌های خشک هم بیش از اندازه نگران نشویم بلکه باید برای اقلیم نیمه خشک برنامه‌ریزی کنیم.

تقی‌زاده با تاکید بر این‌که برای سال آبی ترسالی را پیش‌بینی نمی‌کنیم، گفت: در حوزه آب و فاضلاب بعد از انقلاب اسلامی اقدامات خوبی انجام شده است و میزان شهرهایی که به آب قابل اطمینان دسترسی پیدا کردند از ۷۵ درصد به ۱۰۰ درصد رسید.

وی ادامه داد: همچنین فاضلاب شهرها از ۸.۵ درصد به ۵۱ درصد رسید و در دولت فعلی نیز شش میلیون نفر در روستا به آب قابل اطمینان دسترسی پیدا کردند.

معاون آب و آبفای وزارت نیرو با بیان این که تصفیه‌خانه‌های آب از ۲۷ عدد در اول انقلاب اسلامی به ۱۴۲ عدد افزایش پیدا کرد، اظهار کرد: تصفیه‌خانه‌های فاضلاب نیز از چهار به ۱۲۳ عدد افزایش پیدا کرد، با این حال هنوز کارهای زیادی برای انجام داریم.

برگزاری ۱۰ دوره آموزشی برای مدیران و کارشناسان ایران

در ادامه مراسم علی سیدزاده - مدیرکل دفتر مدیریت مصرف و کاهش هدررفت شرکت آب و فاضلاب - با بیان این که از سال ۱۳۹۲ همکاری‌های مشترک بین ایران و مرکز همکاری‌های ژاپن و خاورمیانه در قالب تفاهم‌نامه آغاز شده است، اظهار کرد: ۱۰ دوره آموزشی در ژاپن برگزار شد و بالغ بر ۴۰۰ نفر از مدیران و کارشناسان صنعت آب در آن شرکت کردند.

وی با تاکید بر این که دوره‌های مذکور در انتقال مفاهیم توسعه‌یافتگی مؤثر بود، گفت: دوره‌های مذکور با موضوعات کاهش هدررفت، کیفیت آب، مدیریت بحران و غیره برگزار شد و در ادامه همکاری‌های مشترک در سال گذشته مقرر شد با استفاده از تجربیات اساتید ژاپنی در مقاطع زمانی مشخص دوره‌هایی در ایران برگزار شود.

بر اساس این گزارش در این مراسم اوکازاکی - معاون اجرایی مرکز همکاری‌های ژاپن و خاورمیانه - با بیان این که دفتر خاورمیانه مرکزی با حمایت وزارت اقتصاد و دارایی و تجارت ژاپن است، گفت: این مرکز در ۲۲ کشور خاورمیانه و شمال آفریقا فعالیت می‌کند و از سال ۲۰۱۳ وزارت انرژی نقش بزرگی در این سازمان داشته است.

وی ادامه داد: در زمینه‌ی انرژی‌های بازیافته و آب به ترتیب ۱۰ و ۲۰ نفر از متخصصان به ژاپن آمده

و دانش را به ایران بازمی‌گردانند.

سرانه مصرف آب در ژاپن برای ایرانیان الگو شود

در ادامه سفیر ژاپن در ایران با بیان این‌که ایران و ژاپن روابط دیپلماسی ۹۰ ساله دارند، اظهار کرد: مساله آب در ایران حیاتی و مقدار مصرف آب در این کشور بالاست. امیدوارم مقدار مصرف آبی که برای یک ژاپنی تعیین شده برای یک ایرانی هم تعیین شود و ایرانیان بتوانند برای تحقق این موضوع از تکنولوژی‌هایی که در ژاپن استفاده می‌شود، بهره ببرند.

وی با بیان این‌که ژاپن در مسأله‌ی آب مشکلات زیادی داشته است، ادامه داد: یکی از مشکلات آب‌های هدررفته بود که برنامه‌ریزی‌هایی در این راستا انجام شده و امیدوارم در آینده نه چندان دور بتوانیم از آب‌های هدررفته استفاده کنیم.

جدیدترین راهکار مسئولان برای استراحت منابع آب زیرزمینی - خبرگزاری ایسنا مورخ

۱۳۹۸/۰۳/۲۸

برداشت بی‌رویه از آب‌های زیرزمینی، دی‌اکسیدکربن جو را افزایش می‌دهد

درحالی که چراغ خطر وضعیت تراز آب زیرزمینی روشن شده و بررسی تغییرات تراز آب زیرزمینی طی ۱۰ سال اخیر نشان می‌دهد که اغلب محدوده‌های مطالعاتی دارای افت سطح آب زیرزمینی از نیم تا ۳۰ متر هستند، جایگزینی پساب تصفیه‌خانه‌های فاضلاب با منابع آبی، جدیدترین راهکار ارائه شده برای استراحت این منابع است.

به گزارش ایسنا، آمارها حاکی است که حدود ۶۰ درصد مصارف خانگی و صنعت و حدود ۵۰ درصد مصارف کشاورزی توسط آب‌های زیرزمینی تأمین می‌شود. همچنین سالانه ۵۰ میلیارد متر مکعب از منابع آب زیرزمینی برداشت می‌شود که معادل حجم ۱۰ دریاچه ارومیه است. طی ۵۰ سال برداشت از منابع آب زیرزمینی، بیش از ۱۳۰ میلیارد متر مکعب از ذخایر آب زیرزمینی کاسته شده است. این در حالی است که افت سطح آب زیرزمینی به معنی برداشت از ذخایر تجدیدنپذیر سفره آب زیرزمینی است.

تبعات افت سطح آب زیرزمینی

افت سطح آب زیرزمینی پیامدهای مخربی مانند خشک شدن رودخانه‌ها و تالاب‌ها، از بین رفتن پوشش گیاهی، افزایش گرد و خاک، نشست زمین، ایجاد فروچاله‌ها و شکاف‌های طولانی در دشت‌ها و شور شدن آب زیرزمینی به دنبال دارد. نشست زمین در دشت ورامین ۳۶ سانتیمتر در سال گزارش شده و در دشت کبودرآهنگ ۲۵ فروچاله با ابعاد چند ۱۰ متری ایجاد شده است. پدیده شور شدن

آب زیرزمینی در اغلب دشت‌های کشور و به‌ویژه در دشت‌های فلات مرکزی وجود دارد.

بررسی افت آبخوان‌های مهم کشور

بررسی تغییرات تراز آب زیرزمینی طی ۱۰ سال اخیر نشان می‌دهد که اغلب محدوده‌های مطالعاتی دارای افت سطح آب زیرزمینی هستند. گرچه در بیش‌تر محدوده‌ها میانگین افت سالانه کمتر از نیم متر است اما آبخوان‌های مهم کشور که نقش مهمی در تأمین مصارف دارند، عمدتاً دارای افت بیش از نیم متر در سال هستند. آبخوان‌هایی مانند مشهد، رفسنجان، بزم، نیشابور و تهران- کرج از جمله مهم‌ترین آبخوان‌ها با افت سالیانه بین نیم متر تا یک متر هستند.

در محدوده‌های قروه- دهگلان، ساوه، قزوین، هشتگرد، ورامین، کبودرآهنگ، زرنده و نریمان- تربت جام وضع وخیم‌تر است و میانگین افت سطح آب زیرزمینی بیش از یک متر در سال است. در تعداد محدودی از آبخوان‌های کشور نیز افت سطح بیش از دو متر در سال وجود دارد که این آبخوان‌ها در محدوده‌های دامنه، هومند آبسرد، کردی شیرازی و کنگاور واقع شده‌اند.

اما بیش‌ترین افت سطح آب زیرزمینی مربوط به محدوده مطالعاتی ارسنجان واقع در استان فارس است که به‌طور متوسط سالانه ۳.۴ متر افت آب زیرزمینی داشته است. در واقع در این منطقه طی ۱۰ سال گذشته سطح آب زیرزمینی بیش از ۳۰ متر پایین رفته است البته در تعداد اندکی از محدوده‌های مطالعاتی بالا آمدن سطح آب زیرزمینی نیز مشاهده می‌شود. اگر فقط افت سطح آب زیرزمینی را در نظر بگیریم آبخوان ارسنجان در استان فارس دارای بدترین شرایط است و بعد از آن آبخوان‌های دامنه، هومند آبسرد واقع در شهرستان دماوند، کردی شیرازی در استان هرمزگان و کنگاور در استان کرمانشاه قرار دارند.

راهکار جدید چیست؟

در حالی که زنگ خطر اوضاع وخیم منابع آب زیرزمینی روشن شده است، مسئولان بر این باورند که پساب تصفیه‌خانه‌های فاضلاب باید جایگزین منابع آبی شود تا به این روش هم به منابع آب زیر زمینی استراحت دهیم و هم از برداشت آب‌های سطحی جلوگیری شود. به گفته مرتضی عزالدین - مدیرعامل شرکت فاضلاب تهران - شهرداری تهران سالانه ۳۰۰ میلیون مترمکعب از آب‌های زیرزمینی برداشت می‌کند که در صورت استفاده از پساب، این میزان برداشت آب از منابع زیرزمینی کاسته خواهد شد.

از پساب خروجی تصفیه‌خانه فاضلاب جنوب تهران سالانه حدود ۱۵ میلیون مترمکعب جایگزین استفاده از آب سد ماملو برای کشاورزی دشت ورامین خواهد شد و حدود ۱۶ میلیون مترمکعب به پالایشگاه نفت جنوب تهران اختصاص می‌یابد و پساب تصفیه‌خانه محلی شهرک اکباتان به آبیاری فضای سبز مناطق سه و دوی شهرداری و پساب تصفیه‌خانه شهرک غرب به برج میلاد و پارک پردیسان اختصاص یافته است. در تصفیه‌خانه شهرک شهید محلاتی سالانه حدود دو میلیون مترمکعب پساب به شهرک و دو میلیون مترمکعب دیگر به مجموعه شهرداری واگذار می‌شود.

بر اساس این گزارش، طرح فاضلاب تهران برای جمعیتی معادل ۱۱ میلیون و ۴۰۰ هزار نفر پیش‌بینی شده است و در حال حاضر در بخش شبکه حدود ۷۵ درصد پیشرفت فیزیکی و در بخش ساخت تصفیه‌خانه حدود ۴۳ درصد پیشرفت دارد که در مجموع این طرح ۶۵ درصد پیشرفت فیزیکی داشته است. تصفیه‌خانه فاضلاب جنوب تهران در حاضر سه میلیون و ۳۰۰ هزار نفر را زیر پوشش قرار داده است و علاوه بر آن تهران در حال حاضر دارای پنج تصفیه‌خانه محلی است که حدود ۳۰۰ هزار نفر را زیر پوشش قرار می‌دهد.

حدود ۲۳ میلیون نفر درگیر تنش آبی هستند - خبرگزاری ایسنا مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۲۸

معاون آب و آبفای وزارت نیرو با بیان این که حدود ۲۳ میلیون نفر درگیر تنش آبی هستند، گفت: ۱۰۰ میلیون دلار برای آبرسانی به حدود ۷۰ تا ۸۰ شهر طی سه سال بودجه از صندوق توسعه ملی اختصاص یافته است.

به گزارش ایسنا، قاسم تقی‌زاده خامسی امروز در حاشیه همایش مشترک مهندسی آب و فاضلاب کشور و مرکز همکاری‌های ژاپن و خاورمیانه در جمع خبرنگاران با بیان این که در مورد آبرسانی دو موضوع مطرح است، اظهار کرد: آیا از نظر تأمین آب مشکلی داریم یا خیر؟ پاسخ این سوال برای امسال خیر است.

وی ادامه داد: موضوع دیگر این است که برای تأمین آب تسهیلاتی مورد نیاز است که تأمین این تسهیلات هنوز در حداقل ۲۰۰ شهر با مشکل مواجه است که این مشکلات باید در سال‌هایی که ظرفیت مناسب است حل شود.

معاون آب و آبفای وزارت نیرو با تأکید بر این که امسال از نظر تأمین آب مشکلی نداریم، گفت: اما برای آبرسانی ممکن است شهری منبع، لوله‌کشی و غیره نداشته باشد و با مشکلاتی مواجه باشد.

حدود ۲۳ میلیون نفر درگیر تنش آبی هستند

تقی‌زاده خامسی با بیان این که مشکلات در آب شهری کمتر است، ادامه داد: در روستا هنوز مشکلاتی وجود دارد و نمی‌توان گفت در هیچ جایی مشکل نداریم.

وی با اشاره به منابعی که از صندوق توسعه ملی برای موضوع آبرسانی در نظر گرفته شده است، اظهار امیدواری کرد که این اعتبارات به حل مشکلات کمک کند.

معاون آب و آبفای وزارت نیرو ادامه داد: با این منابعی که تخصیص یافته می‌توان شبکه‌های آبی ۷۰ الی ۸۰ شهر را بازسازی و نوسازی کرد این در حالی است که بیش از ۲۰۰ شهر مشکلات خود را دارند.

وی با بیان این که حدود ۲۳ میلیون نفر در کشور درگیر تنش آبی هستند، افزود: این تنش باید به تدریج برطرف شود. البته اعتبارات خوبی در نظر گرفته شده و امیدواریم بتوانیم در یک برنامه سه ساله مشکلات را حل کنیم. میزان بودجه ۱۰۰ میلیون دلار است که معادل ریالی آن تخصیص یافته است.

۱۰ درصد مشترکان آب کشور پرمصرف هستند

تقی‌زاده خامسی در ادامه با بیان این که ۱۰ درصد مشترکان آب کشور پرمصرف هستند، در مورد مصوبه دولت در مورد تعرفه آب، اظهار کرد: این مصوبه بسیار به نفع کم‌مصرف‌هاست و رفتار مردم نشان خواهد داد که باعث چه میزان صرفه‌جویی می‌شود.

جدیدترین راهکار مسئولان برای استراحت منابع آب زیرزمینی - خبرگزاری ایسنا مورخ

۱۳۹۸/۰۳/۲۸

برداشت بی‌رویه از آب‌های زیرزمینی، دی‌اکسیدکربن جو را افزایش می‌دهد

درحالی که چراغ خطر وضعیت تراز آب زیرزمینی روشن شده و بررسی تغییرات تراز آب زیرزمینی طی ۱۰ سال اخیر نشان می‌دهد که اغلب محدوده‌های مطالعاتی دارای افت سطح آب زیرزمینی از نیم تا ۳۰ متر هستند، جایگزینی پساب تصفیه‌خانه‌های فاضلاب با منابع آبی، جدیدترین راهکار ارائه شده برای استراحت این منابع است.

به گزارش ایسنا، آمارها حاکی است که حدود ۶۰ درصد مصارف خانگی و صنعت و حدود ۵۰ درصد مصارف کشاورزی توسط آب‌های زیرزمینی تأمین می‌شود. همچنین سالانه ۵۰ میلیارد متر مکعب از منابع آب زیرزمینی برداشت می‌شود که معادل حجم ۱۰ دریاچه ارومیه است. طی ۵۰ سال برداشت از منابع آب زیرزمینی، بیش از ۱۳۰ میلیارد متر مکعب از ذخایر آب زیرزمینی کاسته شده است. این در حالی است که افت سطح آب زیرزمینی به معنی برداشت از ذخایر تجدیدنپذیر سفره آب زیرزمینی است.

تبعات افت سطح آب زیرزمینی

افت سطح آب زیرزمینی پیامدهای مخربی مانند خشک شدن رودخانه‌ها و تالاب‌ها، از بین رفتن پوشش گیاهی، افزایش گرد و خاک، نشست زمین، ایجاد فروچاله‌ها و شکاف‌های طولانی در دشت‌ها و شور شدن آب زیرزمینی به دنبال دارد. نشست زمین در دشت ورامین ۳۶ سانتیمتر در سال گزارش شده و در دشت کبودرآهنگ ۲۵ فروچاله با ابعاد چند ۱۰ متری ایجاد شده است. پدیده شور شدن

آب زیرزمینی در اغلب دشتهای کشور و به‌ویژه در دشتهای فلات مرکزی وجود دارد.

بررسی افت آبخوانهای مهم کشور

بررسی تغییرات تراز آب زیرزمینی طی ۱۰ سال اخیر نشان می‌دهد که اغلب محدوده‌های مطالعاتی دارای افت سطح آب زیرزمینی هستند. گرچه در بیش‌تر محدوده‌ها میانگین افت سالانه کمتر از نیم متر است اما آبخوانهای مهم کشور که نقش مهمی در تأمین مصارف دارند، عمدتاً دارای افت بیش از نیم متر در سال هستند. آبخوان‌هایی مانند مشهد، رفسنجان، بزم، نیشابور و تهران- کرج از جمله مهم‌ترین آبخوان‌ها با افت سالیانه بین نیم متر تا یک متر هستند.

در محدوده‌های قروه- دهگلان، ساوه، قزوین، هشتگرد، ورامین، کبودرآهنگ، زرنده و نریمان- تربت جام وضع وخیم‌تر است و میانگین افت سطح آب زیرزمینی بیش از یک متر در سال است. در تعداد محدودی از آبخوانهای کشور نیز افت سطح بیش از دو متر در سال وجود دارد که این آبخوان‌ها در محدوده‌های دامنه، هومند آبسرد، کردی شیرازی و کنگاور واقع شده‌اند.

اما بیش‌ترین افت سطح آب زیرزمینی مربوط به محدوده مطالعاتی ارسنجان واقع در استان فارس است که به‌طور متوسط سالانه ۳.۴ متر افت آب زیرزمینی داشته است. در واقع در این منطقه طی ۱۰ سال گذشته سطح آب زیرزمینی بیش از ۳۰ متر پایین رفته است البته در تعداد اندکی از محدوده‌های مطالعاتی بالا آمدن سطح آب زیرزمینی نیز مشاهده می‌شود. اگر فقط افت سطح آب زیرزمینی را در نظر بگیریم آبخوان ارسنجان در استان فارس دارای بدترین شرایط است و بعد از آن آبخوانهای دامنه، هومند آبسرد واقع در شهرستان دماوند، کردی شیرازی در استان هرمزگان و کنگاور در استان کرمانشاه قرار دارند.

راهکار جدید چیست؟

در حالی که زنگ خطر اوضاع وخیم منابع آب زیرزمینی روشن شده است، مسئولان بر این باورند که پساب تصفیه‌خانه‌های فاضلاب باید جایگزین منابع آبی شود تا به این روش هم به منابع آب زیر زمینی استراحت دهیم و هم از برداشت آب‌های سطحی جلوگیری شود. به گفته مرتضی عزالدین - مدیرعامل شرکت فاضلاب تهران - شهرداری تهران سالانه ۳۰۰ میلیون مترمکعب از آب‌های زیرزمینی برداشت می‌کند که در صورت استفاده از پساب، این میزان برداشت آب از منابع زیرزمینی کاسته خواهد شد.

از پساب خروجی تصفیه‌خانه فاضلاب جنوب تهران سالانه حدود ۱۵ میلیون مترمکعب جایگزین استفاده از آب سد ماملو برای کشاورزی دشت ورامین خواهد شد و حدود ۱۶ میلیون مترمکعب به پالایشگاه نفت جنوب تهران اختصاص می‌یابد و پساب تصفیه‌خانه محلی شهرک اکباتان به آبیاری فضای سبز مناطق سه و دوی شهرداری و پساب تصفیه‌خانه شهرک غرب به برج میلاد و پارک پردیسان اختصاص یافته است. در تصفیه‌خانه شهرک شهید محلاتی سالانه حدود دو میلیون مترمکعب پساب به شهرک و دو میلیون مترمکعب دیگر به مجموعه شهرداری واگذار می‌شود.

بر اساس این گزارش، طرح فاضلاب تهران برای جمعیتی معادل ۱۱ میلیون و ۴۰۰ هزار نفر پیش‌بینی شده است و در حال حاضر در بخش شبکه حدود ۷۵ درصد پیشرفت فیزیکی و در بخش ساخت تصفیه‌خانه حدود ۴۳ درصد پیشرفت دارد که در مجموع این طرح ۶۵ درصد پیشرفت فیزیکی داشته است. تصفیه‌خانه فاضلاب جنوب تهران در حاضر سه میلیون و ۳۰۰ هزار نفر را زیر پوشش قرار داده است و علاوه بر آن تهران در حال حاضر دارای پنج تصفیه‌خانه محلی است که حدود ۳۰۰ هزار نفر را زیر پوشش قرار می‌دهد.

۱۰۰ میلیون هکتار از اراضی کشور در معرض بیابانی شدن - خبرگزاری ایسنا مورخ

۱۳۹۸/۰۳/۲۸

معاون آبخیزداری، امور مراتع و بیابان سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری گفت: ایران در هر دهه ۶۵ میلیمتر به سمت بیابانی شدن پیش رفته است و حدود ۱۰۰ میلیون هکتار از اراضی کشور در معرض بیابانی شدن قرار دارند.

خسرو شهبازی در گفت و گو با ایسنا با بیان اینکه یک سوم جمعیت جهان و ۴۴ درصد از اراضی زراعی دنیا در مناطق خشک قرار دارند، اظهار کرد: کشور ما روی کمربند خشک جهان قرار گرفته و میزان بارش‌ها در آن یک سوم متوسط بارش‌های دنیا است همچنین میزان تبخیر در ایران حدود دو تا سه برابر میزان تبخیر در دنیا است و این دو عامل خود شکنندگی و آسیب‌پذیری کشور ما را نشان می‌دهد.

به کدام مناطق بیابان گفته می‌شود؟

شهبازی ادامه داد: بر اساس تعریف کنوانسیون بین‌المللی بیابان‌زدایی، بیابان به اکوسیستم‌های زوال یافته‌ای گفته می‌شود که به دلیل تغییرات اقلیمی و فعالیت‌های انسانی پتانسیل تولید بیولوژیک خود را از دست داده است یا در حال از دست دادن است.

۳۲ میلیون و ۵۰۰ هزار هکتار از اراضی کشور تبدیل به بیابان شده‌اند

وی با اشاره به اینکه در مجموع حدود ۱۰۰ میلیون هکتار از اراضی کشور ما بر اثر فرسایش بادی، آبی، شوری‌زایی و تخریب فیزیکی، شیمیایی خاک در معرض بیابانی شدن قرار دارند، تصریح کرد: بر

اساس مطالعات سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری در حال حاضر ۳۲ میلیون و ۵۰۰ هزار هکتار از اراضی کشور تبدیل به بیابان شده‌اند و در قالب کویر، تپه‌های ماسه‌ای، اراضی شور و نمکزارها شناخته می‌شوند.

معاون آبخیزداری، امور مراتع و بیابان سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری با بیان اینکه بیش از ۲۰ میلیون هکتار از اراضی کشور در ۲۲ استان تحت فرسایش بادی قرار دارند، گفت: از این مقدار ۷.۷ میلیون هکتار جزو کانون‌های بحرانی فرسایش بادی هستند. این مناطق در استان‌های سیستان و بلوچستان، سمنان، کرمان، اصفهان، مرکزی، ایلام، خوزستان، خراسان رضوی، خراسان جنوبی، خراسان شمالی و... قرار دارند.

ایران در هر دهه ۶۵ میلیمتر به سمت بیابانی شدن پیش رفته است
شهبازی در ادامه با اشاره به اینکه دو عامل انسانی و طبیعی در تبدیل عرصه‌های خشک کشور به بیابان نقش دارند، اظهار کرد: بر اساس پژوهش‌های پژوهشکده هوا اقلیم طی ۴۹ سال اخیر، در هر دهه حدود ۱۱ میلیمتر از میزان بارش‌ها در کشور کاهش یافته است همچنین در هر دهه تبخیر نیز ۵۴ میلیمتر افزایش یافته و درجه حرارت در کشور در هر ۱۰ سال نیز ۰.۴ درجه سانتیگراد افزایش پیدا کرده است. در مجموع ایران در هر دهه ۶۵ میلیمتر به سمت خشک و بیابانی شدن پیش رفته است.

سفره‌های آب زیرزمینی در هشت دشت کشور در حالت فوق بحرانی است
معاون آبخیزداری، امور مراتع و بیابان سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری با اشاره به وابستگی ما به منابع آب زیرزمینی تصریح کرد: سفره‌های آب زیرزمینی در ۳۳۵ دشت کشور بیلان منفی دارند و در هشت دشت کشور در حالت فوق بحرانی است. تمامی این موارد زنگ خطری برای بیابانی شدن

کشور است.

وی افزود: میزان و پراکنش نامنظم بارندگی‌ها در کشور نیز از جمله عوامل بیابانی شدن اراضی کشور است. برای مثال در بارندگی‌های اخیر مشاهده شد که در یک نقطه طی ۱۳ ساعت بدون وقفه بارندگی داشتیم که این نشان دهنده پراکنش نامنظم بارندگی‌ها است.

عوامل انسانی مؤثر در بیابان‌زایی چیست؟

شهبازی در ادامه با اشاره به عوامل انسانی مؤثر بر بیابانی شدن کشور گفت: نبود تعادل بین ظرفیت مراتع و دام یکی از این عوامل است. در حال حاضر دو برابر ظرفیت مراتع در کشور دام وجود دارد. از طرف دیگر نابودی جنگل‌ها، تغییر کاربری اراضی و تخریب ناشی از برداشت معادن در بیابان‌زایی مؤثر هستند.

معاون آبخیزداری، امور مراتع و بیابان سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری با بیان اینکه بیابان‌زدایی کار یک یا دو دستگاه در کشور نیست، تصریح کرد: کنوانسیون مقابله با بیابان‌زایی در سال ۱۳۷۳ تشکیل شد و کشور ایران در سال ۱۳۷۵ به این کنوانسیون پیوست. هدف اصلی از بیابان‌زدایی نیز تأمین امنیت غذایی جامعه و پایداری اکوسیستم است.

تدوین سند جامع مقابله با بیابان و کنترل پدیده گرد و غبار در سیستان و بلوچستان

شهبازی در ادامه با اشاره به شناسایی کانون‌های گرد و غبار در کشور با استفاده از تصاویر ماهواره‌ای اظهار کرد: در حال حاضر سند جامع مقابله با بیابان و کنترل پدیده گرد و غبار در دشت‌های سیستان و بلوچستان تدوین شده است.

در مناطق حفاظت شده محیط زیستی مالچ پاشی نمی شود

وی با بیان اینکه تاکنون در ۲۵ هزار هکتار از اراضی بیابانی کشور عملیات مالچ پاشی برای مقابله با بیابان زایی انجام شده است، گفت: مالچ پاشی فقط در مناطقی انجام می شود که در آن منطقه شن روان وجود دارد و امکان استقرار پوشش گیاهی نیست بنابراین ما ابتدا با مالچ پاشی شن روان را تثبیت و پس از آن اقدام به بذرکاری و نهال کاری می کنیم. مالچ استفاده شده در مناطق بیابانی استاندارد است و آن را سازمان استاندارد و سازمان حفاظت زیست تأیید کرده است.

شهبازی با تاکید بر اینکه سازمان جنگل ها در هیچ یک از مناطق حفاظت شده محیط زیست اقدام به عملیات مالچ پاشی نمی کند، اظهار کرد: اخیراً با سازمان حفاظت محیط زیست مکاتبه کرده و به آن ها اعلام کرده ایم نقاطی که نباید در آن ها مالچ پاشی شود را دوباره برای ما مشخص کنند.

به گفته معاون آبخیزداری، امور مراتع و بیابان سازمان جنگل ها، مراتع و آبخیزداری در مناطقی که مالچ پاشی شده و پس از آن اقدامات نهال کاری و بذرکاری صورت گرفته، مشاهده شده که اکوسیستم جانوری منطقه ارتقا پیدا کرده است همچنین گیاهانی که به دلیل مالچ پاشی سیاه رنگ شده بودند پس از مدتی با رویش برگ های جدید به رنگ طبیعی خود بازگشتند. در حال حاضر نیز حدود ۷۲ هزار و ۴۲۹ هکتار از اراضی کشور نیازمند عملیات مالچ پاشی هستند.

شهبازی در ادامه با اشاره به اینکه نهال کاری یکی دیگر از راه های مقابله با بیابان زایی در کشور است، تصریح کرد: تا سال گذشته ۲.۲ میلیون هکتار نهال کاری در سطح کشور انجام و از ۳۸ گونه مقاوم به خشکسالی از جمله سرو، گز، تاغ، کهور و گنار استفاده شده است.

علت استفاده از گیاه مهاجم «کهور» برای بیابان زدایی

وی همچنین با اشاره به انتقاداتی که به کاشت کهور به عنوان یک گونه مهاجم در کشور می شود،

اظهار کرد: درخت کهور در مناطقی کاشته می‌شود که EC و PH خاک به قدری بالا است که گیاه دیگری نمی‌تواند در آن منطقه استقرار پیدا کند همچنین برخی می‌گویند ریشه کهور به قدری در خاک نفوذ می‌کند که می‌تواند از آب‌های زیرزمینی استفاده کند و به گیاه همجوار خود اجازه تغذیه از این منابع آبی را ندهد. اگر سازمان جنگل‌ها در حاشیه اراضی زراعی اقدام به کاشت درخت کهور می‌کرد این ادعا ممکن بود درست باشد اما کهور در مناطق بیابانی و شوره‌زارهایی کاشته می‌شود که به هیچ عنوان گونه گیاهی دیگری در آن منطقه نیست. مؤسسه تحقیقات جنگل‌ها و مراتع به عنوان یک مرجع علمی نیز کاشت درخت کهور در مناطق بیابانی که امکان کاشت گیاه دیگری در آن وجود ندارد را تأیید کرده است.

معاون آبخیزداری، امور مراتع و بیابان سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری در پایان با بیان اینکه ۴.۷ میلیون هکتار بذرکاری و بذرپاشی در اراضی بیابانی کشور انجام شده است، گفت: بخشی از رویکرد سازمان جنگل‌ها برای مقابله با بیابان‌زایی استفاده از مشارکت مردم، روستاییان و بخش خصوصی است.

۱۰۰ میلیون هکتار از اراضی کشور در معرض بیابانی شدن - روزنامه سبزینه مورخ

۱۳۹۸/۰۳/۲۹

معاون آبخیزداری، امور مراتع و بیابان سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری گفت: ایران در هر دهه ۶۵ میلی‌متر به سمت بیابانی‌شدن پیش رفته است و حدود ۱۰۰ میلیون هکتار از اراضی کشور در معرض بیابانی شدن قرار دارند.

به گزارش «سبزینه» به نقل از ایسنا، خسرو شهبازی با بیان این‌که یک سوم جمعیت جهان و ۴۴ درصد از اراضی زراعی دنیا در مناطق خشک قرار دارند، اظهار کرد: کشور ما روی کمر بند خشک جهان قرار گرفته و میزان بارش‌ها در آن یک سوم متوسط بارش‌های دنیا است. همچنین میزان تبخیر در ایران حدود دو تا سه برابر میزان تبخیر در دنیا است و این دو عامل خود شکنندگی و آسیب‌پذیری کشور ما را نشان می‌دهد.

به کدام مناطق بیابان گفته می‌شود؟

شهبازی ادامه داد: بر اساس تعریف کنوانسیون بین‌المللی بیابان‌زدایی، بیابان به اکوسیستم‌های زوال یافته‌ای گفته می‌شود که به دلیل تغییرات اقلیمی و فعالیت‌های انسانی پتانسیل تولید بیولوژیک خود را از دست داده یا در حال از دست دادن است.

۳۲ میلیون و ۵۰۰ هزار هکتار از اراضی کشور تبدیل به بیابان شده‌اند

وی با اشاره به این‌که در مجموع حدود ۱۰۰ میلیون هکتار از اراضی کشور ما بر اثر فرسایش بادی، آبی، شوری‌زایی و تخریب فیزیکی و شیمیایی خاک در معرض بیابانی‌شدن قرار دارد، تصریح کرد: بر اساس

مطالعات سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری در حال حاضر ۳۲ میلیون و ۵۰۰ هزار هکتار از اراضی کشور تبدیل به بیابان شده‌اند و در قالب کویر، تپه‌های ماسه‌ای، اراضی شور و نمکزارها شناخته می‌شوند. معاون آبخیزداری، امور مراتع و بیابان سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری با بیان این‌که بیش از ۲۰ میلیون هکتار از اراضی کشور در ۲۲ استان تحت فرسایش بادی قرار دارند، گفت: از این مقدار ۷/۷ میلیون هکتار جزو کانون‌های بحرانی فرسایش بادی هستند. این مناطق در استان‌های سیستان و بلوچستان، سمنان، کرمان، اصفهان، مرکزی، ایلام، خوزستان، خراسان رضوی، خراسان جنوبی، خراسان شمالی و... قرار دارند.

شهبازی در ادامه با اشاره به این‌که دو عامل انسانی و طبیعی در تبدیل عرصه‌های خشک کشور به بیابان نقش دارند، اظهار کرد: بر اساس پژوهش‌های پژوهشکده هوا اقلیم طی ۴۹ سال اخیر، در هر دهه حدود ۱۱ میلی‌متر از میزان بارش‌ها در کشور کاسته شده است. همچنین در هر دهه تبخیر نیز ۵۴ میلی‌متر افزایش یافته و درجه حرارت در کشور در هر ۱۰ سال ۰/۴ درجه سانتی‌گراد افزایش پیدا کرده است. در مجموع ایران در هر دهه ۶۵ میلی‌متر به سمت خشک و بیابانی شدن پیش رفته.

سفره‌های آب زیرزمینی در ۸ دشت کشور در حالت فوق بحرانی است

معاون آبخیزداری، امور مراتع و بیابان سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری با اشاره به وابستگی ما به منابع آب زیرزمینی تصریح کرد: سفره‌های آب زیرزمینی در ۳۳۵ دشت کشور بیلان منفی دارند و در هشت دشت کشور در حالت فوق بحرانی است و تمامی این موارد زنگ خطری برای بیابانی شدن کشور است. وی افزود: میزان و پراکنش نامنظم بارندگی‌ها در کشور نیز از جمله عوامل بیابانی شدن اراضی کشور است. برای مثال در بارندگی‌های اخیر مشاهده شد که در یک نقطه طی ۱۳ ساعت بدون وقفه بارندگی داشتیم که این نشان‌دهنده پراکنش نامنظم بارندگی‌ها است